„Tėvynė" Savaitinis Laikraštis
Leidžia kas Pėtnyčia
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
Dr. M. J. Vinikas, Sekr. ir Adm.
PRENUMERATA METAMS:
Suvienytose Valstijose $1.50
Kitose Viešpatystėse $2.00
„TĖVYNĖ",
307 W. 30th St., New York, N. Y.

TĖVYNĖ

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS
Telefonas: LAckawanna 4-5529

The Lithuanian Weekly „Tėvynė"
Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
Dr. M. J. Vinikas, Sec'y & Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States $1.50
To Foreign Coutries $2.00
„TĖVYNĖ",
307 W. 30th St., New York, N. Y

No. 37 Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103. Act of October 3, 1917, Autorized on June 27, 1918. New York, N. Y., Rugsėjo (September) 14, 1934. Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879. Vol. XXV

HISTORICAL SOCIETY

Laivo Gaisre žuvo 137 žmonės

Adėjų Streikas Plečiasi

Aštri Lietuvos Laikraščiams Cenzura

LAIVO GAISRE ŽUVO 137 ŽMONĖS.

Asbury Park, N. J. — Rugsėjo 8 d., 4 val. ryte, apie 8 mylios nuo šio krašto nutiko viena didesniųjų juroje nelaimių: grįžštantis į New Yorką iš Kubos laivas Morro Castle užsidegė ir apie 137 žmonės žuvo. Gaisro priežastis nežinoma. Nelaimės pradžia pasireiškė kai tik tuo laiku, kada visi keleiviai miegojo. Be jokio alarmo patys žmonės savo kambariuose per miegus pradėjo pajusti karčius dumus. Todel kiekvienas šoko žiurėti, kas čia darosi. Pastebėję, kad laivas dega — puolė gelbėtis. O gelbėtis buvo sunku, nes tos vietos, kur sukabinta gelbėjimosi valtelės, jau degė. Didžiuma žmonių gelbėjosi kaip kas mokėjo: vieni, apsijuosę gelbėjimos plauktais, kiti be niekur nieko šoko į vandenį, bijodami, kad laive nesudegtų. Bevieliu telegrafu pasiun tus žinias, į nelaimės vietą pribuvo keletas laivų ir laivelių, kurie daug keleivių išgelbėjo. Nelaimės ištikimo laiku laive buvo 562 žmonės: 318 keleivių ir 244 aptarnautojai. Rašant šitai, rugs. 11 d. sakoma, kad žuvusių-mirusių surasta 87, nesurandama gi 50 žmonų. Tokiu budu žuvusių viso bus apie 137.

Likę gyvais keleiviai pasakoja pasibaisėtinų tragedijos scenų. Kuomet dar liepsnos nebuvo apėmę viso laivo — daugelis abejojo, ką daryti: šokti į vandenį ar laukti pagelbos. Bet kai pasirodė, kad laivas jau skęsta liepsnose — žmonės buriais šoko į vandenį, nepaisydami, kas su jais nutiks. Kaip ir visuomet tokiose nelaimėse — buvo ir karžygingų pasižymėjimų. Tulas jau pagyvenęs gydytojas su savo žmona, apsidėję plauktais, iššoko iš laivo ir tik už 6 valandų išplaukė į kraštą, apie 8 mylias tolio. Jų sunus taipgi išsigelbėjo. Tulas jaunas vyrukas šešias valandas darbavosi vandeny, kad kitiems nelaimingiems pagelbėjus. Kadangi laivas buvo turistinis — tarpe keleivių buvo nemaža jaunavedžių, kuriuos nelaimė perskyrė: vyrai ar moterys žuvo, o kiti tik ką vedę liko našliauti. Žuvę tėvai, paliko sunus ar dukteris ir tt.

Nelaimė nutiko netoli tos vietos, kur pernai žuvo Amerikos didžiulis cepelinas Akron. Laivo kapitonas Robert Wilmott širdies liga numirė dar išvakaro, o laike nelaimės laivą vairavo jo pavaduotojas Wm. F. Warms. Rugsėjo 10 d. pradėta oficialis nelaimės tyrinėjimas. Kapitonas Warms ir kiti pasakoja, jog yra davinių, kad laivą kas nors padegęs tiksliai.

AUDĖJŲ STREIKAS PLEČIASI.

Washington, D. C. — Rugsėjo 1 d. prasidėjęs Jungtinių Valstijų audėjų streikas plečiasi. Audėjai streikuoja šiose valstijose: Alabama, Connecticut, Georgia, Massachusetts, Maine, North Carolina, New Jersey, New York, Pennsylvania, Rhode Island, South Carolina, Tennessee, Texas ir Virginia. Apie 85 nuošimtis tos industrijos darbininkų jau streiko lauke.

Streikas, ypač pirmose dienose, pasireiškė labai neramiu: bėgy trijų pirmųjų dienų pietinėse valstijose užmušta dešimts žmonių, taip gi nemaža sužeista ir suareštuota. Susirėmimų buvo ir kitur. Kraujo praliejimas papildyta tose vietose, kur streikininkams nepavyko ant syk dirbtuves uždaryti. Tuomet taip vadinami skraidomieji pikietų buriai susidurė su valstijų milicija, policija ir mušeikomis. Čia ir prisiėjo susikauti ir minimą skaičių gyvyvių padėti.

Streikui prasidėjus, prez. Rooseveltas paskyrė iš trijų asmenų tarybą, kuriai pavesta streikuojančius darbininkus ir darbdavius arbitracijos budu taikyti. Išsyk minima taryba neturėjo ką veikti, nes nė viena, nė kita pusė į ją nesikreipė bei jos pagelbos nereikalavo. Priešingai, streikininkų pirmininkas, p. Gormanas, pareiškė, kad streikininkai arbitražui pasiduos tik tuomet, kai visos audinyčios bus uždaryta. Bet, nutikus dideliam kraujo praliejimui, jis savo pareiškimą pakeitė ir jau turėjo pasitarimą su taryba. Su taryba taipgi tarėsi ir audinyčių savininkų atstovas, p. Sloan. Teigiamo dar nieko nenutarta, nes ypatingai dar išdidžiai kalba darbdavių atstovas. Tačiau yra vilčių, kad streiką bus galima baigti pirm, negu jis dar labiau išsiplės.

Prie to, streikininkai pareikalavo prez. Roosevelto, kad jis į streikų zonus atsiųstų federalę kariuomenę, nes valstijų milicija tarnaujanti tik darbdaviams, o ne darbininkams ir delto įvyksta kraujo praliejimų. Prezidentas tokį pareikalavimą rimtai svarsto.

Sulig p. Gormano per radio pranešimo, su 12 d. šio mėnesio sustreikuos ir tie darbininkai, kurie artimai kooperuoja su audėjų produktais, butent: rakandų apmušinėtojai, austinių reikmenų pardavinėtojai, divonų, kaurų, uždangalų ir kt. išdirbysčių darbininkai. Tokių darbininkų galės buti virš 50,000.

Streikininkuose ir streiko vedėjuose upas labai geras. Jie visomis pastangomis pasirįžę streiką laimėti.

AŠTRI LIETUVOS LAIKRAŠČIAMS CENZURA.

Kaunas. — Jau senokai buvo prižadėta laikraščių cenzurą sušveltinti, bet apie tai įstatymas vis dar neparuoštas. O pastaruoju laiku Kauno komendantas, pasinaudodamas vis dar tebeveikiančiu Lietuvoje karo stoviu, išleido naujus patvarkymus, kurie visai uždraudžia kritikuoti valdžios darbus ir net plačiau rašinėti apie piktadarystes. Kauno komendanto įsakymas spaudos reikalu yra sekamas:

Par. 1. Spausdinti ir skelbti spaudoje draudžiama: 1) Pramanytas, tendencingas arba iškraipytas žinias; 2) Rašinius ar paveikslus, kurie gali pakenkti kariškiams, politiškiems ar ekonomiškiems valstybės reikalams, arba kuriais įžeidžiami ar niekinami patriotiški jausmai arba kuriais žeminamas valdžios autoritetas; 3) Žinias apie kariuomenę ir kitos valstybės ginkluotąsias jėgas be jų vadovybės leidimo; 4) Tendencingus nusikaltimų aprašymus ir nusikaltėlių fotografijas; 5) Be leidimo tardymo ir kvotos davinius; 6) Žinias apie bylas, kurios teismo sprendžiamos ne viešuose posėdžiuose; 7) Žinias ar kalbas, kurios gali pakenkti valstybės interesams.

Par. 2. Periodinių leidinių redaktoriai turi savo leidinių tinkamoje vietoje dėti vyriausybės narių pasakytas viešąsias kalbas.

Par. 3. Sustabdyto spausdinio leidėjas ir redaktorius negali leisti kito spausdinio per visą sustabdymo laiką.

Par. 4. Spaustuvės vedėjas turi prižiurėti, kad iš spaustuvės nebutų išleisti spausdiniai, kol bus pristatyti komendantui pirmieji 3 spausdinti egzempliorai.

Kauno miesto spaustuvų vedėjai tokia pat tvarka pristato valstybės saugumo departamentui po vieną kiekvieno spausdinio egzempliorį.

Nusižengusieji šiam įsakymui bus baudžiami.

ALUMINO STREIKAS BAIGĖSI.

Pittsburgh, Pa. — Čia gana ilgoką laiką streikavo alumino išdirbystės darbininkai. Viso streikuojančių buvo apie 7,800. Rugsėjo 6 d. minimas streikas jau baigtas 15 valandų konfedencijoje tarpe darbininkų ir darbadavių atstovų. Vėliau laikytoj konferencijoj pasirašyta sutartis ir atsišaukta į darbinnkus grįžšti dirbti. Susitaikymo sąlygos neskelbiama. Matoma, kad kompanija priėmė kolektyves derybas.

RUSIJA NEGAUS PASKOLOS AMERIKOJE.

Washington, D. C. — Tulą laiką, apie 7 mėnesius, Amerikos atstovas Sovietų Rusijai Bullitt vedė derybas Maskvoje su Litvinovu reikale atmokėjimo Amerikai senųjų Rusijos skolų. Nepriėjus jokio susitarimo, reikalas perkeltas į Washingtoną, kur derėtasi per šešis mėnesius ir taipgi jokių teigiamų išvadų neprieita. Rusai, mat, savo sąlygose stato reikalavimą, kad jei Amerika sutiks Rusijai paskolinti $200,000,000 dolerių tiesiogine paskola ir $100,000,000 kreditais, tai tik tuomet ji senas skolas atmokės. Prezidentas Rooseveltas tokioms sąlygoms pasipriešino, nes dabar Amerika neskolina jokiai Europos valstybei delto, kad Europa nesumoka savo karinių skolų. Del to derybos tarpe Rusijos ir Amerikos skolų reikalu nutraukta ir Rusija jokių paskolų iš Amerikos negalės gauti.

VALDŽIA PAIMS SAVO KONTROLĖN TRANSPORTACIJĄ.

Hyde Park, N. Y. — Eastman, geležinkelių koordinatorius, po pasitarimo su prez. Rooseveltu, paskelbė, kad sekančiam Jungt. Valstijų kongresui bus patiekta programa valdžios reguliavimui transportacijos. Kontrolė busianti uždėta ne tik ant geležinkelių, bet ir kitų važmos priemonių.

RUMUNIJOJE REIŠKIASI CHOLERA.

Bukarestas. — Rumunijoje reiškiasi didelio jaudėse delei bepradedančios veikti choleros epidemijos. Militarinėje stovykloje prie miesto Mamaja 50 kareivių susirgę ir aštuoni jau mirę. Mamaja yra žinomas kaipo vienas žymesniųjų resorto vietų Juodųjų jurų pakraščiuose. Atostogininkai ir šiaip gerų laikų ieškotojai skubiai tą vietą apleidžia, bijodami epidemijos.

BALKANŲ KONGRESAS ATŠAUKTAS.

Istanbul, Turkija. — Spalio 1 d. čia turėjo įvykti Balkanų šešių valstybių — Jugoslavijos, Rumunijos, Albanijos, Bulgarijos, Grekijos ir Turkijos — kongresas. Dabar sužinoma, kad kongresas atšaukiamas, nes tarpe valstybių reiškiasi pasitarimo klausimais skirtingos nuomonės.

PARAGUAJUI VIS SEKASI.

Buenos Aires, Argentina. — Čia gaunama žinių, kad Paraguajui Chaco srity kariauti vis sekasi. Paraguiečiai dabar pradeda naują puolimą naujose sekcijose po to, kai paėmė iš Bolivijos dar du fortu Bahia Negri sekcijoje.

TRUMPOS ŽINELĖS.

San Francisco, Cal. — Praeitą savaitę čia numirė ilgai kalinamo Tom Mooney senutė motina. Buvo prašyta kalėjimo administracijos, kad Mooney paliuosuotų bent motinos laidotuvėms. Administracija tai padaryti atsisakė. Norėta senutės kuną nuvežti bent į kalėjimo kiemą, kad Mooney galėtų į ją pažvelgti, bet laidotuvių eisena sulaikyta.

Honea Path, S. Carolina. — Rugsėjo 8 d. čia palaidota laike streiko žuvę 6 darbininkai-streikieriai. Laidotuvėse dalyvavo apie 10,000 žmonių-darbininkų. Laike laidotuvių pasakyta atatinkamos prakalbos. Kalbėtojai pareiškė, kad bus kovojama, kol streikas bus laimėtas.

Rymas. — Dviejose Italijos kolonijose Afrikoje — Somaliland ir Artitrea, kurios randasi prie Raudonųjų jurų, prisibijoma religinio sukilimo. Del to į minimas vietas siunčiama daugiau kariuomenės.

Berlynas. — Sulig oficialių pranešimų, nusakoma, kad Prusijos teisingumo ministerio įsakymu iš kalėjimų ir koncentracijų paliuosuota 10,000 politinių prasižengėlių, kurie Hitleriui yra menkai nusidėję.

Geneva. — Sovietų Rusija nori įstoti į Tautų Sąjungą, bet tam nepritaria net keletas valstybių. Tarpe nepritariančiųjų yra: Lenkija, Šveicarija, Portugalija, Argentina ir kt. Gal toks šių valstybių nepritarimas ir nepakenks Rusijos įstojimui į Sąjungą, bet jai neleis įgyti nuolatinę vietą Sąjungos taryboje.

New York, N. Y. — Rugsėjo 8 d. New Yorko apylinkes nusiautė didelė lietaus ir vėjo audra. New Jersey valstijoje trys žmonės žuvo. Kaip New Yorko, taip ir New Jersey dalyse pridaryta daug medžiaginių nuostolių, ypač pajuriuose.

Iš Lietuvos

PAGERBĖ LAKUNUS.

Dariaus ir Girėno tragingo žuvimo metinės visoje Lietuvoje buvo labai plačiai paminėtos. Kaune universiteto anatomikume buvo išstatyti jau baigti balzamuoti didvyrių kunai, kuriuos aplankė iš viso net 32,000 žmonių. Jų karstus dar kartą išnaujo papuošė daugybė vėliavų, vainikų, gyvų gėlių puoštės. Sukaktuvių proga, Lietuvos aero kliubas įsigijo tą žemės sklypelį, kuriame ties Soldinu Kuhdamo miške pernai žuvo Darius ir Girėnas. Manoma, kad ta vieta bus įamžinta ir joje Lietuvos visuomenė pastatys tinkamą didvyriams paminklą. Tsb.

LIETUVOS LATVIŲ SUVAŽIAVIMAS.

Liepos 29 dieną Šiauliuose buvo Lietuvos latvių organizacijų atstovų suvažiavimas. Latviai nutarė steigti centralinę latvių draugiją su bustine Šiauliuose. Nutarta taip pat dar šį rudenį Šiauliuose įsteigti latvių gimnaziją ir leisti Lietuvoje latvišką laikraštį. Taip pat Lietuvos latviai mano Lietuvoje įsteigti 16 naujų latviškų pradžios mokyklų.

ŠALINA VOKIŠKAS LIEKANAS.

Dar 1923 metais Klaipėdoje buvo nugriauti du vokiški, prieš didįjį karą pastatyti paminklai: Vokietijos kaizerio Vilhelmo ir Borusijos. Nugriautų paminklų papėdės rioksojo daugiau, kaip 10 metų, nes Klaipėdos miesto valdyba politiniais sumetimais, nesirupino jų pašalinti. Naujoji Klaipėdos krašto direktorija įsakė Klaipėdos miesto burmistrui nugriauti tų paminklų likučius, nes jie gadina bendrą miesto vaizdą. Vyriausias burmistras Simonaitis davė įsakymą tuos paminklų likučius nugriauti.

ŽYMUS LĖKTUVAS KAUNE.

Rugpiučio 14 dieną į Kauną buvo atskridęs Sovietų Rusijos lėktuvas, kuris pereitą žiemą pragarsėjo begelbėdamas čeliuskiniečių ekspediciją įstrigusią lediniuotojo vandenyno leduose. Tad seno tipo dvisparnis lėktuvas iš kariškos tarnybos jau išimtas. Šiuo lėktuvu čeliuskiniečius gelbėjo garsus rusų lakunas Molokovas. Lėktuvas Kauno erodrome buvo iškilmingai sutiktas ir išlydėtas.

NELEIDO PRUSŲ LIET. Į JUROS DIENĄ.

Rugpiučio 11—12 dienomis į Klaipėdoje buvusią juros dieną rengėsi gausiai atvykti ir Prusų lietuviai. Iš Tilžės ir kitų Prusų Lietuvos vietų buvo organizuojamos net ekskursijos. Tačiau vokiečių valdžia ekskursijoms važiuoti į Lietuvą nedavė leidimo. Kai kur buvo pavartoti net grąsinimai.

Dariaus ir Girėno Paminklai

Dariaus ir Girėno Paminklai

Tur but nei vienas įvykis lietuvių tiek nesujaudino, kaip Darius ir Girėno didvyriškas žygis. Jų pasišventimą savo tėvynei įvertino visi Lietuvos gyventojai. Ir ukininkai, kiek galėdami, pareiškė didvyriams didžiausios pagarbos.

Darius ir Girėno komitetas ruošiasi statyti didžiulį paminklą. Tačiau kol kas paskyri žmonės ir organizacijos jau spėjo, kad ir bus kuklius, bet nuoširdžius paminklus pastatyti, įamžinti jų vardą.

Kiekviename Lietuvos miestelyje yra Darius ir Girėno vardu gatvės. Kauno savivaldybės žiniomis, visoje Lietuvoje yra apie 300 Dariaus ir Girėno gatvių, 18 tiltų, 24 aikštės, 8 mokyklos. Be to, atskiruose kaimuose žmonės net didžiulius aržuolus, ar piliakalnius pavadino musų didvyrių vardu.

Beveik visose Lietuvos mokyklose, ypatingai pradžios, mokiniai renka pinigus Dariaus ir Girėno paminklui statyti. Nemaža tų pinigų jau yra atsiųsta į Kauną, kiti dar tebesiunčiami. Kernavės pradžios mokykla surengė gražų sienėnų muzėjėlį ir jį paskyrė Dariaus ir Girėno garbei. Vienas ukininkas Simno valsčiuje kitus ragindamas paaukojo du hektaru žemės drąsiųjų lakunų paminklui statyti. Taip pat šiomis dienomis be jau parašytų scenos veikalų apie Darių ir Girėną, išeina dar 3 kuriniai, kuriuose rašytojai aprašo jų drąsų žygį. Vienas dvarininkas iš žemaitijos paaukojo visą savo biblioteką Dariaus ir Girėno paminklui statyti. Žodžiu, kaip kas gali, parodo savo pagarbą drąsiems lakunams, visi vertina jų žygį nepaprastai laukia atskrendančio Vaitkaus.

— Jeigu Vaitkus atskris, aš jam pusę ukio užrašau, — kalbėjo vienas ukininkas Darius ir Girėno komitete atsilankęs. Tsb.

Prašome Visus Atsiskaityti

Šį mėnesį turės but užbaigti mokėjimai ne tik už paskutines pristatytas „Lituanicos II-sios" įtaisas, bet taip pat už jos laikymą hangare, už darbą mechanikams, už gazoliną ir kitas išlaidas, kurios pasidarė arba dar pasidarys, berengiant lėktuvą transatlantiniam skridimui. Todel butinai reikia, kad umiu laiku pasiektų ALTASS iždą visi tam reikalui sukelti pinigai.

Šiuo tad ALTASS valdyba kreipiasi į skyrius, kurie iki šiol dar nėra pridavę esančių jų rankose sumų, į kolonjų komitetus, draugijas ir pavienius aukų rinkėjus, prašydami juos atsiskaityti su centro iždininku **ne vėliaus, kaip iki 25 dienos šio mėnesio.**

Su šio mėnesio pabaiga ALTASS valdyba nori padaryti pilną finansinę atskaitą iš visų metų veikimo ir paskelbti ją viešai, kad visuomenė Amerikoje ir Lietuvoje matytų kas ir kiek yra šį didelį darbą parėmęs ir kaip buvo suvartotos žmonių sudėtos aukos. Taigi, meldžiame visus padėti mums šitą dalyką tinkamai sutvarkyti, pasiunčiant centro iždininkui p. Justinui Mackevičiui (2324 South Leavitt Street, Chicago, Illinois) pinigus ir galutinas atskaitas.

Amerikos Lietuvių Transatlantinio Skridimo Sąjunga.

Klaipėdos Vokietininkų Byla

Nesenai Lietuvos teisingumo ministeris p. St. Šilingas suteikė spaudai žinių apie Klaipėdos vokietininkų organizacijų **„Socialistische Volksgemeinschaft"** (Neumann'o) ir **„Christlich Socialistische Arbeitsgemeinschaft** (Sass'o) **bylas.**

Tardymas šiose bylose vedamas visu rimtumu ir netrukus bus baigtas.

Koks tai buvo didelis darbas, galima spręsti iš šių davinių. Iš viso **ištardyta 1,237 žmonės.** Kaltinamaisiais patraukta **142 asmenys,** iš kurių 86 laikomi kalėjime, 40 palikti laisvėje policijos priežiuroje arba už turto laidą, 15 pasislėpę ir vienas teroristų nužudytas.

Įžengiamasis tardymas sudaro **virš 10,000 lapų, susiųstų į 32 tomus.** Dokumentų apžiurėjimo yra **daugiau kaip 1,000 spausdintų lapų.** Pačių dokumentų yra **7 dėžės, iš viso apie pusantro kubinio metro talpumo.** Be to, padaryta visa eilė ekspertyzų: dokumentų, ginklų, apkasų, manievru

— Kaltinamasis aktas, — sako p. ministeris, — bus įdomus netik mums lietuviams, bet ir kitiems. Tai bus charekteringas istoriškas dokumentas. Jį paskelbus, Europos valstybių vyrai turės pagrindo susirupinti ne vien Austrijos likimu...

Tardymas Klaipėdos vokietininkų byloje davė labai daug medžiagos. Susidariusios nurodymais iš svetur, augščiau paminėtos organizacijos S. V. G. ir C. S. A., prisidengė formalaus legalumo skraiste ir **pradėjo varyti didelį nusikalstamąjį darbą prieš tautą ir valstybę. Jos nuolat palaikė glaudžius ryšius su užsieniu, iš kur buvo vadovaujamos ir remiamos. Vadus šioms organizacijoms įstatė užsienis,** kuris taip pat spręsdavo ir jų tarpusavius ginčus. Suvaržiusios savo narius kieta kariško pobudžio drausme, jos vykdė tolygių organizacijų iš anapus Nemuno duodamus nurodymus. **Jų tikslai pilnai sutapo su Vokietijos nacionalsocialistų tikslais bei siekiais.**

Augštų autonominių organų remiamos, šios organizacijos įsismelkė į Klaipėdos krašto administraciją, ekonominį gyvenimą, drumstė ramų, lojalų darbą ir terorizavo gyventojus. **Jos steigė smogiamuosius burius, kurių darbas buvo kariška mankšta, apkasai, manievrai, ginklavimasis ir pasiruošimas ginklus vartoti.** Jos organizavo teroristines grupes savo įtariamiems nariams žudyti, terorizuoti viešąjį gyvenimą, ruošiant teroro aktus prieš paskirus žmones ir įstaigas. Visų šių veiksmų pagrindinis tikslas buvo **ginkluotu sukilimu atplėšti Klaipėdos kraštą nuo Lietuvos valstybės ir grąžinti jį „senajai tėvynei"** (Vokietijai).

TĖVYNĖ

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienis.

S. E. VITAITIS — Redaktorius,
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Visi raštai skiriami „Tėvynei" turi buti siunčiami Redakcijos vardu ir turi buti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiuros. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negrąžinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

AUDĖJŲ STREIKAS

Audimo industrijos darbininkų unijos vadai įsakė apie 600,000 darbininkų išeiti į streiką rugsėjo 1 d. Tačiau iki rugsėjo 5 d. vakaro laikraščių surinktų žinių apskaitliavimu vos 337,195 darbininkai išėjo streikan. Audėjų streiko centralinė raštinė tikrina, kad streiko fronte iki minėto laiko jau buvo 450,000 darbininkų. Streiko paliestose audinyčiose normaliai samdoma apie 715,000 darbininkų.

Išvengimui šio konflikto darbdaviai pasirodė visiškai nesukalbami ir atsisakė netik su darbininkų atstovais tartis, bet atmetė net valdžios pasiulymą tarpininkauti šio ginčo išsprendimui. Darbdaviai tiesiog sako, kad darbininkų reikalavimai siekia sunaikinti audimo industriją. Tuo tarpu darbininkų reikalavimai yra nominaliai, kuriuos suglaudus yra sekami: pripažinimas unijos; 30 valandų darbo savaitė su nedaugiau kaip dviem pamainom (shifts); apribavimas mašinų skaičiaus ir nustatymas algų skalės; unijai laisvas kolektavimas narinių duoklių dirbtuvėse; kilusių ginčų išsprendimui tiesioginės derybos tam tikslui sudarytoje arbitracijos taryboje, kurios nusprendžiai butų privalomi abiem pusėm. Tačiau šitie kuklūs darbininkų reikalavimai darbdaviams išrodo baisiausiu dalyku.

Pagaliau prezidentas Rooseveltas paskyrė tarybą tarpininkauti šio streiko sutaikymui. Tarybos pirmininku paskirtas New Hampshire valstijos gubernatorius John G. Winant, Brooklyno urėdijos (Borough) prezidentas Raymond V. Ingersoll ir Atlanta rajono darbininkų tarybos pirmininkas Marion Smith. Tarybai įsakyta ištirti darbininkų reikalavimų pamatingumą ir kiek jie paliečia audimo industrijos interesus ir sulig savo geriausios nuožiuros tarpininkauti šio streiko sutaikymui.

Streikas jau pasižymėjo kruvinais susikirtimais. Trion, Ga., įvyko susišaudymas tarpe streikierių ir dirbtuvių sargybos, kuriame du asmenys nukauti ir 18 sužeista. Ir kitose vietose pietinėse valstijose įvykusiuose susikirtimuose dar 7 asmenys užmušta ir daug sužeista.

Valdžios simpatijos, matoma, darbininkų pusėje, nes valdžia pažadėjo teikti maistą streikuojantiems darbininkams, kurie negalės savomis išgalėmis išsimaityti laike streiko. Kuomet darbdaviai pasirodė ant tiek arogantiškais ir atsisakė tartis su darbininkais net valdžiai tarpininkaujant, tai valdžios nusistatymą teikti maistą streikuojantiems darbininkams galima tik pagirti. Jei ateityje darbdaviai žinos, kad darbininkų badavimu sau laimėjimų pasiekti negalės, tai ir streikų mažiau bus. Darbininkai streiko griebiasi tik kaipo paskutinės priemonės savo nepakenčiamai buklei gerinti. Todel ir Amerikos visuomenės simpatijos bus su streikuojančiais audėjais.

—o—

LENKŲ KLASTOS AIŠKĖJA

Savu laiku nurodėme, kad lenkai turi kokias nors slaptas sutartis su Vokietija, kuomet jie visomis išgalėmis intriguoja ir priešinasi įkurimui Rytų Europos valstybių sąjungos. Pastaromis dienomis Paryžiaus nacionalistų laikraštis „La Liberte" iškėlė viešumon, kad tos Varšavos imperialistų intrygos paremtos jų apetitais Lietuvą praryti. Turime atminti, kad Francijos nacionalistai visuomet buvo karščiausiais pritarėjais galingos Lenkijos.

Minėtas Francijos nacionalistų laikraštis skelbia, kad Vokietija ir Lenkija turi padariusios slaptą sutartį, sulig kurios Vokietija pasižada remti visomis jėgomis, politiniai ir diplomatiniai, Lenkiją jai siekiant politinės unijos su Lietuva. Jei del tokių lenkų žygių tarp Lenkijos ir Lietuvos kiltų karas, tai Vokietija nedarys jokių ypatingų reikalavimų. Pasiekus Lenkijai unijos su Lietuva, Vokietija atsižadėtų visokių pretenzijų prie Klaipėdos krašto ir uosto, paliekant Lenkijai išėjimą į Baltijos jurą.

Iš kitos pusės, kuomet Lenkija tokius savo siekinius įvykintų, tai pastaroji atsižadės ir sugrąžins Vokietijai Dancigo karidorių ir Gdynės miestą, taipgi nesipriešins sugrąžinimui Vokietijai ir Dancigo miesto. Taip pat Lenkija pasižada laikytis neitraliai, jei Vokietija įsivelttų į karą, ir pagaliau pasižada teikti Vokietijai žaliavą, ypač chemikalus.

Tai tokie aplamais ruožais nusakant Vokietijos-Lenkijos slaptos sutarties nuostatai. Kadangi ši sutartis paliečia ir Francijos interesus, nes visas pasaulis žino, kad vokiečiai rengiasi prie pirmiausios progos atsiskaityti su francuzais už Vokietijos teritorijos apkarpymą, tai rėkauja ir Paryžiaus imperialistai prieš tokią slaptą sutartį. Bet jei tokia sutartis liestų tik Lietuvos nepriklausomybės sunaikinimą, tai Paryžiuje butų visiškai ramu. Varšavos suktieji avantiuristai yra tiesioginiais auklėtiniais Paryžiaus imperialistų. Kuomet francuzai kalba apie savo auklėtinių rengiamas naujas avantiuras, tai negalima tam netikėti.

Lietuvos pozicija šių Varšavos machinacijų fronte žymiai palengvėja, kuomet ir Francijos interesai tomis machinacijomis paliečiami. Kad ir nenoroms francuzai bus priversti gelbėti Lietuvai kovot prieš šią slaptą lenkų sutartį su Vokietijos hitlerininkais.

—o—

KEISTI NUSISKUNDIMAI

Turbut nėra nieko sunkesnio gyvenime, kaip įtikti visuomenės opinijai ir patenkinti jos pageidavimus. Net ir organizacijų gyvenime narių pageidavimai vieni kitiems prieštauraja.

Dar ir po šiai dienai SLA. veikėjai spaudoje reiškia nusiskundimus, kad pereitame SLA. Seime buvę perilgi viršininkų raportai ir jų skaitymu sueikvota perdaug laiko. Tačiau prieš pat Seimą tie patys veikėjai kaltino SLA. viršininkus, kad organizacijos padėtis slepiama nuo narių. Kuomet Seime organizacijos padėtis buvo nuodugniai nušviesta viršininkų raportuose, tai ir vėl negerai: perilgi raportai ir perdaug laiko sueikvota... Vadinasi, patenkink narių pageidavimus, jei mandras esi. Busi kaltinamas ir baramas jei tik aplamais ruožais pažymėsi organizacijos padėtį. To paties susilauksi, jei nuodugniai nušviesi organizacijos padėtį savo pareigų srityje. Ištikro keista padėtis susidaro.

Tuo tarpu SLA. konstitucija reikalauja, kad SLA. Pildomosios Tarybos nariai ir visos Pastoviosios Komisijos išduotų smulkmeniškus raportus Seimui patiekiant net savas rekomendacijas. Pagaliau, tik nuodugniai žinant organizacijos padėtį tegalima pastebėti trukumus ir netikslumus organizacijos gyvenime ir tik tokiu atvėju galima padaryti reikalingus pakeitimus organizacijos reikalų vedimo patobulinimui.

Paimkime, pavyzdžiui, pereitam Seimui patiektą SLA. Sekretoriaus raportą, kuris yra ilgiausias už visus kitus raportus. Kiekvienas norintis Susivienijimo padėtį patirti SLA. narys šiame raporte ras nuodugnų tos padėties nušvietimą. Šis raportas parodo net kiekvienos S. L. A. kuopos narių skaitlių ir išmokėtų per du metu kiekvienos kuopos nariams ligoje pašelpų proporcingumą. Vietoje rašyti nusiskundimus raportų ilgumu, butų sveikiau ir pačioms kuopoms, ir Susivienijimui pastudijuoti nariams pašelpų išmokėjimo lentelę ir paieškoti priemonių pašalinimui nenormalės padėties sulig nariams išmokamų pašelpų tose kuopose, kurių nariai išima kelis kartus didesnes sumas pašelpų, negu normaliai turėtų išimti.

Aplamai paėmus, mums rodos yra sveikas dalykas, kuomet organizacijos nariai yra pilnai informuoti sulig organizacijos padėties. Kuomet nariai žino savo organizacijos padėtį visais reikalais, tai jokie demagogai negali narius klaidinti visokiais išmislais, kaip intensyviai tas buvo daroma praeityje. Ant galo nariai turi teisę nuodugniai žinoti visus organizacijos reikalus ir visą jos padėtį. Ir tik viršininku raportais bus galima nušviesti.

žiurint kokiais sumetimais tie nusiskundimai ilgais raportais dar ir šiandie rašomi pašalinėj spaudoj, jie yra ne vietoje.

Bent kokiais reikalais aiškumas yra pamatine pasitikėjimo sąlyga. Juo aiškiau SLA. nariai savo organizacijos padėtį supras ir žinos, juo daugiau Susivienijimu ir jo ateitimi pasitikės.

—o—

TAUTININKŲ SEIMAS

SLA. organo „Tėvynės" Redakcijai yra siuntinėjami pranešimai apie šaukiamą „vidurinės sriovės seimą" spalių 14 ir 15 dd., Cleveland, Ohio. Kadangi šaukiamas suvažiavimas yra sriovinio pobudžio, tai SLA. organas ir jo Redakcija negali dalyvauti nei šio suvažiavimo sušaukime, neigi aptarime tų klausimu, kurie suvažiavime bus svarstomi ir sprendžiami.

SLA. 33-čio ir 6-to Dvimetinio Seimo nutarimas įsako SLA. organo Redakcijai vengti grynai partijų politikos. Todel ir šio srioviniais sumetimais šaukiamo suvažiavimo reikalu „Tėvynė" negali nei pritarti, nei priešintis tokiam suvažiavimui. Nors „Tėvynė", kaipo organas tautinės-fraternalės organizacijos — Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, užima grynai tautinę poziciją Amerikos lietuvių visuomeniniam gyvenime, tačiau jokiems srioviniams siekiniams negali tarnauti. Ypatingai tokiu atvėju, kuomet Seimo nutarimas griežtai draudžia maišytis į bent kokią partijų politiką.

Akyvaizdoje to, kas augščiau pasakyta, neabejojame supras SLA. organo Redakcijos poziciją ir minėto suvažiavimo šaukėjai. Beabejonės supras, kad „Tėvynės" Redakcija negali skelbti jokių pranešimų nei paraginimu šaukiamo suvažiavimo reikalu, kaip lygiai negali reikšti nei pasipriešinimo tokiam suvažiavimui. Tuo reikalu mes pasiliekame griežtai neitralūs.

—o—

MOKSLO METŲ PRADŽIA

Su rugsėjo mėnesiu visame krašte prasideda mokslo metai. Milionai Amerikos priaugančio ir jau suaugusio jaunimo stoja į mokyklas siekti tos brangenybės, kurios jokiais pasaulio turtais negalima nupirkti, kurią tegalima pasiekti tik pačių mokinių pastangomis, jų sunkiu protavimo darbu. Ne kiekvienas mokinys supranta ir pajėgia tinkamai įvertinti tą brangią progą, kuri leidžia jam naudingiausio gyvenimo dalyko — mokslo pasiekti.

Netenka kalbėti apie pradžios mokyklų mokinius, kurių beveik kiekvienas mano, kad jis verčiamas bereikalingai laiką eikvoti ir kankintis mokyklose. Besiformuojantis į žmogų kudikis nepajėgia suprasti mokslo vertės ir todel jam labai nemalonu kudikiškus žaislus pakeisti mokyklos knygomis. Šiuo rašiniu norime priminti mokslo svarbą tiems jaunuoliams, kurie jau išaugę pradžios mokslo amžių, kurie turi progos siekti augštesniojo mokslo. Augštesniųjų mokyklų mokiniai privalo suprasti ir tinkamai įvertinti mokslo reikšmę žmonijos gyvenime. Ir kuomet jie turi progą to mokslo siekti, tai kad neleistų veltui brangaus laiko mokyklos suole apie visokius menkniekius galvodami. Kiekviena minutė mokykloje privalo buti sunaudota svarbiems mokslo reikalams.

Valstybei ir jos piliečiams mokyklų išlaikymas brangiai kainuoja. Taip pat mokytojai savo protines jėgas aukoja priaugančios kartos laimei — švietimui. Todel tos lėšos, tos brangios protinės pastangos lai neina veltui. Tėvų pareiga prie kiekvienos progos aiškinti vaikams mokslo reikšmę ir svarbą kiekvieno žmogaus gyvenime. Mokslas yra žmonijos šviesesnės ateities pagrindu.

ŽMONIŲ SVEIKATA

Šį skyrių veda DR. J. T. VITKUS, 1286 Norwood Rd., Cleveland, Ohio.

Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai paduotu antrašu.

TONSILAI

Rašo **Dr. Jonas T. Vitkus.**

(Tąsa)

Tonsilus galima išimti be narkozo-užmigdymo. Ypatingai taip esti elgiamasi su suaugusiais žmonėmis. Pavartodami novokainą, padarome operaciją visai be skausmo ir kraujo nutekėjimo. Gi vaikučius visuomet esti geriau ir beveik reikalinga pilnai užmigdyti, nes pati mintis apie tonsilų ėmimą įvaro vaikams daug baimės.

Nors tonsilų išėmimas ir yra paprastai priimta vadinti maža operacija, vienok chirurgas butinai privalo išegzaminuoti ligonio šlapumą, patirti inkstų veikimą ir laiką kraujo koaguliacijos-tirštėjimo. Prisirengimas nors ir prie mažiausios operacijos esti reikalingas ir niekam gėdos nedaro. Priešingai, tankiai apsaugo žmogų nuo negeistinų pasekmių ir apsaugoja patį chirurgą nuo bereikalingo „galvos skaudėjimo".

Patys budai ir techniką tonsilų operacijos yra nesvarbu abelnai laikraščius skaitančiai liaudžiai. Tai yra gryni chirurginiai dalykai ir čia apie tai nekalbėsime.

Pasekmės ir komplikacijos po tonsilų operacijos esti gana įvairios ir daugumoje atvėjų turi mažą svarbą. Laike pačios operacijos nors ir retuose atsitikimuose pasitaiko žymus kraujo bėgimas. Sumanus chirurgas panašų kraujo bėgimą greitai sulaiko ar tai užspausdamas, užrišdamas ar net užsiudamas kraujagislę iš kurios veržiasi kraujas. Tas yra mažas pavojus. Vienok, retkarčiais gali pasitaikyti, jog prasideda žymus kraujo bėgimas net už keletos dienų po operacijos. Panašųs kraujo bėgimai esti pavojingesni, nes kol žmogus prisišaukia gydytoją ar suspėja nuvykti tiesiog į ligoninę, gali gana daug kraujo nubėgti ir net gyvybę pastatyti į pavojų. Vienok tas pasitaiko labai retai ir turi tik tam tikrą akademinę svarbą. Be to, kalbama, jog kartais nuo tonsilų operacijos galima gauti kraujo užnuodijimą. Tas esti dar retesnis atsitikimas. Dalyvaujant prie keliolikos tukstančių tonsilų operacijų nesu patėmijęs nei vieno panašaus atsitikimo — kraujo užsinuodijimo. Matomai, kaklo limfinės liaukos apsaugo žmogų ir nedaleidžia bakterijoms per jas persikošti.

Dainininkai ir dainininkės turi žinoti, jog išėmimas tonsilų balso nepagadina. Visai priešingai — balsas tampa skardesnis ir šiek tiek stipresnis. Apie tai čia prisimenu, nes tankiai susiduriau su musų dainiais, kuriems butinai reikėjo išimti tonsilus. Beveik kiekvienas bijojo, kad jų balsas nebutų pagadytas ar sumažintas. Net keista, iš kur toks klaidingas supratimas!

Sutraukoje bandysiu suminėti nors keletą svarbesnių dėsnių:

1. Kiekvienas žmogus turi tonsilus.
2. Tonsilai randasi abejose pusėse momelio-gerklės šonuose.
3. Dydis ir išvaizda tonsilų esti panaši į vidutinį migdalą.
4. Tonsilai esti limfinės liaukos.
5. Pirmuose gyvenimo metuose tonsilai esti reikalingi žmogaus kunui.
6. Dideli tonsilai pas suaugusį žmogų visuomet esti nenormaliai.
7. Peraugimas ir užkrėtimas tonsilų paeina nuo nuolatinės iritacijos.
8. Tonsilų veikmė esti panaši į veikmę visų limfinių liaukų.
9. Tonsilų ligos esti įvairios.
10. Geriausias budas pašalinimui tonsilų yra chirurginis budas — išpiovimas.
11. Operacija esti menka ir net pradiniai chirurgai ją sumaniai atlieka.
12. Komplikacijos esti nesvarbios, o pasekmės visuomet geros.

Vaikai Pradėdami Mokyklas

Rašo **B. F. Kubilius**, Ph. B., B. S., M. A.

Vasarinis sezonas jau pasibaigė. Visos mokyklos pradės auklėti vaikus. Tėvai siųs juos į jas ir podraug mąstys, kad jie viską išmoks su mokytojo pagelba. Toksai manymas yra klaidingas ir kartais net kenksmingas ne vien tėvams, bet ir vaikams. Tėvai dažnai bara savo vaikus, kad jie gauna labai mažas žymes nuo mokytojų, o vaikai atsako savo tėvams, kad tai nėra jų kaltė ir jie nežino, kodel jų mokytojai taip daro. Žinoma, tėvai taip, kaip ir vaikai, pagalios nusitaria sau, kad tai yra mokytojų kaltė. Kitaip sakant, visa bėda yra nuversta ant mokytojų ar ant vaikų, kuo met nei vaikai nei mokytojai nėra kalti. Čia yra klausimas, kuris reikalauja apkalbėjimo ir apsvarstymo.

Jei tėvui vaikas parneša iš mokyklos kortą ir joje yra įrašytos mažos žymės už darbus, dažnai jusų paprotis yra barti tokį vaiką ir kartais jį net mušate. Toksai pasielgimas iš tėvų pusės yra labai klaidingas: vaiką mušti ir jį barti už tai, kad jis nepadaro gero darbo mokykloj, visiškai nepataiso jį, bet dažnai dar sunervuoja jį ir jis tampa neurestaniku. Dar blogiau atsitinka su ypatybe to vaiko: jis įgauna sau baimę, kuri padaro jį nervingu ir protiniai sergančiu. Ir vietoj kad jis darytų geresnį darbą, jis dažnai atlieka savo darbą mokykloj blogesnį. Faktas yra tame, kad jis daro savo darbą su baime ir nepasitikėjimu ir tuomet toksai darbas yra be pasekmių, ir kuo daugiau stengiasi, tuo daugiau jis nervingesnis ir jam nesiseka.

Prilygikim patys save, ar mes su baime atliekame gerą darbą? Kiekvienas turėjo patyrimą, kad darbas nesiseka ir iš rankų puola. Tuomet domėkime, kad su baime niekas negali nieko gero padaryti. Ta išvada yra patirta pedagogijos moksle ir todel dabartiniai mokytojai nebaudžia savo mokinių fizine bausme, kaip tai buvo daroma anais amžiais. Dabar visas pasaulis atmetė tokią bausmės metodą už neatlikimą darbo mokykloje.

Dabar klausimas yra prieš mumis: ką tėvai turi daryti, kad jų vaikai galėtų atlikti geresnį darbą, jei yra draudžiama vaiką mušti ir jį baiminti už jo neatliktą darbą mokykloj?

Yra patartina tėvams surasti priežastį, kodel vaikas negerai mokinasi mokykloj. Čia nėra lengvas darbas surasti tą nedateklių. Bet su kantrybe ir geru noru, galima patirti, kas kenkia kudikiui sekmingai mokytis. Nors nėra lengva surasti, kas kenkia vaikui mokytis, tačiau moderniškas mokslas teikia budus ir nurodymus, kaip ieškoti ir kaip prašalinti protinius ir fizinius trukumus.

Sekantieji budai yra patartini radimui priežasties:

1) Tai yra ieškojimas kudikio sveikatoj. Ar jis yra sveikas? Ar jis yra normalus bunant namie su tėvais ir broliais, ir kuomet jis žaidžia lauke? Nors vaikas išrodo sveikas ir turi gerą išžiurą, butent jam nieko nekenkia, tačiau dažnai tėvai, gydytojai ir mokytojai kartais apsigauna mąstydami apie jo sveikatą. Čia reikia specialisto, kuris yra patyręs vaikų ligas pažinti nepaviršutiniai. Dažnai vaikai negali gerai mokytis jei jų liaukos, kaip tai: kaklo, krutinės, galvos ir lytinės neveikia.

2) Kartais vaikas negali mokytis delto, kad jo akys nėra geros: butent, trumpas ar tolimas regėjimas, kuris labai kenkia mokiniui aiškiai matyti ir koncentruoti savas mintis paskirtam darbui. Yra daug atsitikimų, kad kitą kartą mokyklos gydytojas ir mokyklos mokytojai neužtėmija, kad mokinio akys yra blogos ir tokiu budu vaikas kankinasi daug mėnesių ir metų mokykloj, blogai mokydamasis mokykloj kol netikėtu budu suranda defektą akyse. Tokioj padėty vaikui esant, yra žudymas jo pažangos mokykloj ir atšalimas jo eiti ir tęsti mokslą toliau. Prie dabartinių aplinkybių, kuomet medicinos mokslas yra prieinamas, tėvai turėtų savo vaikus akių specialistams duoti peregzaminuoti. Tam yra akių klinikos, prieinamos be didelių finansinių išlaidų. Kodel nepasinaudoti jomis?

3) Ne vien nesveikata trukdo vaiką atlikti sekmingai savo darbą mokykloj, bet ir blogas susidraugavimas su ištvirkusiais draugais, kurie atitraukia jį nuo darbo ir ambicijos eiti mokyklą. Tėvams turėtų but žinoma, su kuo jų vaikas praleidžia laiką po mokyklos valandų. Tukstančiai vaikų pameta savo gerus siekius ir norus atsiekti bile ką iš priežasties blogos draugystės. Švietimo statistikos nurodo, kad trisdešimtas nuošimtis visų vaikų, einančių mokyklas, išeina iš kelio iš priežasties blogų papročių, kuriuos paveldėjo nuo ištvirkusių vaikų. Taipgi tėvams turėtų but žinoma, kur jų vaikai mokinasi dvasinių mokslų. Nelygiai visos dvasinės mokyklos pratina savo ateinančią kartą žengti pirmyn ir skiepina augštus siekius siekti moksluose.

Yra patartina, jei jusų vaikas atneša žemas žymes iš mokyklos ir jis turi grįžti į tą patį „greidą" ir atkartoti jį išnaujo, tuomet tėvai turi nei barti nei mušti savo kudikį, bet kreiptis prie mokytojų ir išgauti nuo jų mintis, kodel jis nesimokina tinkamai. Taipgi jusų yra pareiga matyti akių ir kuno specialistus, kad jie savo nuosprendžius išneštų apie jo sveikatą. Negaišikit laiko, bet umai studiuokite vaiko padėtį visai budais, kaip buvo viršuje išsitarta, ir matysite, kaip jųs savo vaiką pataisysite buti tinkamu atlikti normalį darbą.

Vaikai yra brangus ne vien tėvams, kurie turi džiaugsmą ir pasitenkinimą, jeigu jie atlieka savo darbą normaliai, bet jie brangus yra ir pačiam pasauliui, todel reiktų jais kodaugiausia rupintis.

Ateity autorius daugiau rašys apie vaikų auklėjimą, nes mes lietuviai toj dirvoj mažai turime progos viešai kalbėti ir dar mažiau apie tai rašyti.

JAUNIMO KELIAI

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Jaunuolių Skyrius

Kol jaunas, o broli, sėk pasėlio grudus
Ir dirvos nepleiski! Tuomet, kada jausi,
Kaip kuns ima stingti, dvasia jau susnudus,
Vėlu juk prie darbo: nė sėsi, nė piausi.

Kol dega krutinėj šventa ugnis toji,
Kur traukia prie darbo ir duoda tiek vieko,
Jog menkas ir silpnas net milžinu stoji,
O dirbk, idant neitų ugnis ta ant nieko!
Dr. V. KUDIRKA.

EDVARDAS GILIUS,
SLA. 57 Kp. Narys.
(Žr. Korespondenciją iš Webster, Mass.)

Mokslą Pradedant

Kai šį rašinėlį skaitysite, tai jau daugelis jaunuolių bus pradėję mokytis. Vieni bus, po vasarinių atostogų, sugrįžę į pirmiau lankytas mokyklas, kiti stos į naujus kursus, dar kiti tik pirmu kartu pradės mokytis. Apie vidurį šio mėnesio didžiausia pasaulio kariuomenė, mokslus einantis jaunimas, pradės kovoti su nežinia ir ieškos to, ko iki šiol dar nežinojo; pasisems tų faktų ir davinių, be kurių šiandien nė vienas civilizuotas žmogus nenorėtų gyventi.

Tarpe didžiosios šio krašto mokslus einančios kariuomenės, yra nemaža ir musų viengenčių lietuvių, jų tarpe SLA. narių sunų ir dukterų ir tiesioginių musų organizacijos narių-jaunuolių. Pradedant mokslą, mes visiems lietuviams mokiniams, ypač SLA. nariams, linkime kodaugiausia pakantos, ištvermės ir energijos mokytis ir lavintis.

Mokslas — svarbus šių dienų gyvenimo reiškinys. Tai ne senesni laikai, tai ne ta gadynė, kuomet jusų tėvai ir motinos į gyvenimą rengėsi. Tuomet gyvenimas, ypač tose aplinkybėse, kur jusų tėvai gimė ir gyveno, buvo tamsus, aklas. Ten ir nemokytas žmogus galėjo šiaiptaip gyventi. Bet dabar, šiame krašte, kur civilizacija ir kultura pasiekę augščiausio laipsnio — be mokslo gyventi tiesiog neįmanoma. Be mokslo — žmogus kaip ir be akių. Net daugiau. Ir neužtenka vien pradinę mokyklą baigti. Su pradinės mokyklos mokslu dar ir netoli nueisi. Šiandien jau ir į paprastuosius darbus imant reikalaujama augštosios mokyklos išsilavinimo. Ką jau kalbėti apie geresnius užsiėmimus? Todel kiekvieno jaunuolio ir jaunuolės pareiga mokytis, siekti augštesnių, prakilnesnių ir gražesnių gyvenimo augštumų — buti mokytu, o ne kokiu pastumdėliu, kuris vėliau niekur netinka. Kiekvieno pareiga į gyvenimą prisirengti taip, kad vėliau butų smagu ir miela gyventi.

Nors daugelio lietuvių jaunuolių tėvai yra nemokyti ar mažai pasimokę, bet lietuviai mokslo svarbą supranta (mat, jie jo nepasiekė ir šiandien daugely atsitikimų nuo geresnio duonos šmotelio pastumti), todel to mokslo savo vaikams nepavydi ir stengiasi juos į mokslus išleisti. Reikia tik pakantos patiems jaunuoliams,

Pradėję mokytis, visi ir visos, dėkite pastangas, kad gale mokslo metų butų kuo pasigirti, pasididžiuoti ir vėliau gyvenimui tinkamai pasirengusiais buti. Padirbėkite taip, kad pasibaigus 1934—1935 metų mokslo sezonui jųs visi butumėte nebe paskutiniai, bet kad visur ir visame kame pirmąsias vietas užimtumet. Stengkitės, kad baigiant mokyklas jųs geriausius pasižymėjimus gautumet ir kad tuo suteiktumet pasididžiavimo netik pats sau, ne tik savo auklėtojams-tėvams, bet ir visai lietuvių giminei — visiems lietuviams.

Jaunuolis K. J.

JUOKAS

Marytė: — Kai aš užaugsiu — apsivesiu ir vaikų turėsiu...

Jonukas: — O kai aš užaugsiu, tai mokytoju busiu, tavo vaikus mokysiu ir juos mušiu...

Maryte (verkšnodama): — Tai už ką tu juos muši? Ką jie tau padarė?...

SLA. JAUNUOLIU DARBUOTĖ.

WEBSTER, MASS.
Žymus Jaunuolis.

Worcesteris ir jo apylinkė gali pasigirti ne vienu pasižymėjusiu jaunuoliu, jų tarpe ir nauju SLA. 57 kp. nariu, Edvardu Giliumn, kurį čia, nors trumpais ruožais, ir paminėsiu.

Webster High School Edvardas baigė 1931 m. su augščiausiu pasižymėjimu moksle. Jam buvo suteikta Rensselaer Polytechnic Instituto auksinis medalis už geriausį pasižymėjimą moksle ir matematikoje. Taipgi jis gavo taip vadinamą George Hodges Bartlett English dovaną už geriausį mokinimąsi angliškai.

Tais pačiais metais, rugsėjo mėnesy, Edvardas įstojo į Massachusetts Institute of Technology specializuotis cheminės inžinerijos. Bėgy trijų metų šioje mokykloje mokinimosi, Edvardas visame išlaikė pirmą mokslingumo laipsnį ir del to jam buvo suteikta stipendija (scolarship). Dabar jis pradeda toje mokykloje ketvirtą ir paskutinį mokinimosi metą, nors dar yra tik dvidešimtų metų amžiaus.

Edvardas taipgi yra aktyvus veikėjas tarpe jaunuolių Bostone, daugiausia dalyvaudamas skautų judėjime. Šiuo tarpu jis yra Eagle Scout ir skautmasterio pagelbininkas East Bostone.

Be to, Edvardas yra pasižymėjęs smuikininkas. Šią vasarą jis buvo parinktas koncertinėn grupėn, kuri maršrutavo Naujoje Anglijoje. Šią grupę arba orkestrą suorganizavo Bostono Metropolitan teatro orkestro vedėjas, Fabian Sevitsky. Užbaigus maršrutą, Edvardas laimėjo stipendiją į American Institute of Normal Methodos, kur jis turėjo progos studiuoti iki šios vasaros pabaigos.

Pastaruoju laiku Edvardas Gilius prisirašė prie SLA. 57 kp., Worcester, Mass. Tikima, kad ir šioje kuopoje Edvardas nebus paskutinis; jis ir čia šiuo-tuo pasižymės. Edvardo tėvai — Simanas (SLA. 57 kp. vienas organizatorių) ir Kazimiera Giliai — yra minimos kuopos tukstantiniai nariai. Edvardo sesutė, Aldona, taipgi yra gabi ir gera mergaitė.

Smagu mums tokius jaunuolius savo tarpe turėti. Linkėtina Edvardui dar geresnių pasekmių jo jauname gyvenime ir moksle. Lai jis atsiekia visa, ko jo jauna širdelė trokšta. Taipgi reikia pažymėti, kad už jau atsiektus Edvardo žygius garbė priklauso ir jo auklėtojams-tėveliams, kurie deda pastangas savo jaunuolį augštuosius mokslus išeiti ir vėliau naudingu žmogumi šiame pasauly buti.

Koresp.

Mažamečių Kampelis

Tėve, paskaityk šias pasakėles savo vaikučiams.

PIRMĄ SYK PARKE.

Jurgutis jau aštuntus metus baigia, bet dar niekad užumiesty nebuvo. Tėvelis ir motinėlė jo niekad į miesto daržąparką neišsivedė, nes jie visuomet užimti buvo. Kartą, tačiau, Jurgučiui pasitaikė su tėveliais buti svečiuose pas gimines, kurie netoli parko gyveno. Giminės pasisiulė kaip tėvelius, taip ir Jurgutį, nusivesti į parką.

Nuėjo jie į parką. Tėvai ir giminės, šnekučiuodami, vaikščioja. Bet Jurgutis odoje netelpa. Tiek čia visokių įvairenybių! Čia medžiai žaliuoja, pievelės gražios-žalios, gėlės žydi, nemažame ežerėly žmonių pilnos valtelės plaukioja. Visokių gyvunėlių, vabalėlių Jurgutis mato ir juos gainioja. Bet kai pamatė virš savo galvos drugelį skraidant, jis net susitraukė ir pradėjo rėkti: „Mamyte, gelbėk! Jis nori man ant galvos užtupti..." Voverėle Jurgutis niekaip negalėjo atsistebėti. Ji tokia graži, tokia vikri. Uodegaite gyvai į visas puses virpina, savo mažą snukelį visaip sukioja, didelėmis akytėmis taip nekaltai į žmones žiuri. Ir ta voveraitė net žmonių nebijo: kai jai kas ką duoda — ji net ant rankos užšoka ir pasiima. Norėjo Jurgutis tą voverėlę pasigauti, bet kaip ši pasispardė bėgti, tai jis nusigando ir net pravirko...

Ė, kiek ir visokių įspudžių Jurgutis tame parke įsigijo! Kai jis parvyko namo, į miestą, tai visiems vaikams apie tai apipasakojo ir niekaip negalėjo atsistebėti, kaip jo tėvelis ir motinėlė niekad pirmiau jo į parką neišsivežė. Kai Jurgutis atsigulė miegoti, tai dar ilgai apie įsigytus įspudžius galvojo ir vėliau sapnavo. Ryte gi, jis nusitarė, kai užaugs, tai butinai kur nors prie to parko apsigyvens. Tuomet jis dažnai jo grožybėmis pasigėrės, o tą voverėlę visokiais trupinėliais ir net riešutais papenės.

—b.

PRIEŽODŽIAI

Mainai varnams, priedai vaikams.
Malėjos miltinos rankos.
Mano langai didi, tavim vienu neužkimšiu.
Meilė prieš meilę.
Molis — visų musų brolis.

MĮSLĖ

Be ko niekas negali buti?

Motinos Ieškant

Edmondo de Amičio Apysaka.

(Tąsa)

O ten rasi Mekinezų šeimą ir savo motiną. Tuo tarpu imk šitai!" — Tai tardamas, ponas įspaudė Marko rankon kelias lyras. — „Eik ir buk drąsus! Čia visur yra tavo viengenčių. Nebusi pastumtas. Sudiev, vaikeli!"

Markas jam tarė:

„Ačiu!" — Nežinodamas, ką daugiau sakyti, berniukas išėjo su savo ryšeliu ir, atsisveikinęs su mažyčiu savo vedėju, leidosi link Boko. Ėjo per didelį ir trukšmisgą miestą. Buvo visai nuliudęs ir nustebęs.

* * *

Kas jam atsitiko nuo to laiko iki rytojaus vakarui — buvo lyg ligonies kliedėjimas. Jis buvo begaliniai nuvargęs, susijaudinęs ir nusivylęs. Pernakvojęs Bokoj viename kambarėly su prieplaukos darbininku ir išsėdėjęs veik visą naktį ant kruvos sienojų, lyg per sapną matydamas tukstančius laivų, didelių eldijų ir laivelių, kitą vakarą jau buvo didelėje eldijoj, kuria vežė daržoves ir kuri buvo varoma buorėmis. Ši eldija plaukė į Rosarijaus miestą. Ją lydėjo trys galingi dženoviečiai, pajuodavę nuo saulės. Jų balsas ir mylimoji tarmė, kuria jie kalbėjosi, berniukui suteikė šiek-tiek ramumo.

Išplaukė. Kelionė tęsėsi tris dienas ir keturias naktis. Mažam keleiviui rodėsi vienas stebuklas. Tris dienas ir keturias naktis yrėsi prieš vandenį Paranos upe, kuri palyginta su didele italų upe, pastaroji atrodytų tik upelis, o Italijos ilgumas keturis kartus padaugintas, negalėtų jos ilgumui sulygti.

Eldija plaukė pamažu didžiausia vandenų daugybe. Upė tęsėsi tarp ilgų salų, apsigaubusių aranžiais ir žilvičiais. Tos salos panašios į plaukiančius miškus. Pirmiau jose buvo tigrų ir gyvačių lizdynai. Eldija kartais įplaukdavo į siaurus kanalus, iš kurių, rodėsi, negalima bus išsiirti. Kartais išeidavo į plačius vandenų plotus, kurie atrodė lyg dideli ežerai. Paskui vėl tarp salų plaukė kreivais kanalais. Ramuma buvo neapsakoma. Kraštai ir ramus vanduo duodavo įspudžio, kad jie plaukia nežinoma upe, kurion jų nedidelis laivelis pirmasai išdrįso leistis.

Ši upė vaiką juo toliau, juo labiau stebino. Jam rodėsi, kad jo motina pačiame gale upės ir reiks plaukti keli metai. Valgydavo du kart per dieną drauge su laivo vairuotojais, kurie, matydami, kad jis nuliudęs, niekados jo nekalbindavo. Naktimis jis gulėdavo ant laivo dėnio ir dažnai nubusdavo. Staiga pabudęs, jis pabugdavo aiškios mėnesienos, kuri nušviesdavo didžius vandens plotus ir tolimus kraštus. Tuomet jam širdin dilktelėdavo: „Karduva!" „Karduva" jis kartodavo, kaip kokio paslaptingo miesto vardą, apie kurį buvo girdėjęs tik pasakose. Paskui betgi sakydavo: „Mano motina čia keliavusi. Ji matė visas šias salas, šiuos krantus". Tuomet jam nebesirodė šitos vietos tiek apleistos, nes jas ir jo motina stebėjo...

Naktimis vienas eldininkas dainuodavo. Jo balsas primindavo Markai jo motinos dainas, kuomet ji vaiką migdydavo. Paskutinę naktį, girdėdamas dainuojant, Markas pradėjo verkti. Eldininkas sustojo dainavęs. Paskui gi suriko:

„Drąsos, vaikeli, drąsos! Kokių galų pypi?! Kur tu girdėjai, kad dženovietis verktų toli nuo namų budamas?! Dženoviečiai linksmi ir garbingai vaikščioja po visą pasaulį!"

Išgirdęs šiuos eldininko žodžius, Markas pasijuto turįs dženoviečių kraujo. Tuomet jis užrietė galvą ir sudavė ranka vairan.

„Vis viena", — tarė sau, — „kad ir visą pasaulį reiktų išvaikščioti, kad ir metų metus reiktų keliauti — eiti tukstančius mylių pėkščiam — aš vis eisiu tolyn ir savo motiną rasiu. Kad ir pusgyviam tektų atvykti ir jai po kojų parpulti! Bet kad tik dar bent kartą ją pamačius! Drąsos, vaikine!"

Tokių minčių apimtas, jis atvažiavo Rosarijaus miestan. Rausvas ir šaltas rytas beaušo. Rosarijaus miestas stovi ant augšto Paramos kranto. Šioje pakrantėje daugybė iš visų šalių laivų, kurių stiebai su vėliavomis atsispindėjo vandeny.

(Daugiau bus)

Amerikiečio Nuomonė Apie "Franką Kruką"

Rašo **Karolis Vairas.**

(Užbaiga)

Gal ir leistina kurti neatatinkančias faktams aplinkybes, rašant išsvajotą romaną, bet juk Krukas parodomas mums ne išsvajotu, jis turi buti gyvas, realus, nes jis yra amerikiečio biznierio, amerikiečio veikėjo ir patrioto simbolis! Todel ir kitos aplinkybės turėtų buti artimesnės realybei. Amerikoje Krukas negalėjo verbuoti kareivių po 20 dol. už galvą — taip galėjo buti tiktai karo su Ispanija metu, bet tuomet Krukelis dar Lietuvoje subadytą kiaulę gainiojo. Did. Karo metu Jungt. Valstijos neleido organizuoti savanorių net tokiam veikėjui, kaip buvęsis Prezidentas Teodoras Rooseveltas. Prisidėjus gi prie aliantų Did. Kare, naujokai buvo verbuojami paprastu valstybinės mobilizacijos aparatu, kuriam nereikalingi buvo nei Frankai, nei Krukai.

Netikras ir netikslus Krukas nė Salvation Army tarnyboje. Kas pažįsta Amerikos ir Anglijos generolo Booth suorganizuotą Salvation Army, kur randa sau užvėją visi visuomenės atmesti elementai, kas žino tos organizacijos susitvarkymą, negali patikėti, kad koks ten Krukelis, greičiausia dar nei anglų kalbos tinkamai neišmokęs, neišsitarnavęs tos Armijos hierarchijoje, jau iš pat pradžių gautų parengimų vedėjo vietą su 20 dol. savaitėje ir kad, budamas tokioje atsakingoje vietoje, galėtų laisvai trankytis po saliunus ir gulinėti su prostitutėmis! Tikėti tokiam Kruko gyvenimo epizodui butų lygu tikėti, jog visi amerikiečiai yra, atsiprašant, durniai, net ir už patį Kruką durnesni. Kur kas greičiau įtikėtume, jei autorius butų užangažavęs savo herojų, su jo gyvuliškais triukais ir su jo ant kaklo užneriama koja, kur nors Coney Island kuriozišku retenybių balagane, kur rodomi miklųs berankiai ir bekojai, arba riebiausios moterys, ar liesiausi vyrai.

Herojaus Kruko intelektas parodomas kad ir pasikalbėjime su kitu bene taip jau simbolišku saliuninku Džonu Vaitu apie „saušelistus". Reikia žinoti, kad čia kalba jau nebe Krukelis, bet graborius Krukas, išėjęs Salvation Army, kareivių verbuotojo ir namų agento stažus. Ir vis tiktai jo kalba net ir karikaturoje tokia, kad jis, Amerikos ir Bruklino sąlygomis, gal tiktų kur nors į „džianitorius" (kiemsargius), ar į „spitunų valytojus saliune", tik ne į graborius, nes graboriaus bizniui reikalingas yra tam tikras išsilavinimas, pasiruošimas, tam tikras apsišvietimo kiekis.

Krukas veikėjas, Krukas organizatorius, „tautiško biznio" steigėjas yra tikrai „įdomus"! Jis, kaip mums pareiškia autorius, lietuvių kviečiamas į visus suvažiavimus, seimus, padoresnes Bruklino vestuves ir krikštynas, į mokyklų atidarymą, bokso rungtynes, ir čia —

> "...jis išsižiodavo, paplasnodavo rankomis, pasakydavo kelis ‚šur', keliasdešimts ‚gadem polak', ‚senavabič', gale sušukdavo už Nepriklausomą, o toliau viskas jau eidavo sena tvarka..."

Na, ar galėtų kas nors atsivaizduoti tokį „gademuojantį" ir „sanavibičiuojantį" Franką Kruką kur nors lietuviškoje konferencijoje, kokias mes Amerikoje turėjome kovos už Lietuvos nepriklausomybę metu? Ar galėtų jį kas atsivaizduoti sakysime Susivienijimų seimuose? O vos tiktai Cvirka perša jį jau pokarinei Amerikos Lietuvai, kaipo jos išgarbintą veikėją, jos biznierių simbolį, jos organizacijų vadą, jos mokyklų patroną! Tokį veikėją, del kurio reiktų rausti, jei nebutų galima išstumti jo iš viešo gyvenimo, Cvirka įsako samdyti dirbtuvių direktoriams, Salvation Army vadovybei, Jungtinių Valstijų karo žinybai. Well, kaip Amerikoje sakoma, mes ligšiol dar vis manėme, kad Amerikos gyventojai, atseit ir Amerikos lietuviai, dar nėra suidijotėję. Cvirka mums kitaip parodo.

Ko gi verta ta Amerika, jei joje gali užsilipti į viršunes Krukai? Jei nėra kas tokius Krukus galėtų nustumti nuo viršunių? Ko gi iš tikrųjų verti tie Amerikos lietuviai, jei toks Krukas (Crook) gali atidarinėti jų mokyklas, dalyvauti jų seimuose, kur savo prakalbas pradeda ir baigia „gademais" ir „sanavabičiais"? Tie žodžiai yra skaitomi Amerikoje labai vulgariškais, girdimi tik gatvėje. „Gadem" reiškia Dieve prakeik, o „senavabič" reiškia kalės sunus; už tokių žodžių vartojimą tėvai dar ir dabar baudžia vaikus. Visuomenė, kur toks Krukas galėtų buti įtakingas, butų verta pasigailėjimo ir galutino atsisveikinimo, neverta butų jokioms išeiviams remti draugijoms ir amerbiurams apie ją besisieloti. Tetiktų tiktai kryžius ant jos kapo.

Pagaliau ko verti ir tie Amerikos lietuvių laikraščiai (autorius mini keturis, butent „Naujienas", „Vienybę", „Keleivį" ir „Draugą"), kurie skelbė džiugią žinią, drauge su Franko Kruko apgarsinimu, „kad dar Lietuva nepražuvo ir lietuvybė stiprėjanti"? Arba ir jų redaktoriai, jei Vaitas galėjo redaguoti laikraštį, nemokėdamas ir pasirašyti? Rods, Amerikoje ne visi redaktoriai su diplomais, yra jų tarpe buvusių zecerių ir mašinistų, bet tai yra darbingi ir sąžiningi veikėjai, patriotai, jie negalėtų nesuprasti Kruko, o supratę negalėtų leisti jam žeminti ir kompromituoti Amerikos lietuvių kulturingas įstaigas, jų inteligentiją.

Bene išėjo autorius iš paprastos kurtuazijos ribų, piešdamas Kruko karikaturą ir pareikšdamas, kad juo didžiavosi ir džiaugėsi faktinai išeinantieji (o ne autoriaus išsvajoti) Amerikos lietuvių laikraščiai. Šituo, man rodos, Amerikos lietuvių laikraščiai yra pajuokti ir užgauti, kaip išjuokta ir užgauta yra visa Amerikos Lietuva šituo jų gyvenimo šaržavimu-burleskinimu. Nei valandėlei nemanau autorių turėjus tokį tikslą, bet taip jau išėjo, ne ką tepadarysime.

Kas gi yra ta Amerika? Romano herojus Krukelis buvo girdėjęs apie Ameriką, dar Lietuvoje budamas, kai trys turtingos amerikonės atvažiavo į Kruopių Lebedžius,

> "...patiko vienai iš jų jaunas girios piemuo, grobte pagrobė jį, išmušė jaunam vaikui dantis, įstatė auksinius, parėdė brangiais rubais ir susituokusi nusivežė jį į Ameriką".

Neįtikėtinas dalykas: tais laikais, kai Krukas buvo tik Krukelis, tokių turtingų amerikonių niekas Lietuvoje nematė, niekas nebuvo apie jas ir girdėjęs.

Keliaudamas į Ameriką, Krukelis laive atsidurė „buryje pionierių, kovotojų, darbininkų, kapitalistų, apgavikų, busimųjų kalinių, smuklininkų, angliakasių, graborių, butlegerių". Tikrenybėje gi Krukelio kelionės metu kartu su juo laive buvo tiktai pulkas vargdienių, keliavusių svetur laimės ir lengvesnio gyvenimo ieškoti. Butlegerių dar negalėjo buti, nes jie atsirado tik 1918 metais, o Krukelis keliavo kur kas anksčiau. Autoriaus „bosas" aiškina, kad „Amerikoje daug smegenų nereikia, tik reikia juos mokėt gerai vartyt" (139 pusl.), bet ir pats autorius tų savo „boso" žodžių, matyt, įtikintas, dar blogesnės nuomonės apie Ameriką, nes sako: „Frankas nebuvo perdaug nusistatęs prieš biaurų melą, vagystę, sukčiavimą. Amerikoje tik iš to ir turtėjama" (181 pusl.).

Amerika, davusi pasauliui augščiausią civilizaciją, išradusi telefoną, fonografą, elektros lemputę, tukstančius naudingų ir reikalingų žmonijai dalykų, sukurusi savo laiku pasakišką masių gerbuvį, anot autoriaus karikaturinių tipų, yra, trumpai sakant, kraštas, kur nereikia smegenų, kur nereikia sąžinės, nereikia širdies:

> "...Jeigu nori but geru biznieriumi, reikia su šaknimis išraut gailestį, užuojautą, sąžinę..." (189 pusl.).

> "...Nereikia nusiminti ir tada, jei tektų grįžti be galvos. Amerikoje galvos nereikia..." (248 pusl.).

> "...Bruklinas gimdė, verkė, dejavo, kentėjo, šypsojosi ir dirbo pinigus. Lobo, turtėjo, suko, vogė, plėšė, bankrutavo..." (340 pusl.).

Kad Amerika autoriui „terra incognita", matoma iš tų klaidų, kurios galėjo ir nepatekti į knygą, jei butų mažiau pasitikėta laikraščių iškarpomis ir rekliamomis apie graborius, jei butų susirupinta neišleisti į pasaulį knygos, kuri klaidina skaitytoją ir parodo autorių nežinojus apie dalykus, apie kuriuos rašė. Neabejoju, kad ateityje susilauksime antros pataisytos Kruko laidos, tad gal ir tos klaidos bus atitaisytos. Svarbiausios paklaidos yra sekančios.

Laivai privažiuoja New Yorko uosto dokus taip, kad niekas nuo laivo nemato jokio mosikavimo skepetaitėmis (131 pusl.), kaip tai matoma kokiame nors mažame uoste; tokie keleiviai, kaip Krukelis, dar gabenami į Castle Garden, kur imigracijos žinybos valdininkai apžiuri imigrantus. Prieš karą, vadinasi Krukelio kelionės metu, niekas nereikalaudavo iš imigrantų jokių dokumentų (133 pusl.). Krukelis turėjo pamatyti išgąsdinusius jį negrus jau prie pat Battery Park, kur išleidžia iš laivo iš Ellis Island atgabentus III klasės keleivius, o ne kur ten 50-je Gatvėje, kuri yra bent 9 kilometrų atstu nuo Battery Parko; negrų apie Battery Park kur kas daugiau, negu 50-je Gatvėje. Be to, batų valymas New Yorke ir Brooklyne yra beveik monopolizuotas graikų ir italų imigrantų, o ne negrų. Munšaino Krukelis negalėjo lenkti (140 pusl.), nes munšainas Amerikoje atsirado nuo 1918 metų, kada Krukelis jau buvo Frank Kruk. Prezidentu gali buti tiktai Jungtinėse Valstijose gimęs asmuo, tad Krukas negalėjo svajoti buti prezidentu (154 pusl.); jei jis liko J. Valstijų piliečiu, tai jis to negalėjo nežinoti, nes, gaunant pilietybę, reikia teisme laikyti kvotimus iš J. Valstijų konstitucijos. Imigrantas Krukelis negalėjo patekti į arklių lenktynes (170 pusl.), tuo labiau į arklides; arklių lenktynės Amerikoje yra aristokratų ir turtuolių sportas, į arklides patenka tiktai savininkai ir žokėjai, bet ne publika ir tai dar Krukelio tipo. Amerikos neg-

(Užbaiga ant 7 pusl.)

S. L. A. REIKALAI

PROTOKOLAS

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Pildomosios Tarybos Narių Konferencijos, Įvykusios Liepos 9 ir 10 dd., 1934 Metais, Hotel William Penn, Pittsburgh, Pa.

—o—

SESIJA PIRMA.

SLA. Prezidentas Adv. F. J. Bagočius Pildomosios Tarybos narių Konferenciją atidarė liepos 9 d., 1934 m., 10:45 valandą ryte. SLA. Pildomosios Tarybos narių vardošaukis; konferencijoje dalyvauja:

Prezidentas F. J. Bagočius,
Vice Prezidentas J. K. Mažukna,
Sekretorius M. J. Vinikas,
Iždininkas K. P. Gugis.

Kadangi ši konferencija nesiskaito pilnu Pildomosios Tarybos suvažiavimu ir yra SLA. Prezidento F. J. Bagočiaus sušaukta pasiremiant SLA. Iždininko K. P. Gugio pasiulymu aptarti įvykinimo budus tulų skubotų reformų Susivienijimo padėties pagerinimui, tai pereito Pildomosios Tarybos suvažiavimo protokolas neskaitytas ir šios konferencijos tarimai bus vykinami tik tuomet, jei šioje konferencijoje nedalyvaujanti Pildomosios Tarybos nariai nesipriešins tiems tarimams.

SLA. Iždininkas K. P. Gugis perskaito savo pasiulymus, kuriuos išsiuntinėjo visiems Pildomosios Tarybos nariams liepos 3 d., 1934 m., kaip seka:

SLA. Pildomosios Tarybos Nariams.

SLA. Seimui pasibaigus ir laike Seimo išgirdęs daug įvairių nuomonių ir pageidavimų, o taipgi laike Seimo įgijęs nemaža patyrimo ir šioj valandoj tarnaudamas SLA. kaipo Iždininkas ilgesnį terminą palyginant su naujai išrinktais Pildomosios Tarybos nariais, todel aš pasivelinu sau atkreipti S. L. A. Pildomosios Tarybos narių dėmėsį į tulus SLA. reikalus, kuriuos nevilkinant reikėtų atlikti.

I. Lėšų Fondo Reikalai.

Reikia sumažinti SLA. išlaidas ant kiek galima ir padidinti įplaukas, kad Lėšų Fondas neneštų deficito. Kad to atsiekti, mano nuomone, reikia štai kas daryti:

a) Kad SLA. Pildomoji Taryba turėtų kuomažiausiai suvažiavimų ir kuriais reikalais tik galima, darytų nutarimus krivulės budais ir laiškais.

b) Kad visos SLA. Pastoviosios Komisijos atliktų savo pareigas be suvažiavimų ir kitų išlaidų.

c) Kad SLA. organas „Tėvynė" butų spausdinamas šešių puslapių, kad vienas redaktorius galėtų apsidirbti.

d) Kad „Tėvynė" butų sustatoma SLA. spaustuvėje, bet spausdinama ir išsiuntinėjama iš tokios spaustuvės, kuri turi moderniškas mašinas ir darbą gali atlikti greičiau ir pigiau.

Pildant SLA. 38-to Seimo nutarimą: Centrą perkelti į Pittsburgh'ą neapsimoka naujų mašinų spaustuvei pirkti, o „Tėvynę" spausdinti senomis mašinomis, kaip man atrodo, atseina daug brangiau, kaip kad ją spausdinti kur kitur.

Padidinimui įplaukų į Lėšų Fondą reikia daryti viską, kas tik galima ir pirmiausiai numatomi sekami budai:

a) Stengtis prirašyti į SLA. daugiau narių, ypatingai kreipiant domę į jaunimą. O kad tą padaryti, tai rimtai ir visapusiai apsvarsčius dalykus gal butų galima ir reikalinga turėti tam tikrą organizatorių (arba organizatorius), kuris butų po Centro priežiura ir Centro apmokamas.

b) Atkreipti daugiau dėmėsio į gavimą apgarsinimų; tuo reikalu reiktų kreiptis su tam tikru pareiškimu į nacionalius garsintojus ir jų agentus ir kad apgarsinimai „Tėvynėje" butų statomi ir dedami taip, kad patraukti apskelbėjus.

II. Pašelpos Ligoje Reikalai.

Reikia pagerinti budą kontroliavimo pašelpos ligoje; o kad tą padaryti, mano nuomone, tokiuose centruose, kaip Chicago, Brooklyn, Boston, pietinės dalys Illinois valstijos, Pittsburgh ir tt., butų reikalinga paskirti iš Centro tam tikri gydytojai, kurie pildydami Centro įsakymus, laiks nuo laiko atlankytų ligonius, kurie nors ir pripažinti juos gydančių daktarų ir ligonių lankytojų sergančiais; tokiu budu turėtumem geresnę priežiurą ir butų kontroliuojami narius gydanti daktarai ir ligonių lankytojai ir butų prašalinta bereikalingas naudojimasi pašelpa ligoje. Kada kuopų nariai, ligonių lankytojai ir narius gydanti daktarai sužinos, kad jie yra po tam tikra priežiura ir net gali buti baudžiami už neteisingus raportus, tai aš tikiu, kad ėmimai pašelpos ligoje žymiai sumažės ir pašelpų mokėjimo fonde nebus deficito, kaip kad dabar yra.

III. Pomirtinių Skyriaus Reikalai.

SLA. 38-tas Seimas įvedė tam tikrus naujus apdraudos skyrius, į kuriuos bus priimami daug senesni aplikantai, negu iki šiol buvo, ir galės įsirašyti į augštesnius skyrius, negu dabar. Delto turime buti prisirengę, kad tam tikri žmonės neprirašinėtų narius į SLA. apgavingu budu, kurie įstodami į SLA. butų ligoniais ir prisirašo tik tam, kad kuogreičiausiai gauti ligoje pašelpą ir pomirtinę. Del to turi buti išdirbta tam tikra procedura šių reikalų kontroliavimui. Mano nuomone, neužtenka vien kuopos daktarui kvotėjui paliudyti aplikanto sveikatos stovį, bet reikalinga, kad ir Centras turėtų savo gydytoją, kuriam pilnai pasitiki, ir tokius aplikantus priimtų su kuopos ir Centro gydytojų paliudymais. Apart to, kad įstojimo aplikacijos butų peržiurėtos ir geriau sutvarkytos, ypatingai tiems aplikantams, kurie budami seno amžiaus norėtų įstoti į augštesnius apdraudos laipsnius.

IV. Abelnais Reikalais.

a) Kiek aš numanau, tai S. L. A. konstitucijoj pasakyta, kad SLA. Vice Prezidentas yra ex-oficio nariu kiekvienos SLA. Pastoviosios Komisijos. Todel reikėtų SLA. Vice Prezidentui uždėti pareiga, kad visados butų kontakte su Pastoviųjų Komisijų nariais; jis privalo skatinti, kad komisijos atliktų joms uždėtas pareigas, kad tokiu budu Pastoviosios Komisijos nesnaustų, bet dirbtų.

b) Įgalioti SLA. Prezidentą, kad jis tuojaus imtųsi visų reikalingų žingsnių legalizavimui SLA. Centrui vietos Pittsburgh'e.

Aš žinau, kad pas visus SLA. Pildomosios Tarybos narius yra gerų norų, pasiryžimų ir energijos dirbti. Taipgi žinau, kad SLA. nariai laukia iš mus daugiau aktyviško darbo ir tą mums reikia parodyti. Dabar laikas išdirbti planus del SLA. gerovės, kad vasaros karščiams praėjus galėtumem tuos planus sekmingai vykinti. Kad pradėti tiksliai darbą, aš darau šitokią sugestiją: kad SLA. Sekretorius Dr. Vinikas tuojaus prirengtų apskaitliavimą kiek mums atseina šioj valandoj „Tėvynės" spausdinimas (sustatymą paliekant Susivienijimo spaustuvei) ir kad dasižinotų kiek kainuotų „Tėvynės" šešių puslapių atspausdinimas ir išsiuntinėjimas kitose spaustuvėse.

Dabar SLA. Prezidentas adv. Bagočius vieši Pittsburgh'e ir žada tenais buti, kaip jis man sakė, apie dvi savaiti ir ten pat gyvena SLA. Vice Prezidentas p. Mažukna, tai nedarant Susivienijimui didelių išlaidų butų pravartu Dr. Vinikui ir man nuvykti į Pittsburghą ir tenai mes keturi Pildomosios Tarybos nariai galėtumem plačiai apkalbėti netik virš minėtus reikalus, bet ir tuos, kuriuos patiektų kiti Pildomosios Tarybos nariai ir gavę pritarimą kitų Pildomosios Tarybos narių, galėtumem skaityti juos SLA. Pildomosios Tarybos nutarimais ir tuojaus galėtumem juos tinkamai vykdinti.

Delto prašau adv. Bagočiaus ir kitų, kad mano nuomonę tuojaus apsvarstytumet ir jei matytumet tą naudingu ir reikalingu, priimtumet mano patarimą, kad tokiu budu be atidėliojimo butų galima pradėti darbą.

Išklausius Iždininko K. P. Gugio pasiulymus, jie tapo primti kaipo dalis konferencijos dienotvarkės.

1. Visapusiai apsvarsčius nutarta stengtis laikyti SLA. Pildomosios Tarybos suvažiavimus nedažniau, kaip du kartu į metus.

2. Apsvarsčius nutarta daryti Pildomosios Tarybos nutarimus išmokėjimais tokių pomirtinių ir ligoje pašelpų, kurias SLA. Sekretorius randa nepatenkinančiai reguliarėmis, šiuo krivulės keliu: 1) Prezidentui F. J. Bagočiui, 2) Iždo Globėjui S. Mockui, 3) Daktarui Kvotėjui Dr. J. S. Staneslow, 4) Iždininkui K. P. Gugiui, 5) Iždo Globėjai E. Mikužiutei, 6) Vice Prezidentui J. K. Mažuknai, kuris krivulę grąžina SLA. Sekretoriui M. J. Vinikui.

3. Nutarta, kad visos SLA. Pastoviosios Komisijos pildytų savo pareigas prisilaikydamos, kiek galima, griežto taupumo ir pirm pradėsiant bent kokius darbus, kurie sudaro Susivienijimui išlaidas, tai tokiu atsitikimu sumanytą darbą pradėti tiktai gavus raštišką sutikimą nemažiau keturių SLA. Pildomosios Tarybos narių.

4. Svarstoma įnešimas, kad sumažinti SLA. organą „Tėvynę" nuo dabartinio 8 puslapių dydžio iki šešių puslapių. Visapusiai įnešimą apsvarsčius prieita išvados, kad dabar, akyvaizdoje labai žymaus praplėtimo Susivienijimo apdraudos skyrių, kuriuos pereitasis SLA. Seimas nutarė įvykinti, butų nepraktišta „Tėvynė" sumažinti, nes tinkamas supažindinimas SLA. narių ir Amerikos lietuvių visuomenės su naujai įvestais apdraudos skyriais labai daug priklausys nuo tam tikslui paskiriamos vietos „Tėvynėje". Be to, Susivienijimo kulturos ir apšvietos tikslai galėtų nusilpnėti, jei „Tėvynė" šiuo gręsiančio ištautėjimo laikotarpiu butų sumažinta. Paimant tą visą domėn, nutarta „Tėvynę" palikti dabartinio aštuonių puslapių didumo.

5. Svarstoma klausimas spaudinimo „Tėvynės" kitose moderniškose spaustuvėse, kad sumažinti jos išleidimo išlaidas. Apsvarsčius surinktus faktus ir žinias pasirodo, kad tokiu budu sumažinimas išlaidų nėra taip didelis, kad pateisintų tokiu kitur spausdinimu „Tėvynės" susidariusius nepatogumus ir netikrumą, todel nutarta išlaidų mažinimo reikalu, atostogų laikui pasibaigus, tuolaikinai sumažinti dabartinių spaustuvės darbininkų darbo laiką ir algas į keturias dienas savaitėje; „Tėvynę" spausdinti savo spaustuvėje ir dėti visas pastangas gavimui daugiau apmokamų apgarsinimų „Tėvynėje".

6. Apsvarsčius įvairias galimybes padidinimui SLA. organo pajamų, nutarta pavesti Prezidentui F. J. Bagočiui surinkti galimai plačiausį klasifikuotą biznio sąrašą skelbimui „Tėvynėje", kaip įvairių musų profesionalų, biznierių, veikėjų ir tt. paskelbimą. Šiame sąraše talpinti visus tuos, kurie aukos Susivienijimui nors $20.00 į metus.

7. SLA. Iždininkas K. P. Gugis įteikia konferencijos apsvarstymui SLA. busiančiam vajui sekamą raštišką projektą:

Projektas Didžiajam SLA. Vajui.

SLA. Centras ir kiekviena kuopa atskirai turi tuojaus paskelbti didijį vajų prirašymui naujų narių prie SLA., kuris užsibaigtų gegeužės 1 d., 1935 metais.

Vajus turi eiti po priežiura Prezidento ir jo įgaliotinių, paskirtų kiekviename apskrityje arba kaimynijoj. Apskričių ar kaimynijų geografiškas ribas turi nustatyti Prezidentas.

Įgaliotiniai ir Jų Pareigos.

Kiekvienam apskričiui ar kaimynijai Prezidentas turi paskirti savo įgaliotinį.

(Nevartoti žodžių Generalis Organizatorius, bet Prezidento Įgaliotinis, arba tiesiog Įgaliotinis. Žodžiai Generalis Organizatorius Susivienijime gali buti nepopuliarus).

Įgaliotinių pareigomis bus susižinoti su visais savo apskričio kuopų išrinktais organizatoriais ir sekretoriais.

Turėt sąrašą ir susižinot su liuosanoriais naujų narių prirašinėtojais-kontestantais.

Teikti organizatoriams ir kontestantams paraginimus, instrukcijas ir apskritai prižiurėt vajų, kad jis smarkiai eitų.

Sušaukti apskričio kuopų organizatorių ir kontestantų susirinkimą dvasios įkvėpimui.

Turėti pas save, ar kitoj kokioj patogioj biznio vietoj, centralį apskričio ofisą naujiems nariams prirašinėti.

Sušaukti viešus mitingus Susivienijimo vajui varyti.

Kas mėnesis išduoti raportą Prezidentui apie vajaus eigą.

Prezidento Įgaliotinis turi gauti iš Centro dalies įstojimo mokesčių 20 nuošimtį nuo visų jo apskrityje prirašytų naujų narių.

Kuopų Kontestai.

Kiekviena kuopa turi paskelbti savo narių tarpe kontestą naujiems nariams prirašinėti. Liuosanoriai kontestantai turi užsiregistruotų pas kuopos sekretorių ir gauti nuo jo visas instrukcijas. Kuopos sekretorius turi priduoti visų kontestantų vardus ir adresus Prezidento Įgaliotiniui.

Už kiekvieno nario prirašymą kiekvienam kontestantui kuopa gali mokėti po 50 centų be skirtumo į kokį apdraudos skyrių ar laipsnį bus įrašytas, o taipgi po 50 centų už prirašymą į pašelpos skyrių. Kuopa gali komisą paskirti ir savotiškai.

Virš reguliario komiso kuopa turėtų paskirti dovanas tiems, kurie daugiaus prirašys narių sekamai:

Pirma dovana (jei ne mažiau kaip 25 narius) $10.00

Antra dovana (jei ne mažiau ktip 15 narių) $5.00.

Centro Mokamas Komisas ir Dovanos.

Centras turi mokėti organizatoriams ir kontestantams po 50 centų nuo nario be skirtumo apdraudos skyriaus ir nieko nemokėti už prirašymą prie pašelpos skyriaus.

Virš komiso Centras dar turi paskirti sekamas dovanas:

Už prirašymą 200 narių $75.00
Už prirašymą 100 narių 35.00
Už prirašymą 50 narių 15.00
Už prirašymą 25 narių 7.00

Komisas ir dovanos gali buti išmokėta tik kontestui pasibaigus ir tik po to, kai nariai užsimokės visą įstojimo mokestį.

Įstojimo Mokestis Lengvais Išmokėjimais.

Įstojimo mokestis kontesto laiku turi buti imama lengvais išmokėjimais sulig aplikanto noro, bet nemažiau kaip po dešimtą dalį į mėnesį pripuolamos įstojimo mokesties, taip kad įstojimo mokestis butų sumokėta ne ilgiau, kaip į dešimts mėnesių.

Propaganda.

Vajaus pasekmingam pravedimui turi buti plačiai panaudota visa prielanki Susivienijimui spauda (Naujienos, Keleivis, Sandara, Vienybė, Amerikos Lietuvis, Dirva, Margutis). Propaganda turi buti vedama tiksliai, sumaniai ir sistematingai. Taipgi turi buti panaudota radio ir kiti žmonių pasiekimui budai.

Turi buti išleista trumpa agitacijinė ir informacijinė brošiurėlė anglų ir lietuvių kalbose, kuri tiktų ir musų jaunimui ir senesniems žmonėms.

„Tėvynėje" turi tilpti karšti straipsniai didelėmis raidėmis, kaipo atsišaukimai į SLA. narius, ir aplamos paraginančios informacijos apie vajaus eigą.

Išklausius šį p. K. P. Gugio projektą, pati konferencija dar pridėjo sekamus pasiulymus:

a) Sujungti su šiuo vajum ekskursiją Lietuvon, organizuojant kuodaugiausiai jaunimo šiai ekskursijai, taipgi Susivienijimo iniciatyva daryti žygius pasikeitimui studentais ir profesoriais su Lietuva, kad Amerikos lietuviai studentai vyktų į Lietuvos Universitetą mokytis, o Lietuvos studentai atvyktų į Amerikos universitetus mokytis, taip pat, kad gauti progas Lietuvos profesoriams Amerikos universitetuose mokslą dėstyti, o Amerikos profesoriams Lietuvos Universitete. Šis klausimas aptartas plačia prasme.

b) Su šiuo vajum jungti jaunimo organizavimą ir auklėjimą SLA. vadovybei tokia prasme, kad jaunimas butų konstruktyviai naudingas Susivienijimui ir Susivienijimas jaunimui.

Visą augščiau pažymėtą vajaus projektą pripažinus tinkamu ir naudingu, įgaliojami Prezidentas F. J. Bagočius, Vice Prezidentas J. K. Mažukna ir Iždo Globėjas S. Mockus, kaipo vajaus komisija, išvystymui praktiško ir galutino vajaus ir ekskursijos plano.

8. Prirengimui ir sutvarkymui įvedimo Seimo priimtų naujų apdraudos skyrių rekomenduojama pasamdyti tinkamą Centro Raštinei darbininką ir pavedama Sekretoriui M. J. Vinikui krivulės keliu atsiklausti Pildomosios Tarybos ir Kontrolės Komisijos narių tinkamam legalizavimui tokio žygio.

9. Geresniam ir pilnesniam kontroliavimui ligonių, imančių iš SLA. pašelpą, įgaliojamas Sekretorius M. J. Vinikas paskirti Centrą atstovaujančius daktarus, ar inspektorius peregzaminavimui ir ištyrimui visų tokių ligonių, kurie yra nužiurimi nuduotai sergą ir bereikalingai imanti pašelpą ligoje.

10. Rekomenduojama, kad prisirašanti nauji aplikantai ar persikelianti nariai į augštesnius kaip $1,000.00 apdraudos laipsnius, be reguliario medikalio ištyrimo butų taipgi išegzaminuoti SLA. įgalioto gydytojo.

11. SLA. Sekretorius M. J. Vinikas įgaliojamas pavesti S. L. A. aktuariui p. W. H. Gould pagaminti ir gauti valstijų užgyrimą naujų narystės paliudijimų, aplikacijos blankų, formų ir tt., kurios pilnai padengtų SLA. Seimo priimtus naujus apdraudos skyrius.

(Užbaiga bus)

IŠ S.L.A. KUOPU DARBUOTĖS

NORWOOD, MASS.

Iš SLA. 131 Kp. Susirinkimo.

Viršminėtos kuopos susirinkimas įvyko rugsėjo 5 d., L. P. Svetainėj. Musų kuopa jau antras metas praktikuoja laikyti susirinkimus kartą į du mėnesiu del ekonominių išrokavimų, tačiau neišrodo praktiška, nes per taip ilgą laikotarpį nariai užsimiršta ir susirinkimai buna neskaitlingi, kas apsunkina finansų raštininką, nes reikia kolektuoti duokles, o podraug pasirodo silpnas progresas.

Priėmus protokolą ir išklausius visokius įvairius valdybos ir komisijų raportus, pasirodė, kad viena narė išbraukta, o kiti nariai geram stovyje. Tik kažin del kokių išrokavimų pirmininkas užsispyrė, kad fin. raštininkė perskaitytų narių duoklių stovį. Raštininkei paaškinus, kad visi užsimokėję ir nėra ką skaityti, tuomet pirm. išsitraukė laišką iš Centro Sekretoriaus ir pats perskaito, buk nekurie nariai skolingi po tris mėnesius. Mat čia norėta pakišti koją fin. raštininkei J. Tumavičienei. Raštininkė rimtai atsakė, kad ir ji turi tokį pat laišką, bet laiškas dar iš balandžio mėnesio ir kad tie nariai yra užsimokėję tą patį mėnesį ir skolingų nėra. Kadangi susirinkimai buna kas du mėnesiai, tad daugumui pasitaiko, susirinkimo sulaukus, kad buna jau trečias mėnesis nemokėta, bet tas dar nereiškia, kad narys jau suspenduotas, nes tame mėnesyje užsimoka ir jis vėl geram stovyje. Taigi jei pirmininkas tą darytų žinodamas dalykus esant blogoj padėty, tai butų pagirtina. Bet kuomet tai dano asmeniškumo delei priekabių ieškodamas, tad narių tarpe sukelia tik pasipiktinimą.

Priėjus prie naujų dalykų B. A. Tumavičius duoda sumanymą, kad sekantis susirinkimas bus tik už dviejų mėnesių, o S. L. A. 2-ro apskričio suvažiavimas gali įvykti kitą mėnesį ir kad neįvyktų nesusipratimas, kaip praeitą metą, tad reikia išrinkti delegatus į apskričio suvažiavimą. Iš šešių kandidatų daugiausiai balsų gavo: J. M. Pečiulis, P. Bložys ir K. Vaitkaitis.

Svarstant įnešimus apskričio suvažiavimui, vieną po kitam diskusuojant, vėl musų pirm. pasirodė labai netaktingu. Nežiurint kiek norinčių kalbėti yra užsiregistravusių, pirm. po kiekvieno nario kalbos paliepia vice pirm. sėdėt, o jis stoja kritikuot kitų nuomones. Nekuriems nariams tiek įkyrėjo jo ilgos ir nuobodžios kalbos, kad pradėta šaukti: pirmininke norim pabaigti susirinkimą, leisk balsavimui. Visgi per vargą pasisekė pravesti keturi įnešimai apskričio suvažiavimui.

Korespondentas.

ROCKFORD, ILL.

Iš SLA. 77 Kp. Susirinkimo.

SLA. 77 kp. susirinkimas įvyko rugsėjo 2 d. Nors lijo kone visą dieną, tačiau narių susirinko nemažai. Svarstant kuopos reikalus prieita prie ligonių raportų. Šį kartą turim nemažai ligonių: B. Šimaitienė, A. Ivanauskienė ir Raudonienė ir trumpai sirgę atsimaldavo P. Pileris ir M. Miklas.

Veikiančios komisijos narys p. Padeleckas raportuoja iš atsibuvusio pikniko, kuris davė pelno virš 50 dol., taipgi pranešė, kad 77 kp. įsigijo, t. y. nupirkta nuosavus stiklus, stiklelius ir žiurkštus. Iki šiol reikėdavo tokius dalykus samdyti ir nemažai paimdavo nuomos.

Išreiškė padėką p. Savickienei, kuri pasiuvo žiurkštus ir po naudojimui išskalbė. Raportas priimtas su padėka veikiančiai komisijai ir darbininkams.

Toliau veikiančioji komisija pranešė, kad rengiamas maskaradų balius 30 d. rugsėjo, toj pačioj vietoj, kur piknikas įvyko — New Hidden Inn, S. Main Road. Šiame maskaradų baliuje bus, rodos, penkios dovanos pinigais už įvairiausius kostiumus, taipgi bus geras orkestras. Taigi ir vėl tikimės sulaukti skaitlingai susirinkusios gerb. Rockfordo publikos į šį linksmą maskaradų balių.

Iš nekurių lietuvių teko nugirsti kaip ir pavydą, kad SLA. 77 kp. nusisekė antras piknikas šią vasarą, na, o kitiems netaip gerai nusisekė, tai pradeda rugot sakydami: „Aš ateisiu užsimokėsiu duokles, o ant parengimų neisiu, nes ir tautiečiai į mus parengimus neina." Taip nepridera kalbėti, nes ne tiesa, kad jie neueina. Jie nueina ir paremia visokius parengimus ir jeigu imt proporcionaliai, tai tautiečiai gal daugiau paremia. Mes jau ne taip dažnai rengiame, pavyzdžiui šią vasarą surengėm tik du pakniku, o žiemą gal tris parengimus, tai ir viskas. O tie, kurie išmėtinėja, kad mes neparemiam jų parengimų, tai jie per dažnai rengia ir neretai visai mažos vertės parengimus. Taigi kaip sakiau, mes paremiam ir nepavydime, nors daugumas iš musų visai nepriguli prie tų organizacijų, bet jų geresnius parengimus lankom.

Šiame SLA. 77 kp. susirinkime buvo pakeltas klausimas link musų jaunuolių. Apie keturi metai atgal čion buvo suorganizuota gražus burelis jaunuolių, kurie buvo pasiryžę daug ką nuveikti ir parodė nemažai energijos: rengė teatrus, koncertus ir patys išpildydavo ir buvo suorganizavę jaunuolių orkestrą. Bet pastarais dviem metais jų veikimas apsistojo ir visai mažai narių liko. Vieni persikėlė į suaugusių kuopą, kiti del depresijos apleido, liko tik apie septyni geram stovy nariai. Jie turi savo pinigų apie 40 dol. Todel buvo pakeltas klausimas, ką darysim toliau? Buvo keletas išsireiškimų: vieni išsireiškė, kad nėra vilties suorganizuoti jaunuolius, nes vieni atsimetę paėmė amerikonišką apdraudą per 20 metų išmokamą ir tt. Dr. Yovaiša pareiškė, kad nereikia nustot vilties, tik reikia tėvams labiau savo vaikus suinteresuoti SLA. principais ir siekiais. Taipgi p. Ruzienė pateikė gražių minčių kaslink jaunuolių organizavimo. Abelnai yra viltis, kad kuomet su naujais metais įeis į galę nauji apdraudos skyriai su 20 metų išmokama apdrauda ir tt., tuomet vėl bus bandoma organizuot jaunuolius.

Čia noriu priminti, kad L. D. S. vis neramu ir reikia šauktis policijos į susirinkimus. Pradžioje rugsėjo mėn. įvykęs susirinkimas vietinės kp. neapsėjo be policijos. Mat tenai eina kova tarpe frakcijų — sklokininkų ir bimbinių ir tai jau ne pirmas kartas. Mums iš to nė šilta, nė šalta, žinoma, butų gražiau, jei musų kaimynai santaikoj gyventų. Mums prisimena tie laikai prieš SLA. 36-tą Seimą ir po Seimui, iki bolševikai pasitraukė, kokia kova ėjo musų 77 kuopoj. Bet vis viena mes išvengėm nesišaukę policijos ir tuomi mes didžiuojamės, kad pas mus buvo didžiuma narių šaltai protaujančių. O tie, kurie kėlė suirutę visai bereikalingai, pasitraukė iš musų kp. ir atitraukė nemažai narių, gana padorių žmonių, kurie buvo tuo laiku suklaidinti. Pasitraukę iš

(Žr. ant 8 pusl.)

PROTOKOLAS

SLA. 38-TO SEIMO ĮVYKUSIO BIRŽELIO 25—30 DD., 1934 M. HOTEL FORT SHELBY, DETROIT, MICH.

(Tąsa)

58. Įstatymų Komisija rekomenduoja dabar veikiančios SLA. konstitucijos skyrių 20-tą pakeisti naujai patiektu ir pertaisytu sekamu skyriumi:

SKYRIUS XX.
Ligoje Pašelpos Fondas.

1. Pašelpa ligoj yra paskirstyta į tris laipsnius, butent:

Laipsnis I (pirmas), $1.00 į dieną, išskaitant sekmadienius, arba šeši doleriai ($6.00) į savaitę.

Laipsnis II (antras), $1.50 į dieną, išskaitant sekmadienius, arba devyni doleriai ($9.00) į savaitę.

Laipsnis III (trečias), $2.00 į dieną, išskaitant sekmadienius, arba dvyliką dolerių ($12.00) į savaitę.

Kas Gali Buti Priimamas.

2. Bile reguliaris Susivienijimo narys, budamas nariu kuopoje (ne pavienis narys), nuo 16 iki 50 metų amžiaus, gali buti priimtas į bile kurį pašelpos ligoje laipsnį, priskaitant ir tuos narius, kurie turėtų vieną koją, vieną ranką, ar vieną akį, bile kitaip butų normališki ir gerame sveikatos stovyje, su ta vienok išlyga, kad jie neturės teisės prie pašelpos tokioje ligoje, kuri paeitų tiesioginiai, ar netiesioginiai iš priežasties trukumo augščiau suminėtų sąnarių.

Aplikacija.

3. Aplikantas privalo išpildyt aplikacijos blanką kurią suteikia Susivienijimas, ir tokią aplikaciją įteikti kuopai. Kuopai jį priėmus, jis turi bėgyje 30 dienų asmeniškai atsilankyti pas kuopos daktarą-kvotėją, fiziškam ištyrimui arba išegzaminavimui.

Kada Aplikantas Skaitosi Priimtu.

4. Aplikantas skaitosi priderančiai priimtu į pašelpos ligoje skyrių nuo tos dienos, kurioje Susivienijimo Sekretorius jį įrašo į Susivienijimo rekordus, daktaru-kvotėjui jį ištyrus ir užgyrus.

Įstojimo Mokesčiai, Persikėlimo Mokesčiai ir Duoklės.

5. Narys, paduodamas savo aplikaciją, privalo užsimokėt įstojimo mokestį kaip čia parodoma:

Laipsnis I (pirmas) -------- $1.50
Laipsnis II (antras) ---------- $2.25
Laipsnis III (trečias) -------- $3.00

Persikeliant iš vieno pašelpos ligoje laipsnio į kitą, reikia mokėti:

Iš laipsnio I (pirmo) į laipsnį II (antrą) $1.00
Iš laipsnio II (antro) į laipsnį III (trečią) $1.50
Iš laipsnio I (pirmo) į laipsnį III (trečią) $2.00

Kiekvienas narys moka mėnesines duokles į pašelpos ligoje fondą, sulig laipsnio kuriam jis priklauso, sekančiai:

Laipsnyje I (pirmame) -------- .30
Laipsnyje II (antrame) -------- .60
Laipsnyje III (trečiame) ------ .90

Ir kas mėnesis po 5 centus į Lėšų Fondą, padengimui lėšų ligoje pašelpos skyriaus vedimui.

Teisės Prie Pašelpos Ligoje.

6. Narys, budamas gerame stovyje per šešis mėnesius, po jo priėmimui į bile kurio laipsnio pašelpos ligoje skyrių, įgyja pašelpos gavimo teisę, sulig laipsnio kuriame priklauso, atsitikime ligos ar nelaimės, del kurios negalėtų atlikt pareigų savo kasdieninio užsiėmimo ir delto paneštų medžiaginius nuostolius, ir reikalautų gydymo teisėto daktaro, prisilaikant abribavimų ir patvarkymų šiuose įstatuose išvardytų.

Kiek Mokama Pašelpos Ligoje.

7. Narys (I) pirmo laipsnio, privalo gauti pašelpos ligoje po $1.00 į dieną, neskaitant sekmadienius, arba po $6.00 į savaitę; (II) antro laipsnio narys gauna $1.50 į dieną, neskaitant sekmadienius, arba po $9.00 į savaitę; (III) trečio laipsnio narys gauna po $2.00 į dieną, sekmadienius neskaitant, arba $12.00 į savaitę. Nariai moteriškos lyties, laike gimdymo, pašelpą ligoje gali gauti tik už vieną šešių dienų savaitę, nors del tos priežasties liga užsitęstų ir ilgesniam laikui.

Kiek ir Kaip Ilgai Mokama Ligoje Pašalpa.

8. Narys bile kurio laipsnio pašelpos ligoje skyriaus, esantis gerame stovyje, turi teisę gauti ligoje pašelpą, sulyg savo laipsnio, su žemiau pažymėtais apribavimais, sekančiai:

a) Pilną pašelpą už pirmas 72 paprastas dienas (week days), tai yra, už pirmas 12 savaičių ligos, paeiliui ar su partraukomis;

b) Pusę jo skyriaus reguliarės pašelpos už antras 72 paprastas dienas (week days), tai yra už antras 12 savaičių ligos, paeiliui ar su pertraukomis;

c) Narys, kuris yra jau išėmęs pašelpą ligoje iš viso už 144 paprastas dienas, tai yra, 24 savaites, paeiliui ar su pertrukomais, negali daugiau gaut jokios ligoje pašelpos, kol nepraeis nemažiau kaip 196 dienos, tai yra 28 savaitės nuo to laiko, kada sukako minėtos 144 sirgimo dienos. Po to, narys ir vėl gali gauti ligoje pašelpą, bet nedaugiau kaip pusę reguliarės jo skyriaus pašelpos per sekančias 144 paprastas dienas, paeiliui ar su pertraukomis.

Apribavimas Pašelpos Ligoje.

9. Narys, kuris yra jau išėmęs ligoje pašelpą iš viso už 288 dienas, tai yra 48 savaites, negali vėl gauti jokios ligoje pašelpos kol nepraeis nemažiau kaip 28 savaitės (196 dienos), nuo to laiko kada sukako minėtos 288 sirgimo dienos. Po to, narys vėl gali gauti ligoje pašelpą, bet nedaugiau kaip pusę reguliarės jo skyriaus pašelpos, ir nedaugiau kaip už 72 paprastas ligos dienas, tai yra, 12 savaičių, paeiliui ar su pertraukomis, kiekvienam 12 mėnesių laikotarpy. Toks 12 mėnesių laikotarpis prasideda skaitytis nuo tos dienos, nuo kurios narys pradeda gauti pašelpą.

10. Narys, bile kurio laipsnio pašelpos, ligoje skyriaus, išėmęs ligoje pašelpą kaip nurodyta šio skyriaus paragrafe 9-tam, tai yra už 288 sirgimo dienas, nors jis ir persikeltų iš vieno laipsnio į kitą, ar sykį išstojęs antru kartu įstotų į pašelpos ligoje skyrių, jis niekad negali gauti daugiau kaip pusę reguliarės pašelpos, ir tik per tokį laiką ir tokiomis išlygomis, kaip viršuj pažymėta paragrafe 9-tam.

Persikėlimas į Augštesnius Laipsnius.

11. Bile kurio laipsnio ligoje pašelpos skyriaus narys, budamas geram stovy, neėmęs pašelpos ligoje per paskutiniu du metu, ir neturėdamas jokios kroniškos ligos, gali persikelti į augštesnį pašelpos ligoje laipsnį.

12. Narys, persikeldamas į augštesnį pašelpos ligoje laipsnį, to laipsnio pašelpos gavimo teises įgyja po šešių (6) mėnesių po persikėlimui į tą laipsnį. Per tą laiką jis gali gauti pašelpą tik to laipsnio, iš kurio jis persikėlė. Narys, kuris persikelia iš augštesnio į žemesnį laipsnį, gauna to laipsnio pašelpą nuo persikėlimo dienos.

Kaip Mokama Pašelpa Ligoje.

13. Narys, kurio liga ar sirgimas yra tokios rušies, kaip nurodyta šiuose įstatuose, ir tęsiasi ilgiau šešių (6) dienų, įgyja teisę gavimui pašelpos už kiekvieną sirgimo dieną, neskaitant sekmadienius, po minėtų šešių (6) dienų. Pašelpa jokioje ligoje nėra mokama už sekmadienius ir pirmas šešias sirgimo dienas. Nariai moteriškos lyties, gimdymo ligoje gali gauti pašelpą tiktai už šešias (6) dienas, kaip jau pirmiau pasakyta.

14. Joks narys negali gauti pašelpą ligoje, jei jis yra neužsimokėjęs savo mėnesines duokles ir kitokius mokesčius per tris kalendoriaus mėnesius, tuo laiku, kada apie jo susirgimą kuopa gauna žinią. Toks narys, be jokio kuopos jam pranešimo, tampa „ipso facto", automatiškai suspenduotas nuo vidurnakčio paskutinės dienos trečio kalendoriaus mėnesio.

15. Jei narys apsirgtų laike 30 dienų nuo dienos užsimokėjimo užvilktų mokesčių, už kurių nemokėjimą jis buvo suspenduotas, pašelpos negali gauti per visą tos ligos sirgimo laiką, neatsižvelgiant kad toks ligonis pasiduotų save ligoniu ir po minėtų 30 dienų.

16. Pašelpą ligoje negali gauti joks narys, kuris buvo užslėpęs savo ligą laike jo pariėmimo į bent kurį laipsnį pašelpos ligoje skyriaus, ar sirgo tuo laiku, kuomet buvo priimtas atgal po suspendavimui.

17. Joks narys negali gauti pašelpą ligoje, jei jo ligos ar neįgalėjimo tikroji priežastis paeina iš senatvės, trukumo ar nevaldymo kurių nors kuno dalių, jei daktaras pripažįsta, kad toks narys yra sveikas kitais atžvilgiais.

18. Joks narys negali gauti pašelpą ligoje, jei jo liga paeina iš girtybės, muštynių, imtynių, venerinių ligų, naudojimo opiumo, morfinos, kokainos ar kitokių pavojingų vaistų arba tyčiomis papildytų sužeidimų.

19. Sergantis narys, kuris vartoja svaiginančius gėrimus, lanko gertuves ar tokias vietas, kuriose pardavinėjama toki gėrimai, ar lanko viešus parengimus budamas ligonio stovyje, negali gauti jokios pašelpos už visą savo sirgimo laiką. Pakanka tik vieno šitos rušies prasižengimo atimti nariui visas teises, pašelpos gavimui.

20. Joks narys negali gauti ligos pašelpą budamas bepročiu, ar laike patalpinimo gydymui viešoj nemokamoj įstaigoj.

20. Joks narys negali gauti ligos pašelpą budamas bepročiu, ar laike patalpinimo gydymui viešoj nemokamoj įstaigoj.

21. Jei narys sirgtų kroniška, laikas nuo laiko atsikartojančia tos pačios rušies liga, už kurią jis yra gavęs pašelpą per 120 dienų, sirgdamas ištisai ar su pertraukomis, jis niekad negali gauti daugiau pašelpos sirgdamas tos rušies liga.

22. Nariai moteriškos lyties, serganti nuo iš vietos išėjimo ar uždegimo yščiaus (uterus), salpengitis, nedanešiojimo (miscarriage) ar nesveikumais, kurie paeina nuo gimdymo ar neštumo, gali pašelpą gauti tiktai už vieną savaitę arba šešias (6) dienas. Bet jei del kurių nors šitų ligų narė butų daktaro pasiųsta į ligoninę ir butų jai daroma operacija, tai tokia narė gali gauti pašelpą tik už tą laiką, kurį išbuvo ligoninėj. Jokia pašelpa nebus mokama už ligas ar sirgimą ligomis, kurios yra surištos su nelegališka operacija ar persileidimu (abortion), apsireiškimu menopauzos (menopause), metrorhagijos (metrorhagia) ir menorhagijos (menorrhagia).

23. Joks narys negali gauti ligoje pašelpą, laike jo buvimo kalėjime už prasikaltimą arba kada jis gyvena už Jungtinių Valstijų ir Kanados valstybės rubežių.

Sergančių Narių Pareigos.

24. Kada narys suserga, jis privalo tuojau raštu apie savo susirgimą pranešti kuopos finansų sekretoriui, ir pasiųsti jam daktaro paliudijimą. Kuopos sekretorius įteiks jam atatinkamą blanką, kurią ligonis privalo rašalu išpildyti ir gražinti kuopos finansų sekretoriui bėgyje trijų (3) dienų.

25. Sergantis narys privalo pasiduot kuopos priežiurai ir suteikt savo ligos pilnas žinias jį lankančiai kuopos komisijai ir kuopos viršininkams. Jis turi pildyti jį lankančio daktaro, visus įsakymus ir nurodymus liečiančius jo gydymą.

26. Jeigu kuopos ligonių lankymo komisija, ar kuopos valdyba, pasitarus su serganti narį lankančiu daktaru ir jam patariant, matytų reikalą tokį sergantį narį perkelti į ligoninę, ir jam apie tai pranešus, jis su tuo nesutiktų ir tokiam patvarkymui priešintųsi, jis negali gauti jokią pašelpą už visą sekamą sirgimo laiką.

27. Narys yra skaitomas ligoniu nuo tos dienos, kurioje kuopos finansų sekretorius gauna raštišką nario susirgimo pranešimą, kartu su daktaro paliudijimu. Nuo to laiko, sergantis narys, ar kas kitas jo vietoje, privalo suteikt kas septinta diena kuopos finansų sekretoriui daktaro paliudijimą. To nepildant, jis privalo but skaitomas pasveikusiu nuo tos dienos, kurioje pastarasis daktaro paliudijimas buvo išduotas. Narys esantis ligoninėje, daktaro paliudijimą kuopos finansų sekretoriui privalo suteikti kas keturiolika (14) dienų.

28. Narys pasveikęs iš savo ligos, privalo tuojau apie savo pasveikimą pranešt kuopos finansų sekretoriui. To nepadarius, jis negali gauti pašelpos nuo tos dienos, kurioje pastarasis daktaro paliudijimas buvo išduotas.

29. Jeigu narys susirgtų kelionėje, ar gyvendamas už savo kuopos ribų, tokiame atsitikime, jis privalo apie savo susirgimą pranešt Susivienijimo Sekretoriui tokiu pat budu, kaip ir savo kuopos finansų sekretoriui, ir jei galima, jis privalo duot žinią Susivienijimo kuopai, kuri yrt arčiausia jo laikinos ar pastovios buvimo vietos. To nepadarant, sergantis narys negali gaut jokią pašelpą.

30. Visų Susivienijimo narių pareiga yra pridabot sirgimą ir pasielgimą narių pasidavusių sergančiais, ir tuojaus pranešt kuopai ar Susivienijimo Sekretoriui, patėmijus kokį nors tokio nario netinkamą pasielgimą ar nepildymą įstatų sergantiem nariam privalumų.

Ligonių Lankytojai, Jų Pareigos ir Teisės.

31 Narys, gavęs paliepimą iš kuopos finansų sekretoriaus lankyt ligonį, privalo tuojau tą paliepimą pildyt. Jis privalo jam paskirtą ligonį lankyt, sulig sekretoriaus nurodymo, nemažiau dviejų kartų savaitėje, ir nemažiau vieno karto savaitėje jeigu ligonis yra ligoninėje, ir jeigu ligoninė randasi tame pačiame mieste, kuriame yra kuopa. Lankytojas privalo raportuot kuopos finansų sekretoriui apie ligonio padėtį ant reguliarės tam tikslui suteiktos blankos. To neišpildant, toks ligonio lankytojas turi but nubaustas ne mažiau penkiasdešimts (50) centų ir ne daugiau dviejų dolerių ($2) už kiekvieną prasižengimą. Tokios bausmės privalo but sumokamos kuopai sekančiame jos susirinkime, kartu su reguliarėm duoklėm.

32. Jeigu narys sirgtų limpančia liga ir del tos priežasties daktaro ar sveikatos valdžios prisakymu lankytojai prie ligonio nebutų prileidžiami, tokiame atsitikime lankytojai yra paliuosuoti nuo lankymo ligonio per visą tokios kvarantinos laiką. Prirodymui, kad ligonis serga limpančia liga, ligonį prižiurintis daktaras turi tai pažymėt lankymo blankoje.

33. Jeigu kuopos viršininkai, ar kuopos ligonių lankymo komisija, po ištyrinėjimui nario ligos, abejotų apie jo tikrumą, jie privalo įsakyt kuopos daktarui, kad tokį ligonį ištirtų Susivienijimo lėšomis. Jei toks sergantis narys atsisakytų pasiduoti kuopos daktaro ištyrimui, jis žudo pašelpą už visą abejotinos ligos laiką.

34. Kuopos viršininkai turi teisę lankyt savo kuopos serganti narį bile laiku, ir tokio sergančio nario privalumu yra jiems suteikt pilnas informacijas liečiančias jo ligą.

35. Bile kuris kuopos viršininkas ar viršininkai, ligonių lankymo komisijos nariai, ar nuduodantis sergančiu kuopos narys, kurie butų rasti kaltais, sulig suokalbio, besistengiant kokiu nors prigavingu budu išgaut, ar neteisingu budu išgautų iš Susivienijimo pašelpą ligoje, ar kurie nors nariai butų rasti kaltais dalyvaujant tokiose apgavystėse ar suokalbiuose, kaipo padėjėjai, turi but baudžiami ne mažiau penkių dolerių ($5) ir ne daugiau dvidešimts penkių dolerių ($25), kiekvienas, ir diskrecijoj Pildomosios Tarybos gali but iš Susivienijimo prašalinti. Tokios bausmės turi but sumokėtos sekamam tos kuopos reguliariam susirinkime, kartu su duoklėmis ir mokesčiais. Tokių bausmių viena pusė (½) turi likti kuopos iždė, o kita pusė turi but pasiųsta Susivienijimo Lėšų Fondan, bėgyje trisdešimties (30) dienų po kuopos susirinkimui.

Kuopos Finansų Sekretoriaus Pareigos.

36. Kuopos finansų sekretorius, gavęs žinią apie nario susirgimą, privalo tuojau paskirt jo lankymui komisiją, susidedančią ne iš mažiau kaip dviejų (2) kuopos narių ir aprupinti juos ir ligonį reikalingomis tam tikslui blankomis. Jis turi prižiurėti tokią ligonių lankymo komisiją, kad ji pildytų jai duodamus įsakymus ir sekančiam kuopos susirinkimui išduotų smulkmenišką raportą, nurodantį sergančio nario padėtį.

37. Kuopos Finansų Sekretoriaus pareiga yra tuojaus po kiekvienam kuopos susirinkimui pasiųst Susivienijimo Sekretoriui vardus sergančių kuopos narių, pridedant tokių narių apdraudos paliudijimo numerius, visus dokumentus, ligonių lankymo komisijos raportus, daktaro paliudijimus, pranešimus, blankas tinkamai išpildytas ir kitokias žinias, kurias jis gali turėt apie sergančius narius, kartu su kuopos nutarimu, pripažįstančiu ligoniui teisę pašelpos gavimo.

38. Kuopos Finansų Sekretorius privalo greitai ir be atidėliojimų atlikti savo pareigas ir pildyti įstatus ir taisykles, kurios liečia sergančius narius. Jeigu jis apsileistų savo pareigų pildyme arba jų nepildytų priderančiai, tai kuopa privalo jį prašalint iš urėdo, ir tokiame atsitikime jis netenka visos iki to laiko uždirbtos algos. Kuopa yra atsakominga Susivienijimui už visus neteisėtus pašelpų išmokėjimus del apsileidimo kuopos finansų sekretoriaus arba kitų kuopos viršininkų pildyme savo pareigų.

Pašelpos Ligoje Fondas.

39. Pašelpos ligoje fondas susideda išimtinai iš narių duoklių, sumokamų pašelpos skyriaus visų laipsnių narių. Pašelpos ligoje privalo but išmokamos vien tik iš Pašelpos Ligoje Fondo.

Nepriteklius.

40. Atsitikime nepritekliaus Pašelpos Ligoje Fonde, Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Pildomoji Taryba privalo visus to skyriaus narius apdėt proporcionaliai nepaprastais mokesčiais padengimui nepritekliaus. Tokis nepaprastas mokesčių uždėjimas ir jų pripuolama dalis mokėti kiekvienam Pašelpos Ligoje Fonno nariui, privalo but Susivienijimo Sekretoriaus paskelbta oficialiame Susivienijimo organe ir apie tai pranešta kožnai kuopai. Tokius nepaprastus mokesčius kiekvienos kuopos nariai turi sumokėt bėgyje šešiasdešimts (60) dienų po tokiam paskelbimui.

Pašelpų Išmokėjimas.

41. Kaip greitai kuopos finansų sekretorius priduos Susivienijimo Sekretoriui visus butinus prirodymus ir dokumentus, kartu su kuopos nutarimu, ir jeigu pasirodytų jog narys turi teisę gaut pašelpą ligoje, Susivienijimo Iždininkas tokią pašelpą privalo tuojau išmokėt čekiu, autorizavus tai Susivienijimo Sekretoriui ir Prezidentui. Toks čekis privalo but pasiųstas kuopos finansų sekretoriui, kad jį perduotų nariui, turinčiam teisę gauti išmokamą pašelpą, paimant nario parašą ant tam tikslui parupintos Susivienijimo Sekretoriaus blankos, paliudijant tokios pašelpos priėmimą.

42. Pasirodžius, kad Susivienijimo Sekretoriui kuopos priduoti nario ligos dokumentai yra neužtektini, arba butų pamato nužiurėjimui, kad norima pašelpą išgauti neteisėtai, tokiam atsitikime, Pildomoji Taryba privalo pareikalaut kuopą visą dalyką tinkamai ištirti ir pranešti Tarybai. Tuom laiku, pašelpos išmokėjimas privalo but sulaikytas.

43. Sergantis narys, budamas gerame stovyje, kuris sunkiai sirgtų ir jo liga tęstųsi ilgą laiką, gali savo pašelpą gaut kas mėnesis, jei jis to pageidauja.

44. Atsitikime sergančio nario mirties, pirm išmokėjimo jam pašelpos, jam prigulinti ligoje pašelpa privalo buti išmokėta mirusio nario valios pildytojui (executor), ar jo turto administratoriui arba prižiurėtojui. Jei tokio valios pildytojo, ar velionio turto prižiurėtojo nebutų paskirto, tai mirusio nario pašelpa privalo but panaudota padengimui lėšų ir išmokėta tam asmeniui ar asmenims, kurie yra apsiėmę apmokėt mirusio nario laidotuvių lėšas.

45. Narys, kuriam ligos pašelpa ar jos dalis, butų sulaikyta del kokios nors priežasties Pildomosios Tarybos ar Susivienijimo Sekretoriaus, gali apeliuoti į sekantį Seimą, kurio nuosprendis tame reikale turi but galutinas.

46. Joks narys neturi skųsti Susivienijimo Lietuvių Amerikoje į bent kokį teismą, įstatymišką ar teisingumo, išgavimui ligoje pašelpos pirma negu jo apeliacija nuo Pildomosios Tarybos nuosprendžio bus paduota reguliariam Seimui ir Seimas atmes jo apeliaciją ar jo ligoje pašelpos reikalavimą. Jokia nario byla negali buti užvesta ar palaikoma, įstatymiškam ar teisingumo teisme, jei nėra pradėta į šešis (6) mėnesius nuo paskutinės dienos Seimo.

Laikas ir Vieta Duoklių Mokėjimui.

47. Visos duoklės turi but sumokamos kuopos finansų sekretoriui reguliariame kuopos susirinkime. Užmokėjimas duoklių kam nors kitam, negu kuopos finansų sekretoriui ar kuopos įgaliotam viršininkui, ar kitu laiku negu kuopos reguliariam mėnesiniam susirinkime, neriš nė kuopos, nė Susivienijimo. Duoklės ir mokesčiai, už bent kurį kalendoriaus mėnesį, prinoksta ir yra mokami pirmoj dienoj kožno kalendoriaus mėnesio, ir privalo but užmokėti ne vėliau to paties mėnesio reguliariame kuopos susirinkime. Pavieniai nariai savo duokles gali siųst Susivienijimo Sekretoriui, kaip šiuose įstatuose nurodyta. Duoklės užmokėtos kuopos reguliariame mėnesiniame susirinkime, privalo but skaitomos to mėnesio duoklėmis, kuriame jos buvo mokėtos. Jei narys savo duokles yra užvilkęs, tai tokiame atsitikime, mokamos duoklės turi but pirmiau priskaitytos tam mėnesiui ar mėnesiams, už kuriuos narys yra skolingas, o likusią sumą, jei kas lieka, priskaityti tam mėnesiui, kuriame narys moka minėtas duokles.

Taip patobulintą ir pertaisytą SLA. konstitucijos skyrių 20-tą nuodugniai apsvarsčius, įnešta, paremta ir vienbalsiai nutarta priimti Įstatymų Komisijos rekomendaciją ir kartu visą SLA. konstitucijos skyrių 20-tą, kaip augščiau pacituota.

Sesiją devintą Prezidentas S. Gegužis uždarė 12:30 val. po pietų, pranešdamas, kad dešimta sesija prasidės 2 val. po pietų.

DEŠIMTA SESIJA.

Dešimtą sesiją Prezidentas S. Gegužis atidarė 2-rą val. po pietų.

59. J. Januškevičius, Jr., padaro pareiškimą del praeitoj sesijoj padaryto SLA. Sekretoriaus pareiškimo, aiškindamas tuos reikalus priešingai SLA. Sekretoriaus aiškinimui.

60. SLA. Prezidentas S. Gegužis skelbia SLA. Pildomosios Tarybos rinkimus sekama tvarka: balsavimas slaptas ir vardošaukiu šaukiant delegatus, jie sudeda savo balotus. Iki komisija suskaitys balsus, bus daromas kito urėdo balsavimas. Balsų skaitymo komisijon Prezidentas paskiria: J. K. Mačiuką, SLA. 260 kp., Chicago, Ill., J. Dragašių, 43 kp., So. Boston, Mass., J. Baltų, 333 kp., St. James, L. I. N. Y., J. G. Polterį, 14 kp., Cleveland, Ohio.

SLA. Sekretorius M. J. Vinikas praneša, kad visuotinu SLA. narių balsavimu nominuoti sekami kandidatai SLA. Prezidento urėdui: Adv. F. J. Bagočius, Ks. Strumskis ir Gataveckas. Balsų skaitymo komisija skelbia sekamus rinkimų davinius: F. J. Bagočius — 131 balsą; Ks. Strumskis — 71 balsą; J. Gataveckas — 1 balsą. Tokiu budu SLA. Prezidentu išrinktas F. J. Bagočius, kurį Seimo delegatai pasveikina aplodismentais ir p. Bagočius padėkoja delegatams už pasitikėjimą, užtikrindamas, kad jis įrodys esąs vertu to pasitikėjimo.

SLA. Sekretorius praneša, kad kandidatais į Vice Prezidento urėdą visuotinu balsavimu nariai nominavo sekamus kandidatus: A. Mikalauską, J. K. Mažukną ir A. S. Trečioką. Balsų skaitymo komisija skelbia sekamus Seimo delegatų balsavimo davinius: A. Mikalauskas — 77 balsus; J. K. Mažukna — 127 balsus, A. S. Trečiokas — 1 balsą. Tokiu budu SLA. Vice Prezidentu išrinktas J. K. Mažukna, kurį aplodismentais sveikina Seimo delegatai ir p. Mažukna pasako atatinkamą prakalbėlę.

SLA. Sekretoriaus urėdui nariai visuotinu balsavimu nominavo: M. J. Viniką, J. Miliauską ir M. A. Raginską. Balsų skaitymo komisija skelbia sekamus Seimo delegatų balsavimo davinius: M. J. Vinikas — 134 balsus; J. Miliauskas — 35 balsus; M. A. Raginskas — 18 balsų. Tokiu budu SLA. Sekretorium išrinktas M. J. Vinikas, kurį delegatai sveikina aplodismentais ir p. Vinikas pasako atatinkamą prakalbėlę.

SLA. Iždininko urėdui nariai visuotinu balsavimu nominavo: Adv. K. P. Gugį, Adv. J. S. Lopatto ir P. Mažeiką. Balsų skaitymo komisija skelbia sekamus Seimo delegatų balsavimo davinius: K. P. Gugis — 115 balsų; J. S. Lopatto — 84 balsus; P. Mažeika — 3 balsus. Tokiu budu SLA. Iždininku išrinktas Adv. K. P. Gugis, kurį delegatai sveikina aplodismentais ir p. Gugis pasako atatinkamą prakalbėlę.

SLA. Iždo Globėjų urėdui SLA. nariai visuotinu balsavimu nominavo: S. Mockų, J. Januškevičių, J. Šliką, J. M. Bučinską, E. Mikužiutę ir B. Žolyną. J. Januškevičius ir J. Šlikas ištraukia savo kandidaturas; Seimo delegatų rinkimui palieka ir gauna balsų sekama: S Mockus — 112 balsų; J. M. Bučinskas — 95 balsus; E. Mikužiutė — 135 balsus; B. Žolynas — 22 balsu. Tokiu budu SLA. Iždo Globėjais išrinkti S. Mockus ir E. Mikužiutė, kurie pasveikinti delegatų aplodismentais.

SLA. Daktaro Kvotėjo urėdui nariai visuotinu balsavimu nominavo: Dr. J. S. Staneslow, Dr. I. B. Bronušą ir Dr. A. L. Graičuną. Balsų skaitymo komisija skelbia Seimo delegatų balsavimo sekamus davinius: Dr. J. S. Staneslow — 118 balsų; Dr. I. B. Bronušas — 3 balsus; Dr. A. L. Graičunas 81 balsą. Tokiu budu S. L. A. Daktaru Kvotėju išrinktas Dr. Staneslow, kurį delegatai sveikina aplodismentais ir Dr. Staneslow pasako atatinkamą prakalbėlę.

SLA. Apšvietos Komisijos vardu jos narys Dr. K. Drangelis „Tėvynės" redaktoriaus urėdui nominuoja sekamus kandidatus: dabartinį „Tėvynės" redaktorių S. E. Vitaitį ir J. Baltrušaitį iš Pittsburgh, Pa. Balsų skaitymo komisija skelbia Seimo delagatų balsavimo sekamus davinius: S. E. Vitaitis — 118 balsų; J. Baltrušaitis — 67 balsus. Tokiu budu „Tėvynės" redaktorium išrinktas S. E. Vitaitis, kurį delegatai pasveikina aplodismentais ir išrinktasis prataria kelis žodžius į delegatus, kviesdamas SLA. veikėjus kooperuoti ir bendradarbiauti SLA. organui.

Atlikus visus balsavimus, iki balsų skaitymo komisija suskaitė balsus, adv. J. B. Bordenas, pasakęs atatinkamą kalbą perskaito ir įteikia SLA. Prezidentui S. Gegužiui sekamo turinio rezoliuciją:

ĮVERTINIMO REZOLIUCIJA.

Kadangi gyvenimas leido Lietuvai turėti asmenyje **Stasio Gegužio** didelės širdies, blaivaus proto ir rimto budo sunų, o Amerikos lietuviams brolį;

Kadangi jis visus SLA. reikalus visuomet atliko sulig geriausių jo norų ir nuodugniausio supratimo per 18-ką ilgų metų;

Kadangi šiame 38-tame Seime jis garbingai užleidžia SLA. Prezidento vietą naujai išrinktam asmeniui, pasižadėdamas ir ateityje SLA. gerovei dirbti;

Todel, 38-to Seimo delegatai, įvertindami jo triusą per daugelį metų, šiuomi reiškia jam giliausią padėką ir linki laimės ir sveikatos ilgiems, ilgiems metams ir paliudijimui tų savo nuoširdžių linkėjimų teikia jam šią dovaną.

Perskaitęs šią rezoliuciją adv. Bordenas įteikia p. S. Gegužiui dovanas: sidabrinį indą ir balto aukso laikrodėlį su atatinkamu užrašu. Visi Seimo dalyviai sustoja pagerbimui ilgus metus tarnavusio Prezidento ir kelias minutes besitęsiančiomis ovacijomis dėkoja p. S. Gegužiui už jo ilgų metų tarnybą Susivienijimui.

Po to p. Bordenas pakviečia ponią Zosę Vitaitienę, kuri atatinkama prakalbėle pasveikina ponią Anastaziją Gegužienę, pareikšdama, kad vyro pasisekimas gyvenime daug priklauso ir nuo jo žmonos pagelbos, ir įteikia poniai Gegužienei dovanų piniginį kapšelį ir gėlių bukietą. Seimo dalyviai sustoję ovacijomis sveikina ir ponią Gegužienę. Ponai Gegužiai sujaudinti, vos gali padėkoti Seimo delegatams už dovanas ir netikėtą jų pagerbimą. Šia proga pakviečiami pakalbėti naujai išrinkas SLA. Prezidentas F. J. Bagočius, p. P. Grigaitis ir adv. A. Šalna, kurie linki ponams Gegužiams laimės ir vardu delegatų dėkoja p. S. Gegužiui už jo ilgametę tarnybą Susivienijimui.

61. SLA. Prez. Gegužis pakviečia naujai išrinktus S. L. A. Pildomosios Tarybos narius ir akyvaizdoje Seimo, visiems jo dalyviams sustojus, prisaikina juos sulig S. L. A. konstitucijos ir palinki naujai Pildomąjai Tarybai geriausio pasisekimo visuose jos darbuose Susivienijimo reikalais, pažadėdamas savo pagelbą ir paramą, kokią tik jis galės suteikti ir kokios iš jo bus reikalaujama.

62. Akyvaizdoje Seimo SLA. Prezidentas S. Gegužis įteikia naujai išrinktam SLA. Prezidentui F. J. Bagočiui SLA. Čarterį ir SLA. Iždininko ir Sekretoriaus kaucijų sutartis.

63. Seimo Finansų ir Laiškų Skaitymo Komisijos narė O. Karpavičienė perskaito sekamus Seimui pasveikinimus ir prašymus:

SLA. Centro darbininkės ir darbininkai sveikina S. L. A. Prezidentą S. Gegužį, dėkoja jam už ilgą tarnybą Susivienijimui ir linki geriausio pasisekimo jo gyvenime.

SLA. Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisijos narys J. Ginkus iš Brooklyn, N. Y., telegrama sveikina Seimą ir linki jo darbams geriausio pasisekimo.

Buvusis SLA. Vice Prezidentas V. Kamarauskas, kaipo dabartinis SLA. 7-to apskričio pirmininkas, sveikina Seimą, linki jam geriausio pasisekimo ir aukoja $1.00 Našlių ir Našlaičių Fondui.

Kan. F. Kemešis, kaipo Vilniaus Geležinio Fondo pirm., sveikina Seimą ir prašo moralės ir medžiaginės paramos Vilniaus vadavimo reikalams.

Chicagos „Jaunosios Birutės" vardu M. Vaidyla sveikina Seimą ir prašo medžiaginės paramos šios jaunuolių draugijos darbams.

SLA. 110 kp., Plains, Pa., fin. sekretorius J. K. Derius prašo Seimo paskirti $237.35 apmokėjimui palaidojimo lėšų šios kuopos nario velionio A. Zubricko.

Liet. Laisv. Etinės Kulturos Dr-jos Kupiškio skyriaus valdyba ir jos atstovas Dr. A. L. Graičunas sveikina Seimą ir prašo paramos draugijos darbams.

Delegatai P. Grigaitis ir Geo. J. Stungis sveikina Seima vardu ALTASS ir prašo finansinės paramos antram transatlantiniam skridimui į Lietuvą su „Lituanica II".

Clevelando Lietuvių Kulturos Darželio Sąjungos valdyba sveikina Seimą ir prašo medžiaginės paramos Sąjungos darbams.

J. Kriščiunas, Liet. Enciklopedijos Amerikoje įgaliotinis, sveikina Seimą ir prašo finansinės paramos Lietuvių Enciklopedijos išleidimui.

Chicagos Pasaulinėj Parodoj Lietuvių Dienos Komiteto sekretorė p-lė E. Mikužiutė sveikina Seimą ir prašo medžiaginės paramos Lietuvių Dienos surengimo darbams.

Kun. A. Milukas iš Brooklyn, N. Y., sveikina Seimą ir prašo finansinės paramos padarymui „Aušros" fotostatų klišių, kad butų galima perspausdinti „Aušrą" į leidžiamą knygą lietuvių spaudos atgavimo 30 metų sukakties atžymėjimui.

Dešimtą sesiją Prezidentas S. Gegužis uždarė 6 val. vakare, paskelbdamas, kad vienuolikta sesija prasidės 9 val. ryte, birželio 30 dieną.

SESIJA VIENUOLIKTA.

Vienuoliktą sesiją Prezidentas S. Gegužis atidarė 9 val. ryte, birželio 30 dieną.

Delegatų vardošaukis. Sesijoje nedalyvauja sekami delegatai: Pild. Tarybos nariai A. Mikalauskas ir J. Januškevičius, Jr.; 23 kp. D. Vaikšnoras ir J. Subačius; 33 kp. J. Kvederas; 36 kp. J. Balčiunas, A. Zalatorius, M. Vaidyla ir A. P. Juozapavičius; 38 kp. A. Šaulys ir J. Valaitis; 48 kp. A. Vengrienė; 55 kp. K. Pocius; 76 kp. J. Šlikas; 122 kp. J. Ciliauskas; 238 kp. J. H. Puida; 245 kp. V. Ambrazevičius; 275 kp. C. Joseph; 301 kp. M. Tumavičius.

Skaitytas devintos ir dešimtos sesijų protokolas ir priimtas su pataisymu tulų techniškų netikslumų, kas padaryta pačiame tų sesijų protokole.

64. SLA. Pastoviųjų Komisijų Nominavimo Komisija praneša, kad ji negalėjo vienbalsiai susitaikyti ant komisijų sąstato ir todel patiekta komisijos didžiumos ir mažumos nominacijos. Komisijos mažumos visų komisijų nominaciją priimant, Seimas išrinko sekamus asmenis į SLA. Pastoviąsias Komisijas:

Įstatymų Komisija: Adv. A. O. Šalna iš Boston, Mass.; V. Šmulkštys iš Minersville, Pa.; kun. M. Valadka iš Lawrence, Mass.

Finansų Komisija: J. P. Varkala iš Chicago, Ill.; J. Marcinkevičius iš Kenosha, Wis.; Geo. J. Stungis iš Chicago, Ill.

Kontrolės Komisija: S. Gegužis iš Mahanoy City, Pa.; S. Cibulskis iš Great Neck, N. Y.; J. M. Bučinskas iš Binghamton, N. Y.

Susivienijimo Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisija: Adv. K. Kalinauskas iš Boston, Mass.; A. Zalatorius iš Chicago, Ill.; S. Bakanas iš Pittsburgh, Pa.

Apšvietos Komisija: Dr. A. Montvidas iš Chicago, Ill.; Dr. B. F. Kubilius iš Boston, Mass.; J. Miliauskas iš McKees Rocks, Pa.

Labdarybės Komisija: Dr. M. J. Vinikas iš New York, N. Y.; F. Edkins iš Grand Rapids, Mich.; V. Černauskas iš Springfield, Ill.

Sveikatos Komisija: Dr. V. Šimkus iš Chicago, Ill.; Dr. J. T. Vitkus iš Cleveland, Ohio; Dr. I. B. Bronušas iš Baltimore, Md.

Jaunuolių Komisija: K. Staneslow iš Waterbury, Conn.; S. Levickis iš Kenosha, Wis.; B. Sabaliauskytė iš Bridgeville, Pa.

65. Rezoliucijų Komisija perskaito jos patiektas ir visų komisijos narių priimtas žemiau cituojamas rezoliucijas, kurias Seimas vienbalsiai priėmė.

Rezoliucija Vilniaus Klausimu.

SLA. 38-tas Seimas protestuoja prieš Lenkiją del užgrobtos Lietuvos sostinės Vilniaus negrąžinimo Lietuvai ir pažada morolę ir medžiaginę paramą kovoje Vilnių atgauti.

Taip pat pripažįsta teisinga ir išmintinga iki šiol vestą Vilniaus klausimu Lietuvos užsienio politiką, butent: atsisakymą užmegsti su Lenkija santikius iki kol Lenkija atitaisys Lietuvai padarytą skriaudą ir sugrąžins sostinę Vilnių.

Rezoliucija Švietimo Reikalais.

SLA. 38-tas Seimas pripažįsta, kad Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, kaipo didžiausia šiame krašte lietuvių kulturinė organizacija, privalo dėti daugiau pastangų švietimo dirvoje, kreipdama ypatingo dėmėsio į čia gimusį jaunimą.

Seimas pataria Pildomai Tarybai ir Apšvietos Komisijai rupintis steigimu mokyklų lietuvių vaikams ir paaugusiems, organizavimu paskaitų apie lietuvių kalbą, literaturą ir istoriją ir kitokiais budais stengtis stiprinti kulturinę ir tautinę sąmonę musų jaunuomenėje.

Pagaliaus, Seimas įgalioja Pildomą Ttrybą ir kartu Apšvietos Komisiją daryti planus įsteigimui augštesnės lietuvių mokyklos Jungtinėse Valstijose, arba rupintis, kad lietuvių kalbos, istorijos ir literaturos dėstymo katedra butų įkurta vienoje arba keliose jau gyvuojančiose šio krašto kolegijose arba universitetuose.

Rezoliucija Antro Transatlantinio Skridimo Reikalu.

SLA. 38-tas Seimas linki, kad lakunas leit. Feliksas Vaitkus sekmingai garbingą Dariaus-Girėno žygį baigtų, nuskrisdamas be sustojimo iš New Yorko į Kauną, ir ragina SLA. kuopas ir plačiąją lietuvių visuomenę remti drąsų lakuno pasirįžimą ir prisidėti prie to, kad „Lituanica II" butų kotobuliausiai įrengta.

Rezoliucija Socialės Apdraudos Reikalu.

SLA. 38-tas Seimas, atstovaująs 15,000 narių, pareiškia savo pritarimą principams, išreikštiems kongresmano p. Lundeen biliuje, žinomam kaipo Bedarbių ir Socialės Apdraudos bilius (H. R. 7598).

Taipgi Seimas nutaria raginti SLA. kuopas ir narius remti tą socialinio teisingumo idėją, kad darbo žmonės butų apsaugoti nedarbo atsitikime, ligoje ir senatvėje.

Rezoliucija Del Tom Mooney Paliuosavimo.

SLA. 38-tas Seimas, žinodamas, kad Tom Mooney dar tebelaikomas Kalifornijos kalėjime, nežiurint, kad jo nekaltumas tapo aiškiai įrodytas ir teismuose ir valdžios paskirtų komisijų, ragina narius ir kuopas kiekvienai progai pasitaikius reikalauti jo paliuosavimo.

66. Tautiškų Centų Paskyrimo Komisijos didžiuma: J. Skritulskas ir K. Katkevičienė perskaito patiektas rekomendacijas Tautiškų Centų paskirstymui. Tačiau komisijos mažuma, S. Žukauskas, pareiškia, kad jis nesutinka su komisijos didžiuma ir perskaito jo patiektas Tautiškų Centų paskirstymui rekomendacijas. Seimas priėmė mažumos komisijos rekomendacijas ir tokiu budu Tautiški Centai paskirstyti sekamai:

Antram Transatlantiniam Skridimui	$500.00
SLA. Jaunuolių Švietimo Fondui	1,000.00
SLA. Našlių ir Našlaičių Fondui	500.00
SLA. Narių Bedarbių Fondui	500.00
SLA. Moksleivių Fondui	350.00
Kulturos Draugijai Vilniuje per Dr. D. Alseiką	200.00
Lietuvių Dienai Chicagos Pasaulinėj Parodoj	100.00
Lietuvių Kambario įrengimui Pittsburgho Universitete	100.00
Liet. Laisv. Etinės Kulturos Dr-jos Kauno skyriui	100.00
Liet. Laisv. Etinės Kulturos Dr-jos Kupiškio skyriui	50.00
Pieno Lašo Draugijai Kaune	33.50
Lietuvos „Žiburėlio" Draugijai Kaune	33.50
Chicagos „Jaunajai Birutei"	10.39
Kartu	$3,477.39

67. Seimo Finansų ir Laiškų Skaitymo Komisijos narė O. Karpavičienė perskaito Amerikoje augusių delegatų grupės sekamą pareiškimą: „Amerikoje augusių Seimo delegatų grupė iš 19 asmenų, vyrų, moterų ir merginų, laike pietų Madrid valgykloje, Detroit, Mich., nutarėm išbandyti musų naudojamą lietuviškos kalbos grynumą ir todel nutarėm kalbėti tik lietuviškai ir už kiekvieną svetimos kalbos žodžio panaudojimą mokėjome po vieną centą bausmės. Į pusvalandį laiko sudėjome $2.31, kuriuos skiriame SLA. Moksleivių Fondui".

Pagaliau, Seimo Finansų ir Laiškų Skaitymo Komisijos vardu p. Karpavičienė praneša, kad aukų į Seimą susiųsta $79.31, kurios paskirtos sekamiems tikslams:

SLA. Našlių ir Našlaičių Fondui	$50.00
SLA. Moksleivių Fondui	14.00
Vilniaus lietuvių našlaičių šelpimui	4.00
Vilniaus lietuviams baduoliams šelpti	10.00
Antram Transatlantiniam Skridimui	1.00
Kartu	$79.31

68. Apsvarsčius vienbalsiai nutarta SLA. konstitucijos Skyriaus 8-to paragrafą 9-tą pakeisti ta prasme, kad butų panaikintas apribojimas, kuris draudžia mirusio nario pomirtinę išmokėti jo pašelpgaviams kuomet nario mirtis atsitinka iš priežasties perdidelio svaiginančių gėrimų vartojimo ir alkoholizmo.

69. Apsvarsčius vienbalsiai nutarta SLA. konstitucijos skyriaus 20-to paragrafą 20-tą pakeisti ta prasme, kad sergančiam proto liga ir esančiam beprotnamyje nariui pašelpa butų mokama tokia pačia tvarka, kaip ir kitiems chroniškomis ligomis sergantiems nariams.

70. Apsvarsčius vienbalsiai nutarta SLA. konstitucijos Skyriaus 6-to paragrafą 5-tą pakeisti sekamai:

"5. Finansų Komisijos privalumu yra daboti, kad įvairių Susivienijimo fondų pinigai butų išskolinti ant nekilnojamo turto ir ant bondsų bei sekuracijų, užgirtų Pennsylvanijos valstijos apdraudos departamento skyriaus, kaipo legaliais investmentais fraternalėms organizacijoms. Tokias sekuracijas ištiria Finansų Komisija ir savo rekomendacijas pateikia Pildomąjai Tarybai".

71. Prezidentas S. Gegužis skelbia paskyrimą vietos sekančiam SLA. Seimui. Nominuota: Scranton, Pa. ir Cleveland, Ohio. Delegatams balsuojant rankų pakėlimu gauti sekami daviniai: už Scranton, Pa., 47 balsai, už Cleveland, Ohio, 90 balsų. Sekamam SLA. 39-tam Seimui vieta nuskirta Cleveland, Ohio, mieste.

72. Skaitytas vienuoliktos sesijos protokolas ir priimtas originaliai kaip užrašytas.

73. SLA. Prezidentas S. Gegužis pareiškia, kad visi tie reikalai, kuriems SLA. 38-tas Seimas sušauktas, jau išspręsti. Po to Prezidentas S. Gegužis atatinkama ir jausminga kalba padėkojo Seimo Rengimo Komisijai už gražų Seimo surengimą ir už suteiktą malonų patarnavimą Seimui ir jo delegatams. Padėkojo Seimo dalyviams už tvarkingą užsilaikymą, kartu pasigėrėdamas, kad šis Seimas buvo vienas iš tvarkingiausių Seimų, kuriuose p. Gegužiui teko pirmininkauti. Pagaliau priminęs delegatams jų pareigas, kad sugrįžę į savo kuopas patys dirbtų ir kitus ragintų dirbti Susivienijimo Lietuvių Amerikoje labui, pakviečia dainininkę Zosę Vitaitienę ir pianistą Ks. Strumskį vadovauti ir paprašo visus Seimo dalyvius sustojus padainuoti Lietuvos Himną. Pabaigus dainuoti Himną, SLA. Prezidentas S. Gegužis uždarė SLA. 38-tą Seimą birželio 30 d., 1934 metais, 1-mą valandą po pietų.

SLA. Prezidentas — **Stasys Gegužis,**
SLA. Sekretorius — **M. J. Vinikas,**
SLA. 38-to Seimo Sekr. — **S. E. Vitaitis.**

Raportas

SLA. KONTROLĖS KOMISIJOS MAŽUMOS

Viršininkams ir Delegatams SLA. 38-to Seimo, Detroit, Michigan, Birželio 25 d., 1934 m.

—o—

Gerbiami Tamstos:

Eidams pereito SLA. Seimo uždėtas ant manęs pareigas dariau viską, kas buvo mano galėje delei S. L. A. labo. Matydamas reikalą, bandžiau sušaukti šios komisijos narius del pasitarimo, bet buvo be pasekmių, todel viskas buvo atlikta per laiškus. Parašiau apie 20 laiškų įvairiais klausimais ir kelias telegramas.

Pirmutinė akcija buvo, kuomet p. Jurgeliutė rezignavo iš Sekretorės urėdo. Pildomoji Taryba per ilgą laiką negalėjo susitaikyti del kandidatų į SLA. Sekretorius, todel Kontrolės Komisija vasario 28 d., 1933 m., pasiuntė savo pareiškimą tame reikale į Pildomosios Tarybos suvažiavimą, tačiau P. T. į tai domės nekreipė. Taip pat teko dalyvauti prie perdavimo SLA. reikalų tuomet naujai išrinktam Sekretoriui M. J. Vinikui. Peržiurėjau dalinai Iždininko ir Sekretoriaus knygas; mano raportas buvo paskelbtas SLA. organe. Iš tos medžiagos, kokią surinkau SLA. dokumentuose, turiu progos perstatyti šiam Seimui SLA. reikalus taip, kaip jie ištikrųjų buvo ir dabar yra.

SLA. Įplaukos.

Kadangi SLA. narių skaičius per paskutinius du metu sumažėjo net 2,000, todel ir įplaukos susimažino. Čion paminėsiu tik žymesnius nuolatinius šaltinius, iš kur SLA. visa gyvybė pasilaiko.

	1931	1932	1933
Smulkmenų	$1,262.87	$1,100.72	$ 189.85
Apsaugos	135,908.79	127,743.71	122,572.59
Pašelpos	35,526.81	33,282.15	31,895.00
Už apgarsinimus	1,808.55	1,901.88	1,200.03
Rendų	6,187.28	5,537.06	4,881.11
Nuošimčių	69,718.58	56,147.65	41,889.55

Taip skiriasi įplaukos palyginus paskutinius tris metus. Kaip jau minėta, kad sumažėjus skaičiui narių, mažinasi ir įplaukos, todel tame atsitikime kitokios išeities nėra, kaip tik dauginti narių skaitlių; apart šito yra keli šaltiniai, kurie nuo to nepriklauso, prie gerų norų juos lengvai galima ant tiek ar ir daugiau padauginti ant kiek jie 1933 metais sumažėjo, butent: įplaukos, kurios eina į smulkmenas ir už apgarsinimus $1,612.62.

Įplaukos už nuošimčius mažinasi kartu su bankrutavimu įvairių kompanijų, kuriose SLA. turi investmentus; taip pat perimdami SLA. nuosavybėn morgičius, tam kelio užkirsti nėra galimybės. SLA. kas metai iš šio šaltinio nustoja įplaukų apie $35,000.00.

SLA. Išmokėjimai.

Abelnai paėmus išmokėjimus, nesimato jokios ekonomijos, jei kuriame fonde kiek sučėdyta, tai kitam tiek daugiau išmokėta. Nors pašelpos fonde 1933 m. susimažino išmokėjimas net $18,655.75, tačiaus abelnam išmokėjime 1933 m. išmokėta mažiau, negu 1932 m. tik $1,098.95. Administracijoj ekonomijos bei darbštumo nesimato. Smulkmenoms išmokėta 1933 m. daugiau, negu 1932 m. $1,506.38; krasa, ekspresas, telefonas, išmokėta daugiau $236.14, viso $1,742.52, pridėjus dar įplaukų trukumą 1933 m. $1,612.62, pasidaro $3,355.14. Šitokie dalykai nereiškia ekonomiją.

Lėšų Fondas pastarais keliais metais davė deficito, bet 1933 m. visai išdžiuvo. 1932 m. pabaigoje lėšų fonde dar buvo $6,583.92, gi 1933 m. pabaigoje jau buvo skolos $5,601.87 apart viso meto įplaukų, dar iš „Tėvynės" fondo perkelta $10,000.00 ir pabaigoje metų buvo vos $4,398.13 lėšų fonde. Kas autorizavo SLA. Sekretorių minėtą transakciją padaryti, nežinau.

SLA. Investmentai.

Apie SLA. bondsus ir paskolas šiuo tarpu mažai ką galiu pasakyti, nes šis reikalas buvo pavestas Finansų Komisijai ištirti ir priduoti K. K. raportą. Rašant šiuos žodžius, žinios apie tai neturėjau. Tiek galiu pasakyti, kad musų bondsai vis eina žemyn. Šiuo tarpu bondsų „in default" yra $386,229.50, geram stovyje $525,731.04. Viso $911,960.54.

Su paskolomis irgi tas pats, jau pradedama perimėti SLA. nuosavybėn, pastaruoju laiku yra apie 13 paskolų ant listo del perėmimo. Nemokėtų nuošimčių už jas siekia iki $11,300.00, kurių SLA. gauti negalės. Be to visko, forklozuojant, SLA. dar turi pridėti nemažas sumas pinigų už užvilktas taksas ir forklozavimo išlaidas.

SLA. Nuosavybė.

Pastaruoju laiku Sekretorius pakėlė vertę tų nuosavybių, kurios jau yra perimtos, butent: Waterbury, Conn., (Devenio) nuo $25,000.00 iki $27,331.95; Thompsonville, Conn., (Makovecko) nuo $18,000.00 iki $22,889.23; Detroit, Mich., (Matulaičio) nuo $6,000.00 iki $7,169.60. Iš vienos pusės gal but ir gerai, tačiaus žinant, kad tos nuosavybės nėra taip gerai prižiurimos, kad jų vertė galėtų pakilti, o kadangi taip yra, todel tokia nuosavybė eina į tą kategoriją, kur imama „Depreciation": ant medinio namo imasi 4—10%, plytų namo 2—3%, todel nebutų prasmės patys save apgaudinėti.

Pinigai Bankuose.

Taupomojoj sąskaitoj SLA. turi tik dviejuose bankuose: Union National Bank, Mahanoy City, Pa., yra geram stovy ir Shenandoah Trust Co., Shenandoah, Pa., kuris yra uždarytas, tačiaus po biskį atmoka.

Einamojoj sąskaitoj (checking account) nuo pabaigos trečio bertainio, 1932 metų, pas Iždininką visuomet budavo didelis perviršis pinigų. Su 1 d. spalių, 1932 m., pas Iždininką buvo $56,573.89 pinigų, o pabaigoje 1933 m. buvo net $99,413.66. Tai yra perdidelė suma pinigų laikyti be jokios naudos. SLA. bėgantiems reikalams užtenka $30—35,000.00, likusius visuomet galima kur nors investuoti; jei negalima gauti tuo kartu gero investmento, padėti į banką taupomojon sąskaiton, tai vis atmeštų kokį nuošimtį. Dabar bankų užsidarymo nėra reikalo bijoti kaip seniaus. Taip daug laikant pinigų per pusantrų metų pas Iždininką ant „checking account" SLA. nustojo suvirš $2,000.00 nuošimčiais, skaitant tik 3%. Tokias dideles sumas pinigų laikant pas Iždininką netik yra nepraktiška, bet ir pavojinga. Ateityje to neturėtų buti.

Universal State Bank, kuris užsidarė laike pereito Seimo, kur SLA. Iždininkas darė visus išmokėjimus, yra $4,549.00, kuriuos vargiai bus galima atgauti.

SLA. Konkursas ir Ekskursija.

Ekskursija ir Konkursas rišasi kartu ir abiejų pasekmės nekokios. Konkurso metu 1933 m. prirašyta tik 79 nariai daugiau, negu 1932 metais be konkurso, o į vaikų skyrių prirašyta net mažiau 11 narių, todel progreso prirašyme narių 1933 m. padaryta mažai, o išlaidos organizacijai tame reikale buvo didelės. Neskaitant paprasto organizatorių atlyginimo, du organizatoriai gavo taip sakant dar nepaprastą atlyginimą: p. Mickevičius laimėjo pirmą dovaną — laivakortę į Lietuvą, kuri tuo kartu buvo garsinama $146.00 į abi pusi. Tvarkytojas minėtos ekskursijos p. Vitaitis paskyrė p. Mickevičių vadu septiniems ekskursijos keleiviams ir nupirko laivakortę turistine klesa, pridėdamas dar $57.00. Be to, dar pasidarė $62.83 įvairių išlaidų, surištų su SLA. ekskursija. Viso pasidarė $265.83. Gi įplaukų iš ekskursijos negauta nieko. Antrą dovaną laimėjo p. Tumavičienė, kuri irgi gavo laivakortę į Lietuvą už $153.50. Kartu pasidaro $419.33 nepaprastų išlaidų tik už 79 narius. Tikiuosi, kad šis Seimas išras geresnį budą prirašymui narių prie SLA. ir tokie eksperimentai ateityje bus geriau sutvarkyti.

Administracijos Reikalai.

Biznio atžvilgiu administracijos reikalai yra apleisti, su geru noru butų galima šį biznį praplatinti

daugiau. Sistema šio biznio prasta, ją butinai reikia patobulinti. Jei butų reikalas galėčiau priduoti sugestijas.

SLA. Centro Darbininkai.

Kad Centre yra perdaug darbininkų, apie tai dviejų nuomonių buti negali, ir ar mes norėsime ar ne, busime priversti jų skaitlių sumažinti kaip nebus iško jiems algų mokėti. Iš raštinės galima atleisti vieną merginą ir atimti redaktoriui pagelbininką, kuris jam absoliučiai yra nereikalingas. Tuodu darbininku atėmus, susičėdytų apie $2,500.00 į metus. Tas buvo galima padaryti praeityje, bet tie žmonės, kurie buvo komisijoje to reikalo ištyrimui, negalėjo ar nenorėjo to permatyti.

Pasitraukus p. Jurgeliutei iš Centro, nebuvo reikalo samdyti p. Viniką, nes Centre tuomet kaip ir dabar buvo perdaug darbininkų, ypač redakcijoj. Praktiškai p. Bajoras atlieka redaktoriaus darbą tuomet ir dabar, p. Vitaitis buvo liuosas ir galėjo dirbti raštinėje, tokiu budu butų sučėdyta apie $1,000.00.

Kovo 2 d. 1934 m. Pildomoji Taryba nutarė pirkti statomąją (Lynotype) mašiną už $4,000.00. Su pritarimu p. Bačiuno perkalbėjau Sekretorių Viniką su pirkiniu palaukti iki Seimui. Patariu senąją mašiną pataisyti ir bus galima naudoti dar kelis metus. Pataisymas galima padaryti už kelis šimtus dolerių, o lėšų fonde susimažins deficitas keliais tukstančiais dolerių.

Tiek galiu pranešti apie tikrąją padėtį SLA. reikalų šiam Seimui, pasitikiu, kad šis Seimas išras budą išvengti panašių netikslumų ateityje. Taip pat esu įsitikinęs, jei šis Seimas priims naują konstituciją, tuomi įneš į SLA. naujos gyvybės ir gal but atsiras pas mumis naujos energijos platinimui SLA. ir tobulinimui visų organizacijos reikalų.

Su pagarba,

M. A. Raginskas,
Kontrolės Komisijos narys.

NUO REDAKCIJOS. Pereitas Seimas išklausęs p. Raginsko šį raportą nutarė jį priimti su ta sąlyga, kad butų išbraukta iš jo visi abejones kelianti dalykai. Nors p. Raginskas buvo pasiėmęs savo raportą pataisyti, tačiau Seimo nutarimo neišpildęs pilnai, raportą sugrąžino Seimo Sekretoriui. Jo raporte pasilikę visa eilė abejones keliančių bendrų pareiškimų, kurie jokiais faktais ir detaliais neparemti. Pavyzdžiui, SLA. Ekskursinio Konkurso reikalais, Centro ir „Tėvynės" Redakcijos darbininkų reikalu ir kt. Del šitos aplinkybės ir šis raportas negalėjo tilpti jam prideramoj vietoj—prie Kontrolės Komisijos didžiumas raporto.

Paimkime kad ir tokią p. Raginsko skelbiamą nesąmonę, kaip jo tikrinimas, kad Vitaitis paskyrė SLA. Ekskursijai į Lietuvą vadu p. Mickevičių, kuris vadovavęs tik 7 keleivius. Tuo tarpu Švedų Amerikos Linijoj ir aplamai visur yra žinoma, kad su SLA. Ekskursija išvyko Lietuvon 57 keleiviai-ekskursantai. Konkurso metu SLA. kuopų organizatoriai prirašė 362 nariu.

Toliaus jis tikrina, kad šis SLA. Ekskursinis konkursas Susivienijimui sudarė dideles išlaidas. Tuo tarpu SLA. Sekretorius savo raporte Seimui skaitlinėmis iš knygų įrodo, kad naujų narių įstojimas, ekskursijos reikalais spaudos darbai ir apgarsinimai ir p. J. Mickevičiaus primokėtas skirtumas už brangesnę laivakortę sudaro pajamų $991.50. O konkurso ir ekskursijos išlaidos, įskaitant paprastą ir pridėtinį organizatoriams atlyginimą, taipgi laivakortes pirmas dovanas laimėjusiem organizatoriam p. Mickevičiui ir poniai Tumavičienei ir visas kitas išlaidas, susidaro išmokėjimų viso $854.00. Vadinasi, SLA. Ekskursinis Konkursas Susivienijimui davė pelno $146.50. Tuo tarpu p. Raginskas skelbia „dideles išlaidas".

Nors p. Raginskas faktus ir iškraipo ir Seimo nutarimo — raportlą pataisyti — neišpildė, tačiau jį talpiname, nes kitaip p. Raginskas turėtų progos skųstis, kad jam, kaipo Kontrolės Komisijos nariui neleista paskelbti savo raportą prie SLA. Seimo protokolo. Gaila tik, kad p. Raginskas rado reikalingu savo raportą taip iškraipytai faktus skelbti ir kelti abejones SLA. reikalų vedimo srityje.

(Užbaiga)

LIETUVIAI AMERIKOJE

S. S. PITTSBURGH, PA.

Lietuvių Kambario Komiteto Susirinkime Dalyvavo S. L. R. K. A. Centro Sekretorius p. J. Šaliunas.

Rugpiučio 24 d., Lietuvių Piliečių svetainėj įvyko Lietuvių Kambario Komiteto ir keleto draugijų atstovų susirinkimas, kur buvo tartasi del rengiamo pikniko kambario naudai, kuris rengtas Lithuanian Country Club Uky rugsėjo 2 d.

Susirinkime teko sutikti ir svečią, S. L. R. K. Centro Sekretorių p. J. Šaliuną, kuris grįždamas iš Clevelando, kur dalyvavo Amerikos Lietuvių Rymo Katalikų Federacijos seime buvo sustojęs Pittsburghe keletą dienų pasisvečiuoti, tai atsilankė ir į komiteto susirinkimą kaipo svečias. Pasibaigus susirinkimui, gerb. J. Šaliunas buvo pakviestas pratarti keletą žodžių. Gerb. svečias patarė Lietuvių Kambario Komitetui varyti didesnę propagandą per spaudą, kad daugiau išjudinus lietuvius paremti kambario fondą ir davė garbės žodį, kad „Garsas" niekada neatsisakys talpinti kambario reikalais raštus. Taip pat prisidėjo ir su auka gerb. svečias prie kambario fondo.

Toliau buvo gana ilgas pasikalbėjimas tarpe svečio ir kambario komiteto narių ir išsireikšta įvairių nuomonių, kokiu budu butų galima lengviausiai sukelti reikiamą sumą pinigų kambario įrengimui.

Iš ypatiško pasikalbėjimo su gerb. Šaliunu apie įvairius abiejų Susivienijimų reikalus (pašelpos, pomirtinės, naujų narių gavimą ir paskolas) teko įsitikinti, kad p. Šaliunas yra nuodugniai susipažinęs su musų didžiulių organizacijų reikalais ir turi sveikų minčių del organizacijų gerovės ir pasikalbėjime yra nuoširdus. **S. Bakanas.**

CHARLEROI, PA.

Šis-Tas iš Lietuvių Literaturos Kliubo Darbuotės.

Lietuvių Literaturos Kliubas yra susiorganizavęs 1911 m. ir iš pirmųjų kliubo organizatorių jau mažai kas randasi. Pirmiausiais organizatoriais buvo V. Marazas, St. Nemanis, kuriuodu dar ir po šiai dienai darbuojasi kliube. O kiti organizatoriai, kaip tai, Andrius Černiauskas gyvena Baltimorėj, V. Batvinis nors ir šioje apylinkėje tebegyvena, bet jau del kliubo mažai ką veikia, Vincas Pukas rodos dabartiniu laiku gyvena Cleveland, O.

Buvo laikai, kada kliubas gana gerai gyvavo nariais ir turtu ir yra pasistatęs nuosavą namą. Bet sustojus lietuviams važiuoti iš Lietuvos, kliubas pradėjo mažėti nariais, o užėjus depresijai, tai ir turtas pradėjo mažėti. Didžiausią klaidą, turbut, kliubo nariai bus padarę, tai kaip užėjo depresija, tai nutarė išmokėti gyviems nariams pomirtines ir kožnas narys gavo po $50. Išmokėjus gyviems nariams pomirtines, iždas buvo ištuštytas ir dabartinė kliubo padėtis yra nepergeriausia: narių yra likę tik virš 30 ir tie patys jau yra ne jaunuoliai ir dažnai prisieina pašelpas mokėti, o įplaukų mažai yra.

Tačiau senieji kliubo darbuotojai-veteranai deda pastangas, kad kliubą palaikius, nes tai vienatinė lietuviška įstaiga šiame miestely, kur vietiniai lietuviai turi šiokį tokį tarpsavio centrą. Rengiama kas subatos vakaras pasilinksminimai ir tuo padaroma po keletą dolerių pelno del kliubo.

Kliubo valdyba yra: pirmininkas Vincas Marazas, vice-pirm. J. Rasiulis, sekretorius Stasys Nemanis, iždininkas Jonas Platakis, iždo globėjai: A. Kartanas ir Ig. Kavaliauskas.

SLA. 140 kp. ir SLRKA. kp., laiko savo susirinkimus kliubo name.

Darbai eina nepergeriausiai. Nors randasi ir bedarbių, bet dauguma žmonių šiek tiek dirba. **Svečias.**

WORCESTER, MASS.

Senelių Prieglaudos Namui Piknikas.

Mes, Amerikos lietuviai, viską ir visur su gerais norais remiame, visiems geriems sumanymams dar su geresniais norais pritariame. Todel jau daug ir nuveikta del musų tautos labo. Taip pat jau turime nemažai pritvėrę visokios ryšies draugijų ir visokių kliubų, pristatę bažnyčių bei svetainių. Tas viskas gerai ir mes gėrimės visais savo nuveiktais darbais. Rodos jau visko ganėtinai turim, rodos nieko daugiau ir nereikia. Bet, pagaliau, kįla klausimas: ar jau visko?...

Pažvelgkime į musų gyvenimo senatvę ir visas sąlygas, o pamatysim dar nemaža trukumų. Vienas tokių trukumų, tai neturėjimas seneliams prieglaudos su geru ukiu, kur seneliai bei senelės galėtų turėti prieglaudą ramiai pasilsėti ir iki pašaukimo valandos gyventi. Todel mes, Worcesterio Senelių Prieglaudos Draugija, dedam visas pastangas, kad įkunijus senelių prieglaudos namus. Tiesa, tokios įstaigos įkurimui surinkti ganėtiną sumą pinigų nelengva, bet mes nenuleidžiam rankų ir darbuojamės visokiais parengimais, kad reikiamą kapitalą sudarius ir senelių prieglaudą įsteigus.

Štai, rugsėjo 16 d. rengiam pikniką, kuris įvyks Oxford, Mass. Todel užprašom visus vietinius ir apylinkės lietuvius į šį musų parengimą skaitlingai atsilankyti. Piknikas bus vienas įdomiausių sporto programu: bus du geriausi besbolės jauktai ir apie 15 kitokių skirtingų sporto žaismių. Bus skiriama visokios sporte pasižymėjusiems dovanos. Todel širdingai užprašome publiką atsilankyti į musų rengiamą pikniką, kur visi busite tinkamai pavaišinti skaniais valgiais ir gėrimais.

Kelrodis: Centras — Oxford, Mass. Iš Worcesterio atvažiavus, po kairei Soton Ave. antra gazolino stotis. Ten piknikas. Tėmykite iškabas.

K. P. Šimkonis,
Pikniko Kom. narys.

P. S. — Šiame piknike bus teikiamos SLA. 2-ro apskričio didelės dovanos: radio setas, rankinis laikrodėlis ir plunksna su paišeliu. **K. P. Š.**

CLEVELAND, OHIO.

Lietuvis Kandidatuoja į Valstijos Legislaturą.

Clevelando lietuviai daro pirmą bandymą, kad įstačius savo tautietį į šios šalies politinį veikimą. Pradžia padaryta gana graži — nominacijos laimėtos ir į minimą vietą kandidatu išstatytas John DeRighter (Diraitis), kuris pasirengęs laimėti ir rinkimus, žinoma, su musų visų pagelba.

Clevelando lietuviai padarytų didelę pažangą šios šalies politikoje, jei savo pasirįžimą atsiektų. O tai atsiekti butų visai lengva, jei mes nors minutukei pamirštume visus ypatiškumus, partyviškumus ir visokius izmus; jei visi, kaip vienas, tuo reikalu padirbbėtume. Nors ir ne visi lietuviai piliečiai, tačiau visi šiame reikale gali pagelbėti. Jei pats negalėsi balsuoti, tai, beabejo, šalia jųs gyvena svetimtautis pilietis — paraginkite jį savo balsą už lietuvį atiduoti. To ir pakaks — musų vientautis ir galės laimėti. Šiuo momentu visų lietuvių turėtų buti vienas tikslas: visi dirbkime už vieną, kad jis laimėtų ir tuo musų prestižą Amerikos politikoje pakeltų. Rinkimai bus lapkričio (Novemher) 6 d. Visi balsuokite už p. John DeRighter į Ohio State Reprezentative urėdą. Jei jį išrinksime, tai bus visų Ohio valstijos lietuvių laimėjimas, o ne jo vieno.

Kaip žinome, bile darbe reikia ir pinigų. Todel kad turėjus kokį dolerį agitacijai už minimą kandidatą — rengiama gražus pokilis, kuris įvyks rugsėjo 15 d., Lietuvių Salėje, 6835 Superior Ave. Įžanga visai maža — tik 25c. ypatai. Bus smagus tai pasikortavimo ir šokių vakarėlis. Gros geras orkestras. Kurie mėgsta — galės smagiai pasilinksminti. Jei pasidarys kiek pelno — bus skiriamas tam, kad pasiekus svetimtaučio balsą del musų viengenčio. Čia gera proga ir ne piliečiui prisidėti — reikia tik ateiti į minimą parengimą, o už jusų įžangą bus paremtas musų viengentis išrinkimui į Ohio State Legislaturą. Todel nepamirškite: rugsėjo 15 d. visi bukite Lietuvių Salėje. Ir aš busiu.

A. M. Praškevičius.

KUDIRKOS MUZĖJUS.

Namelis, kuriame gyveno ir mirė Daktaras Vincas Kudirka, priklauso Naumiesčio vokiečių tautybės gyventojui. Ten jis laiko savo mėsinę. Naumiesčio burmistras dailininkas Z. Skirgaila senai darė pastangų šį namelį nupirkti ir jame įrengti Kudirkos muzėjų. Tačiau savininkas už jį pareikalavo 15,000 litų. Tuo tarpu kai visų nuomonė, jis tėra vertas tik 5,000 litų su visu sklypu. Muzėjaus reikalas buvo atpuolęs. Tačiau nepersenai tuo reikalu Naumiesčio burmistras lankėsi pas Lietuvos prezidentą Smetoną, kuris pažadėjo paramos. Kaip tik namas bus atpirktas, burmistras nutarė surinkti visus didžiojo Kudirkos palaikus ir atstatyti kambarį taip, kaip jis buvo Kudirkos paskutinėmis gyvenimo dienomis. Bus atpirkta lova, kurioje Kudirka numirė, sermėga, kurią vilkėdamas Kudirka palaidojo savo tėvus ir kita. Kitame namo gale manoma įrengti moksleiviams skaityklą.

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS.

PAVYDI SIELA.

Pavydas yra visokių klasių žmonių širdyse. Pradedant nuo kudikio, kuris gyvenimo dar suvis nesupranta ir baigiant seneliu, kuris jau įvairių gyvenimo nuotikių pergyvenęs, nuo pavydo nė vienas neliuosas.

Pavydas yra viena iš paprasčiausių klaidų žmogaus gyvenime. Pavydas kitam patogumo, turto, gražaus pasielgimo, mokslo, atatinkamo su skoniu pasipuošimo, net ir gamtos duoto gražaus išaugimo, kurie kitam pavydi gero pasisekimo ir delto deda pastangas, kad savo artimui kokiu nors budu pakenkus.

Aš kartą turėjau tokį kaimyną, kuris iš pavydo karštu vandeniu aplaistė puikiai žydinčias radastas, vien tik delto, kad jo darže tokių radastų nebuvo, nors jo paties buvo kaltė kad nemokėjo pasirinkti diegų ir nesuprato kaip pasodintas gėles rupestingai prižiurėti.

Yra buvę tokių moterų, kurios karboline rugštimi apšutino kitos moters veidą vien tik iš pavydo, nes ji buvo įsitikinus, kad anoji moteris buvo nepaprasto gražaus veido.

Pavydas yra skaitomas prigimties dalyku. Net žvėrys ir paukščiai pilni pavydo. Pavydas niekur nelošia tokios svarbios rolės gyvenime, kaip meilės dalykuose. Vyras ar moteris, turėdami pavydo jausmą sieloje, buna nelaimingausi sutvėrimai: nei mokymas, nei gyvenimo prityrimas, nei joki pavyzdžiai, apsirikimai atvėjų atvėjais, neišraus iš pavydžios sielos to jausmo. Iš to kįla barniai vedusių porų tarpe. Tas daugelį priveda prie papildymo saužudystės arba žmogžudystės. Ta baisioji pavydo „liga" jokiais patarimais, jokiais pavyzdžiais ir pačių savęs apsigavimais nepagydoma.

Kudikis pastebėjęs, kad jo motina glamonėja svetimą kudikį, arba net jo tėvą, nervuojasi, pyksta ir varo šalin. Arba šuniukas, kurį moteris prie savęs auklėjo, jei pamato, kad ji glosto katinuką, puola savo auklėtinę, nejudindamas katinuko, nes turi tiek supratimo, kad katinukas čia nekeltas, o jų auklėtinė. Čia aiškiai matosi pavydo veikmė.

Gyvenime yra buvę nemaža tokių atsitikimų, kad vaikinas, pamatęs jam patinkamą merginą, su kuria dar nesuėjęs į pažintį, bet kuomet pamato ją su kuom kitu kalbant, jį apima tokis pavydas, kad jis seka paskui tą, kuris su ja kalbėjo, kad atkeršyti už tai.

Ir vėl, yra žmonių, kurie pavydi kitam gamtos duoto talento. Jei kitas gali geriau ir taktingiau pakalbėti, parašyti, numatomas, jog jis draugijiniam gyvenime turi daugiau užuojautos, daugiau pasekėjų, tai atsiranda tokių žmonių, kurie tokiam talentuotam žmogui pavydi viso to, ką jis turi. Kartais žmogus ir neturėdamas įgimto talento, tik savo pasirįžimu, studiavimu, mokslu atsiekė tobulesnio gyvenimo laipsnio, gali kitam teikti sveikus patarimus, vienok yra žmonių, kurie patyrę už save gudresniu esant, jam pavydi ir tik už tai jam keršina, kenkia jo karjierai, išmislais visokios ryšies apmeluodami.

Gabumai ar talentas, kuris įgyjamas gamtiškai, nedidelę vertę turi, jei žmogus jais nemoka pasinaudoti. Taip lygu tam, kaip ir įgytas turtas, del kurio nereikėjo prakaito lieti, mažą vertę tebeturi. Mažai kas turi pasitenkinimo iš keno kito truso.

Tikras gyvenime pasitenkinimas tai tas, ką pats su entuziazmu sieki, nežiurint kiek tai tau truso, vargo ir energijos kainuoja. Kodel kitam pavydėti, kartais, net mažo dalyko, kurį tu pats lengvai gali įsigyti ar atsiekti?

Jei suradai tokį dalyką, kuris tave patraukė, daleiskim merginą ar moterį, pasistengk su ja susipažinti. Pažinęs, išsikalbėjęs, jei įsitikinsi, kad ji tau atatinka, pasistengk gauti jos simpatiją: elgkis taip, kad tu jai taip patiktum, kaip ji tau. Arčiau pažinęs, gal visai rankas pakratysi ir pamatysi, kad neverta buvo tau priekabių ieškoti prie ano vyro, kuris su ja kalbėjo. Tuomet gal tavo pavydas pasikeis neapykanta.

Jei atrasi, kad gyvenime tave kas suįdomino — kokia nors mokslo šaka, amatas, profesija, gal nori palikti daktaru, advokatu, kunigu, inžinieriu, bankieriu ar net vedusiu žmogumi ir tt. Tuomet imkis kad ir ilgos kelionės, kol įgausi reikalingus tai šakai patyrimus, tai siekdamas savo pasiskirto tikslo kad ir sunkiausiai turėsi gyventi, bet busi pasitenkinęs, kuomet pasieksi.

Kas galima atsiekti su pavydu?

Dažnai žmonės pavydi kitiems geresnio gyvenimo, turtų, garbės, gražumo. Bet jei galėtume įeiti į vidurinį jausmą tų žmonių, kuriems gyvenimo pavydime, tai persigastume ir bėgtume kur mųs kojos neša. Taip, kaip ta pasaka, kur sakoma, kad visi savo bėdas sunešė ir sumetė į kruvą. Paskui paliepti pasiimti iš kruvos katra kuriam papuls. Visi ieškojo savos bėdos, kad kartais netektų jam kito dar didesnė bėda.

Mes dažnai girdime kalbant, kad jei aš galėčiau pasikeisti su anuo žmogum padėtimi, tai bučiau laimingas. Bet jei galėtume pasikeisti: iš krautuvininko tapti advokatu, iš kurpiaus daktaru, tai gal daugiau imtumem bėdavoti, kaip tas kaimietis, kuris išgirdęs, kad jį karalium renka, pradėjo, galvą susiėmęs, bėdavoti, kad „nemoku nei skaityti, nei rašyti, o žada mane karalium padaryti..." Taigi, pasikeitęs gyvenimu su kuo kitu, gal su noru grįžtum į savo senąją buklę, nežiurint, kaip skurdžiai teko gyventi.

Prakilnus viešas žmogus, visuomenės kalinys negali laisvai gyventi, kad ir kaž kaip norėtų. Kiekvienas jo žygis sekamas, kiekvienas pasijudinimas visiems žinomas. Jis neturi privatiškumo.

Kodel jam pavydėti?

Jei palyginsi savo gyvenimą su kito ir turėsi nepasitenkinimo savo bukle, tai pajudink savo miegančią sielą. Stengkis siekti to, ką kitas turi, o busi laimingas. Tik susimildamas nepavydėk kitam to ką jis turi. Jei radastai kito daržely auga — stengkis pats savo darže dar gražesnius išauginti. Nepilk karšto vandens ant savo kaimyno žydinčių gėlių šaknų.

Nepavydėk!

Amerikiečio Nuomonė Apie "Franką Kruką"

(Tąsa nuo 3 pusl.)

rai senai nebežino Afrikos (190 pusl.), nes nuo 1834 m. Anglija, pati panaikinusi savo kolonijose vergiją, kliudė ir kitiems prekiauti vergais, todel ir Amerikos Žoržas (tikriau butų Džordžas) negalėjo buti pripratęs prie „ugnies ir laukinių žvėrių". Visi Amerikos negrai yra Linkolno išlaisvintų negrų-vergų palikonys. Taip jau jie neparduoda Amerikoje ir Afrikos vaisių, nes beveik visi Afrikoje užeimami vaisiai yra kultivuojami Amerikoje. Skaitliukai negalėjo barškėti kontorose (226 pusl.), nes Amerikoje skaitliukų nevartojama ir jie laikomi azijiečių barbarišku įrankiu. Apie akcijas ir biržas (243 ir kt. pusl.) Amerikoje šiaip imigrantai, kuriems priklausė Krukelis, supratimo neturėjo, todel ir spekuliacija akcijomis Krukelio, net ir Kruko, laikais jiems buvo nepažįstama. Dviejų centų monetos Amerikoje nėra (248 pusl.), kaip kad nebuvo ir varinių pusrublių, kuriuos Zidoriaus kiaulė neva atidavusi už sidabrinį rublį. Policmenai jokių popierų iš nieko nereikalauja (255 pusl.), nes Amerikoje nėra pasų sistemos. Kruko laikais policmenai turėjo medines lazdeles, ne gumines (262 pusl.), bet ir su guminėmis jie nebutų gatvėje tvoję žmogų taip, kad jam reiktų gaidžiu giedoti. Bananai ir apelsinai neauga Bruklino apylinkėje (269 pusl.), jie auga Floridoje ir Kalifornijoje. Nuosavybė Amerikoje įgijama dažniausiai su Statymo ir Paskolos Draugijų pagelba, — bent 75% lietuvių turi nuosavybes. Tokio sukčių metodo, kokį turėjo Dulbis su Kruku (268 ir kt. pusl.), amerikiečių lietuvių tarpe niekas nebutų galėjęs panaudoti, tuo labiau tarp lietuvių biznierių, žinančių kur ir kaip teirautis ir kreiptis. Krukas, pardavęs tokiu suktu metodu namus, butų atsiduręs kalėjime, o ne graboriaus biznyje, vadinasi nebutume susilaukę jo ir Lietuvoje.

Atitaisius viršuje nurodytas paklaidas, reiktų dar paaškinti ir angliškų žodžių reikšmę. Autorius paaiškino tiktai vieną, butent „beną", kurs „Amerikos lietuvių žargonu reiškia orkestrą". Gaila, kad autorius nesiteikė paaškinti ir kitų to paties „žargono" žoddžių, k. t.: „bosas" (prižiurėtojas, viršininkas, šefas); „gatvekariai" (ne „gatvėkeriai" — tramvajus); „karas" (nuo angl. „car", vežimas); „bildingas" (ne „buldingas" — pastatas, trobėsys); „munšainas" (nuo „moon" — mėnulis ir „shine" — šviesti, musiškai reiškia „samogonkė"); „butlegeris" (nuo „boot" — batas ir „leg" — koja, „munšaino" pristatytojas); „orait" (nuo „alright", gerai, tvarkoje); „monkė" (bezdžionė); „Džyzus Kraist (ne „Džyzus Krais", reiškia Jėzus Kristus, skaitoma labai nepadoriu vartoti tuos vardus kalboje) ir tt.

Šitiek aš ir teturiu pasakyti apie amerikiečių biznierių simbolį, apie Frank Kruką, pragarsėjusį jau Petro Cvirkos romaną. Quod dixi, dixi.

VIETINĖS ŽINIOS

PASKUTINIS PAKVIETIMAS Į SLA. 250 KUOPOS PIKNIKĄ.

Kaip jau „Tėvynėje" skaitytojams buvo pranešta, kad S. L. A. 250 kuopa iš Maspetho rengia šaunų pikniką sekamą sekmadienį, rugsėjo 16 d., Lietuvių Parapijos Darže, prie Perry Ave., netoli Grand St., Maspethe. Piknikas prasidės 2 val. po pietų ir tęsis iki vėlumos.

Kai tik išauš sekamas sekmadienis, visi Maspetho lietuviai ruošis į šį pikniką, nes jame be vietinių lietuvių privažiuos ir nemaža svečių iš kitų kolonijų. Mat Maspethas yra ypatingas miestas, nors savaimi nedidelis, bet garsingas, nes jame nuolatos rengiami lietuvių parengimai — piknikai. SLA. 250 kuopos rengimo komisija stropiai darbuojasi, kad šis piknikas butų linksmas, skaitlingas ir įvairus, įdomus, kad visi atsilankiusieji butų pilniausiai patenkinti. Del to pasamdyta geras orkestras, kuris gros visokius šokius. Teko nugirsti, kad bus ir programas, bet kas programe dalyvaus ir ką veiks, tai patyrsite atsilankę į pikniką.

Kviečiami vietos ir apylinkės lietuviai, ypatingai SLA. nariai atsilankyti į paskutinį šios vasaros pikniką ir linksmai, smagiai laiką praleisti su svetingais maspethiečiais. Maspethe įvykstančių parengimų rengėjais dažniausiai esti kitų kolonijų draugijos ir veikėjai. Nors kartą atsilankę matysime kokius piknikus surengia ir patys Maspetho lietuvių veikėjai. Ir neabejoju, kad atsilankę nesigailėsime, nes maspethiečiai yra žinomi savo svetingumu. Todel visi neužmirškime sekamo sekmadienio popiečio ir visi bukime SLA. 250 kuopos piknike. Įžanga tik 25c. asmeniui.

Aš Tikrai Busiu.

KITI ĮVAIRŪS PARENGIMAI.

Karnivalas ir Balius įvyksta sekamą šeštadienį, rugsėjo 15 d., rengiamam vasaros sezono užbaigimui „Vienybės" piknike, kuris įvyks Feldmano Parke ir Salėje (Queens County Park), Garrison Ave., prie Grand ir 54-th Sts., Maspethe. Prasidės 4 val. po pietų ir trauksis iki vėlumos. Šokiams gros A. Jezavito Radio Orkestras ir visi atsilankiusieji galės šokti kiek tik norės. Taipgi bus dainos, žaidimai, bufetas, bowling kontestas, pirmoji dovana $10 laikrodis. Įžanga į pikniką tik 40c. asmeniui.

Nors šiemet, sulig oro pranašų tikrinimo, ruduo prasidėjo trimi savaitėm peranksti, bet gamtužė dar vis kiekvieną traukia ir vilioja į laukus, tyrame ore pažaisti, pasilinksminti. Užtad ir turime progos Brooklyno ir apylinkių kolonijų lietuviai susirinkti vasaros sezono užbaigimui į šį „Vienybės" pikniką. Suėję visų kolonijų lietuviai tyrame ore dainuosime, šoksime ir linksminsimės ir pagaliau paspaudę vieni kitiems rankas palinkėsime pasimatyti ir susieiti po šio pikniko jau salėse parengimuose. Bus linksma ir malonu „Vienybės" draugams ir rėmėjams ir visems geros valios lietuviams, kurie įvertina musų spaudą ir linki jai pasilaikymo, pasimatyti ir pasilinksminti šiame piknike.

Linksmutė.

—o—

Lietuvių Radio Valandos Spektaklis rengiamas spalių 7 d., Labor Lyceum Salėje, Brooklyne. Visi Brooklyno lietuviai žino, kad tai bus p. Matusevičiaus palaikomos Lietuvių Radio Valandos iš WMBQ stoties parengimas. Šiame vakare bus suvaidinta Pr. Bajoro parašyta drama „Motina". Apie patį vaidinimą bus pranešta vėliaus. Tikietai yra rezersuoti ir sparčiai pardavinėjami. Žodis „Motina" už save kalba ir tokiu vardu vaidinimą bus įdomu kiekvienam pamatyti.

—o—

„Nastutė Poltavietė" — graži operetė statoma scenoj sekmadieny, rugsėjo 23 d., Labor Lyceum Salėje, Brooklyne. Šis vaidinimas ruošiamas Prano Stankuno iniciatyva, kuriame dalyvauja žinomi Brooklyno dainininkai-vaidilos. Kaip atmename pats p. Stankunas įspudingai suvaidino „Mefisto" rolę „Fauste". Atsilankę turėsite progos persitikrinti jo gabumais ir šios operetės vaidinime. Tikietų kainos palyginamai nebrangios. Vaidinimo pradžia 5:30 val. po pietų. Atsilankę paremsime artistų pasišventimą ir sykiu porą valandų pasigėrėsime gražios operetės vaidinimu.

Žinių Rinkėjas.

MAŽĖJA PRADŽIOS MOKYKLŲ MOKINIAI.

Pereitą pirmadienį, rugsėjo 10 d., prasidėjo mokslo metai New Yorko viešosiose mokyklose. Pereitos savaitės trečiadienį, ketvirtadienį ir penktadienį buvusi naujų mokinių registracija parodo, kad naujų mokinių į prirengiamąją ir į 1-A klases išsirašė apie 60,000, kas sudarys pradžios mokyklų mokinių apie 754,590 skaitlinę, arba 10,590 mažiau, negu pereitų metų mokslo pradžioje įsirašusiųjų skaitlius siekė. Vadinasi, pradžios mokyklų mokiniai mažėja. Šis mažėjimas remiamas suvaržymu imigracijos ir mažėjimu gimimų, nes kas metai vis labiau prasiplečia visuomenėje gimdymo kontrolės žinios.

Apskaitliuojama, kad augštesnių jaunųjų (junior high) mokyklų mokinių skaitlius bus apie 118,301, augštesnių senesniųjų (senior high) mokyklų mokinių skaitlius sieks apie 252,845, industrijalių ir tęsiamojo mokslo (continuation) augštesniųjų mokyklų mokinių skaitlius sieks apie 105,090. Taigi kartu viešųjų miesto mokyklų mokinių skaitlius sieks apie 1,230,826. Čia dar neįskaityta vakarinių mokyklų mokiniai, kurių paprastai susidaro virš 100,000.

Vakarinėse pradžios mokyklose mokslas prasidės spalių 1 d., o įsiregistravimas į vakarines mokyklas įvyks rugsėjo 26 d. Augštesnėse vakarinėse mokyklose mokslas prasidės rugsėjo 17 d., o registracija šioms pamokoms įvyksta rugsėjo 11, 12 ir 13 dienomis, nuo 7-tos iki 9:30 val. vakarais.

Be reguliarių mokyklose pamokų, taip pat su rgsėjo 10 d. prasidėjo mokymas ir tų pradžios mokslo amžiaus kudikių, kurie yra invalidais ir del bent kokių fizinių negalių netinka ar negali lankyti mokyklas. Tokių nelaimingųjų mokymas bus vedamas namuose, ligoninėse ir vaikų prieglaudose. Tačiau ir šis mokymas vedamas sistematingai centralizuotos sistemos priežiuroje ir kontrolėje.

PO AUDROS GIEDRA.

Pereito šeštadienio, rugsėjo 8 d., vakare palietė New Yorką smarki audra su lietum, kuri padarė nemaža nuostolių. Audra buvo tokia smarki, kad net didelius medžius iš šaknų išrovė. Po trijų dienų lietaus audra siautė apie keturias valandas. Tačiau sekmadieny tikro vidurvasario giedra viešpatavo ir atmosfera buvo pasiekusi 83 laipsnius karščio. Tokia staigi oro permaina gerojon pusėn suteikė nepaprasto malonumo New Yorko ir apylinkės gyventojams. Visi pajuriai buvo prisikimšę publikos.

S.L.A. REIKALAI

(Tąsa nuo 4 pusl.)

SLA. 77 kp. susitvėrė LDS. ir manė, kad tenai bus ramybė. Bet skaudžiai apsiriko. Tie, kurie myli ramybę ir nori apsidrausti pagal savo išgalę laike ligos ir pomirtinės, tai tokiems vieta SLA. ir mes kviečiame neatidėliojant stoti į SLA. 77 kuopą.

Sidabrinio jubilėjaus proga ponams Merkelevičiams rengiama šaunus pokilis paminėjimui 25 metų jų ženybinio gyvenimo. Pokillis rengiamas rugsėjo 9 d., kuriame neabejatinai dalyvaus daug jų draugų, nes Merkelevičiai draugiški ir prakilnųs žmonės, turi labai daug draugų. Šia proga noriu pareikšti, kad pp. Merkelevičiai, gyvendami Rockforde virš 25 metus ir budami prakilnųs lietuviai, sakau prakilnųs delto, kad jie visuomet parėmė visokius lietuvių naudingus užmanymus, o ponia Merkelevičienė nuolat pagelbsti dirbt SLA. 77 kuopoje, taigi mes džiaugiamės jų laime ir sveikiname su 25 metų ženybinio gyvenimo jubilėjum ir linkime taip pat laimingai sulaukti auksinio jubilėjaus.

Dumiškietis.

WILKES BARRE, PA.
Iš SLA. 35 Kp. Susirinkimo.

SLA. 35 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyko paprastu laiku, rugsėjo 2 d., šių metų, B. Poteliuno svetainėj, 53 Bank Street. Susirinkimą atidarė pirmininkas, J. Ruzgis, lygiai antrą valandą popiet. Po vardo šaukiui atsiliepė visi valdybos nariai.

Perskaičius rugpučio mėnesio protokolą pasirodė labai didelė betvarkė nariuose: apsiima priimti visą protokolą išskiriant 13 paragrafą, kuris skamba, kad delegatas buvo pareikalavęs iš kuopos jam priverstinai užmokėti $15.00, vietoj $10.00, kaip kuopos buvo nutarta. delto kilo didelė betvarkė tarpe narių.

Po tam duota įnešimas, kad protokolas butų priimtas, išskiriant 13 paragrafą, kuris buvo paliktas apsvarstymui vėliau. Apkalbėjus minimo paragrafo taisymas, 6 nariai balsavo, kad reikia pataisyti, 1 prieš, o kiti visai nebalsavo (susirinkime buvo viso apie 33 nariai).

Ligonių lankymo komisijos raportas buvo išklausytas ir priimtas. Taipgi ir visų kitų komisijų raportai priimti.

Pikniko komisija raportavo, kad piknikas, kuris įvyko 26 d. rugpiučio, davė kuopai pelno $18.45.

Buvo daug dalykų neužbaigta praeitame susirinkime; vienas svarbiausias, tai išrinkti delegatus į SLA. 7 apskričio specialį suvažiavimą, kuris įvyks 23 d. šio mėnesio Union Hall, 12 East Market Street, Wilkes Barre, Pa. Kitas svarbus dalykas, tai bilų išmokėjimas, viršininkų algos ir tt., o trečias apsvarstymas 13 paragrafo protokolo, kuris tarpe narių padarė labai daug nesmagumo — didelio trukšmo, kad net susirinkimas turėjo but uždarytas. Į susirinkimą atėjo tokių narių, kurie buvo suspenduoti ir nemaža tokių, kurie visai susirinkimų nelanko; galima sakyti, kad jie tik šiuo tarpu į susirinkimą atsilankė, rodos, kad jie buvo keno užkviesti. Ištikrųjų, man prigulint prie šios kuopos virš 16 metų ir lankant susirinkimus per 12 metų, nesu matęs tokio trukšmo mųs kuopoj, kiek jo buvo praeitame susirinkime.

Pirmininkas, nenorėdamas už daryti dar pusiau nebaigtą susirinkimą, buvo priverstas uždaryti ir paleisti narius namo, nes nariai buvo taip neramųs, kad nebuvo galima suprasti, ko jie ir reikalauja.

Kadangi užpraeitas protokolas buvo visas nepriimtas, tai ir tas 13 pargrafas liko neapsvarstytas, taipgi ir kiti dalykai liko nepabaigti apsvarstyti ir todel prisieina SLA. 35 kuopai šaukti specialį susirinkimą, kuris įvyks kada vėliau, užbaigti praeito susirinkimo reikalus. Todel gerbiamieji SLA. 35 kuopos nariai kai gausite atvirutes, neužmirškite atsilankyti į specialį susirinkimą ir užbaigti svarstyti praeito susirinkimo neužbaigtus reikalus. Tik malonėkite buti ramųs, sekite nutarimus ir nedarykite nesmagumų ir viskas bus kogeriausia užbaigta.

Jonas Andriušis,
SLA. 35 kuopos raštininkas.

WORCESTER, MASS.
Iš SLA. 57 Kp. Veikimo.

Kaip jau pirmiau buvo „Tėvynėje" rašyta, kad SLA. 57 kuopa turėjo surengus du pikniku, tai dabar pranešu, kad rengiamas trečias piknikas, kuris įvyks rugsėjo 16 dieną, Lukošiaus ukyje, Leicester, Mass., lietuviams žinomoj vietoj, kurioj kožną sekmadienį per vasarą draugijų piknikai įvyksta.

Pagaliau, vasaros sezono užbaigimui SLA. 57 kuopos komosija tariasi rengti ketvirtą, arba paskutinį pikniką apie vidurį spalių mėnesio Maironio Parke, su Labdaringa Draugija per pusę. Kaip bus nuskirta diena, bus pagarsinta vėliaus.

Toliaus, komisija nutarė rengti metinę vakarienę lapkričio 10 d., 1934 m., L. U. K. Svetainėj. 12 Vernon St. Vakarienė prasidės su programu 6 val. vakare, po vakarienei bus šokiai, kas norės galės iki sočiai šokti iki nakties vėlumos.

Taigi narės ir nariai meldžiu visų dalyvauti visuose SLA. 57 kuopos parengimuose. Kurie nebusit vakarienėje, vis viena turėsit užsimokėti 50c. kuopos palaikymui. Taigi kaip matot S. L. A. 57 kuopa nemiega, bet veikia ką nors. Taipgi ir kitos Worcesterio SLA. kuopos, kaip 318 ir 358 rengia tai piknikus, tai pokilius. Jeigu jos ką rengia, tai mes tą dieną nieko ne rengiam, o jeigu mes ką rengiam, tai jos nerengia. Vieni pas kitus atsilankom, žodžiu sakant, gyvenam sutikime. Taip ir reikia.

J. Degesiunas.

Kuopu Susirinkimai

Glen Lyon, Pa. SLA. 24 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks rugsėjo 16 dieną, 2 val. popiet, M. Levulio name. Visi nariai malonėkite atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarimui. Mokesčiai atsiųsti per vaikus ar kitaip nėra priimami. Visi nariai turi apsilankyti susirinkiman ir patys užsimokėti. Atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA. 24 kuops. **M. Levulis** — sekr.

Providence, R. I. — SLA. 347 kp. susirinkimas įvyks rugsėjo 24 d., 7 val. vakare, L. P. P. Kliubo svetainėje, 208 Charles St. Malonėkite visi nariai ir narės pributi, nes bus išduota atskaita iš atsibuvusio pikniko. Taipgi bus ir kitų reikalų aptarimui. Neužmirškite atsivesti savo draugus prirašyti prie SLA. 347 kp.
V. J. Bankauskas, Sekr.

S. L. A. KALENDORIUS
KUOPŲ BEI APSKRIČIŲ PARENGIMAI

HAVERHILL, MASS. — SLA. 102 kp. rengia didelį pikniką, kuris įvyks rugsėjo 23 d., Lietuvių Ukėsų Gedimino Kliubo parke, Bradford, Mass. Parengimas bus su įvairiu programu. Bus įvairių valgių, gėrimų ir tt. Kalbės SLA. Prez. adv. F. J. Bagočius. Kviečiamo visus vietinius ir apylinkės lietuvius atsilankyti. — Rengėjai.

Visi Vaikai Vedę

BET

telefono viela palaiko šeimos ryšius

ŽMONĖS, kurie turi telefoną, nejaučia to tuščio jausmo, kuomet jų giminės ir draugai išsikrausto toliau. Jie nuolatos su jais susižino — kiekvieną dieną, jei to nori. Jie gali sekti kiekvieną savo mylimųjų pasijudinimą, kurie gali gyventi ištisus kvartalus ar mylias nuo jų toliau.

Nuosavas telefonas yra taipgi tikras patogumas. Jis atneša pakvietimus lygiai taip, kaip juos ir nuneša. Jis pagelbsti jums reikmenis susipirkti — mielai laukiamas pasiuntinys — ypatingai audringame ore. Jis visuomet gatavas kiekvieną dienos ar nakties valandą pagelbėti jums staigiuose susirgimuose, atsitikus gaisrui, vagystei ir netikėtuose įvykiuose. O jusų vardas, išspausdintas telefono knygoje, pagelbsti žmonėms jus lengvai surasti.

Leiskite mums tamstai paaiškinti, kiek mažai kainuoja nuosavą telefoną įsigyti. Tai tik kelių centų klausimas kiekviena dieną. Susiraskite telefono knygoje ant antro puslapio (Telephone Directory) jums artimiausį musų biznio ofisą. Poto užeikite pas mus. Jokios atsakomybės nebus.

NEW YORK TELEPHONE COMPANY

Nervuotas — Susierzinęs? Štai Greita Pagelba

Kam buti nervuotu ar susierzinusiu? NUGA-TONE suteiks greitą pagelbą. Tai yra tiesus nervų tinklui tonikas ir veikią akstinu visai nervų sistemai. Nervingumas daro žmones erziais ir nemaloniais. Suvaldykit savo nervus su NUGA-TONE ir greitai užmiršit bėdas. NUGA-TONE neturi prasto skonio. Jis yra plokštelių formoje ir lengvas priimti. Paimkit viso mėnesio trytmentą už Vieną Dolerį. Jei rezultatai nepatenkins, jusų pinigai bus sugrąžinti. Parduoda ir garantuoja visi aptiekoriai. Neatidėliokit — gaukit bonką šiandien. Venkit pamainų. Reikalaukit tikro NUGA-TONE.

Nuo užkietėjimo imkit — UGA-SOL — Idealų Liuosuotoją vidurių 25c. ir 50c.

Tel. Newtown 9-4464
ANT. J. VALANTIEJUS,
Laisniuotas Graborius ir Balsamuotojas.
Apdrauda visose šakose.
Notary Public.
54-41 — 72-nd Street,
(4 Lexington Ave.) arti
Grand St., Maspeth, L.I.N.Y.

UŽ LIETUVOS BONUS

Mes mokame augščiausią rinkos kainą. Neparduokite pirm parašymo pas mus.

Kurt H. Schurig & Co.,
50 Broadway, New York.

Iš Gothenburgo į Stockholmą kelionė elektriniais traukiniais ima 6 valandas, per gražiąją Švediją. Ši kelionė jungia musų Atlantiko ir Klaipėdos laivų susisiekimą. Tarp Klaipėdos ir Stockholmo tiesiog plaukioja musų laivas "MARIEHOLM" kelionės laikas 24 valandos.

IŠPLAUKIA IŠ NEW YORKO
Kungsholm ___ Rugsėjo 12
Drottningholm Rugsėjo 25
Gripsholm _____ Spalio 3
Kungsholm _____ Spalio 25

Kreipkitės į vietinį agentą arba:
SWEDISH AMERICAN LINE
21 State Str., New York, N. Y.

Reumatizmas Sausgėlė

Nesikankykite savęs skausmais, Reumatizmu, Sausgėle, Kaulų Gėlimu, arba Mėšlungiu — raumenų sukimu, nes skaudėjimai ant patalo paguldo.

CAPSICO COMPOUND mostis lengvai prašalina viršminėtas ligas; mums šiandien daugybė žmonių siunčia padėkavones pasveikę. Kaina 50c., per paštą 55c. ar dvi už $1.05

Dukart tvirtesnė 75c.

Knyga: „ŠALTINIS SVEIKATOS" augalais gydytis, kaina 50 centų.

JUSTIN KULIS,
3259 South Halsted Street,
CHICAGO, ILL.

"Nastutė Poltavietė"

(„NATALKA POLTAVKA")

Viena Gražiausių Operečių, J. KOTLIAREVSKIO
Stato FRANCIS STANCO-STANKUNAS

Rugsėjo-Sept. 23 d., 1934

Vaidinimas Prasidės
Lygiai 5:30 Po Pietų

BROOKLYN LABOR LYCEUM'E

947-959 Willoughby Ave.,
Brooklyn, N. Y.

Po Operetės Smagus Šokiai
Prie Geros Edw. LeVandos
Orkestros

Įžanga: $1.00, 75c. ir 40c.;
Šokiams Irgi 40c.

Operetėj Dalyvauja Šie Artistai-Dainininkai:
Marg. Česnavičiutė, Violeta Tamkiutė, Kaz. B. Kriaučiunas, Stasys Kažemėkas, Aleksandras Velička, pats Stankunas, Lyraičių Baletas; dainininkams laike vaidinimo akompanuos V. Petrovo vedama Stygų Orkestra.

MARG. ČESNAVIČIUTĖ, kuri vaidins Nastutės partiją operetėj „Nastutėj".

$1.00 SANDAROS Jubilėjinė Dovana $1.00

Užsirašančiam laikraštį „Sandarą" ant metų, šis kuponas skaitomas VIENO DOLERIO VERTĖS. Užsirašymo laikas nuo Rugpiučio-August 1-mos dienos iki Lapkričio-November, 1934. „Sandaros" kaina $2.00 metams. Atsiųsk Sandaros Administracijai šį kuponą pridėjęs tik vieną dolerį ir gausi laikraštį „Sandarą" čieliems metams. Šis kuponas geras tik iki Lapkričio 1-mai, 1934 metų.

Vardas-pavardė _____
Numeris ir gatvė _____
Miestas, valstija _____

SANDARA — 814 W. 33-rd St., Chicago, Ill.